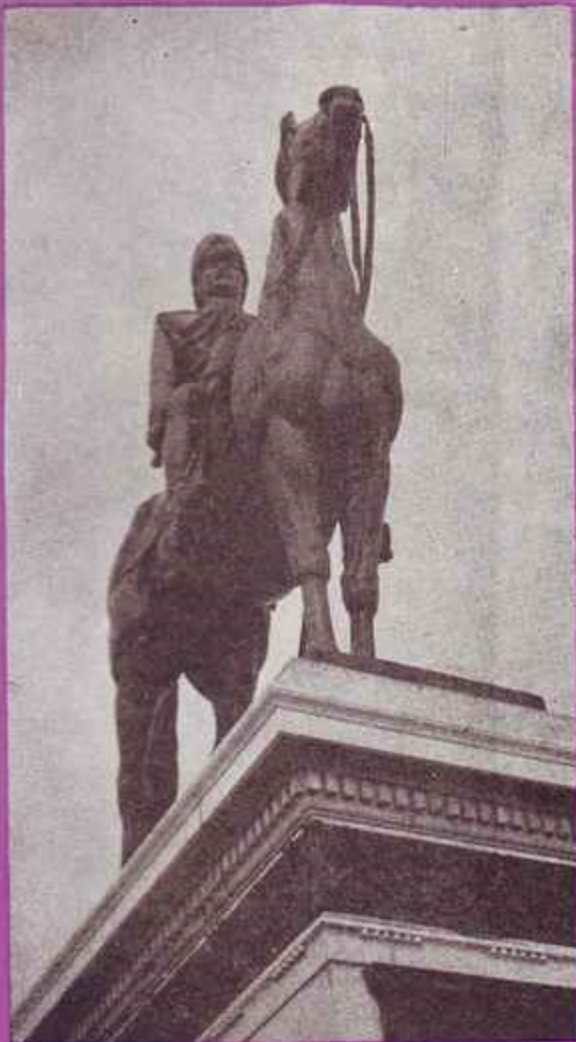

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๓

ศาลปกครอง

7.

วารสารข้าราชการ

วารสารรายเดือนเพื่อความก้าวหน้าและรอบรู้

ปีที่ ๒๕

ฉบับที่ ๑๐

ตุลาคม ๒๕๒๓

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
- เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
- เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในอันที่จะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ

บริการสมาชิก

วารสารข้าราชการจำหน่ายปลีก เล่มละ ๑ บาท สำหรับสมาชิกค่าบำรุงปีละ ๖๕ บาท รวมค่าส่ง กรุณาบอกกับและส่งเงินในนาม ผู้จัดการสวัสดิการสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ถนนพหลโยธิน ก.ท. ๓ โทร. ๒๘๑๕๕๕๕ หรือ ๒๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๔ โดยส่งชำระเงินที่ ป.ท. สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี

ต้องการถามปัญหากฎหมายระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลังหรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นโปรดแจ้งไปยังบรรณาธิการโดยตรง

เจ้าของ และฝ่ายจัดการ สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
— ผู้จัดการสวัสดิการ นายสมพงษ์ ตวีวัฒน์
— ผู้ช่วยผู้จัดการ นายสมศักดิ์ สุภะรัฐเดช

ประชาสัมพันธ์ นายจิรพงษ์ สิวาชะวิโรจน์
นายอดุล จันทระศักดิ์

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา นายประวิณ ณ นคร
นายโสรัจ สุจิตกุล
นายสำราญ กาวรายุศม์

บรรณาธิการ นายอดุล บุญประกอบ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ นายปรีชา วิชัยคัมภ์
นายสุมา สีมานันท์

กองบรรณาธิการ นายวิศิษฐ์ จิตต์แจ้ง
นายสุวรรณ ชนะสงความ
น.ส. ประภาภรณ์ ภูวเจนสถิตย์
นายนิราศ สว่างนิต
นางเมทินี พงษ์เวช
น.ส. ศรีเพ็ญ ตูรงค์เดช

ฝ่ายศิลป์ นายณรงค์ นุกูลการ

สถานที่พิมพ์ ไทยพิมพ์—อักษรสารการพิมพ์
โทร. ๒๒๓๓๒๓๒๐ กรุงเทพฯ ฯ

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นางมาลี ปรีกัมศีล

4 บัณฑิตมหาวิทยาลัย

5 บทบรรณาธิการ

6 ศาลปกครอง ความหวังที่ล้มลุกคลุกคลานมากกว่า ๒๐ ปี บทสัมภาษณ์ในฉบับนี้พาท่านไปรู้จักกับบุคคลที่มีความเคลื่อนไหวในการจัดตั้งศาลปกครอง ๒ ท่าน คือ คุณญาติ ไหวดี ส.ส. จังหวัดสุรินทร์ ดารากระทุ้งประจำสภาในอดีตกับท่านรองปลัดกระทรวงยุติธรรม และอีกท่านหนึ่งคือ ข้าราชการของกระทรวงมหาดไทย ทั้ง ๓ ท่านจะพูดถึงความเคลื่อนไหวศาลปกครอง ประโยชน์และอุปสรรคของการจัดตั้งศาลปกครอง

20 การจัดตั้งศาลปกครองในประเทศไทย พูดถึงศาลปกครองอย่างละเอียดละออว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร การจัดตั้งศาลปกครองในเมืองนอกเป็นอย่างไร และในเมืองไทยเป็นอย่างไร แต่ที่แน่ๆ คือ ถ้าเรามัวแต่ห่วงหน้าพะวงหลังกับการจัดตั้งศาลปกครองว่าจะไม่สมบูรณ์เพียบพร้อมแล้ว เราคงไม่ต้องมีศาลปกครองกันจนสิ้นศตวรรษนี้ เป็นแน่ ความเดือดร้อนของประชาชนจากการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง และความไม่เป็นธรรมที่ข้าราชการได้รับจากผู้บังคับบัญชา จะทำให้พลเมืองไทยต้องทนอยู่รับกรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ไปอีกนานเท่าใด

36 กฎหมายและระเบียบใหม่ การแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ บ.ท.ช./ การเทียบตำแหน่งชั้นข้าราชการทหารกับข้าราชการพลเรือน/ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา

46 บัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ/ การเลื่อน
ข้าราชการชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น/ การลาออกจากราชการ/ การรับเงิน
เดือน

54 มนุษย์และความต้องการ ความต้องการของมนุษย์ตามหลักของมาสโลว์มีอยู่ ๕ ประเภท ตั้งแต่ความต้องการขั้นต่ำสุดจนถึงสูงสุด ความต้องการ ๕ ประเภทนี้ เป็นที่รู้จักแพร่หลายกันดีทั้ง
ในเมืองนอกและเมืองไทย หากผู้บังคับบัญชาสามารถรู้ได้ว่าลูกน้องของตนมีความต้องการประเภท
ใดแล้ว ก็สามารถจะใช้งานลูกน้องผู้นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ปัญหาอยู่ที่ทำอย่างไรท่าน
จึงจะทราบความต้องการของเขาได้ โปรดเปิดบทความนี้ดูคำตอบอยู่ในนั้นแล้ว

62 ความล้มเหลวในทางปฏิบัติที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงาน บุคคลของข้าราชการ
พลเรือนไทย เป็นข้อคิดเห็นจากข้าราชการผู้หนึ่งเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข้าราชการ
ให้ดำรงตำแหน่งระดับสูงขึ้นไปเป็นธรรมดาแล้วหรือยัง และเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างแท้
จริงหรือไม่

68 แวควงเดียวกัน ว่าถึงเฟ้นในวงราชการว่า ชุดข้าราชการที่กำลังยึดติดอันดับหนึ่งคือ ชุดไทย
พระราชทานที่ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เคยใส่ชู้ซ่าเกี้ยวกราวมาแล้วเป็นคนแรกในอดีต
ไกล ๆ ที่ผ่านมาชุดนี้ได้รับการยอมรับแล้วว่า ใช้เป็นชุดข้าราชการชายได้ ส่วนข้าราชการหญิง
นั้นไม่ได้ออกแบบให้ใหม่ เพราะถือว่ามีชุดไทยอยู่แล้ว หากใครอยากใส่มาทำงานบ้างก็คงไม่ผิด
ระเบียบอะไรหรอก

80 ท้ายเล่ม

ปียมหาราชาวลีก

เดือนตุลาพากรุ่นคิดเป็นนิจมัน
เทอดพระเกียรติสรรเสริญมิเว้นวาย
ทวนคะเนถึงพระองค์ผู้ทรงสร้าง
ปียมราชตุลมาสราชภูรภัคดี
ราชกิจการปกครองมองชาติรุ่ง
ทรงเลิกทาสให้เป็นไทได้สืบมา
ทรงเปลี่ยนแปลงปรับปรุงผดุงชาติ
อีกการคลังธนาคารทรงระดม
ทรงเป็นที่รักใคร่ของไพร่ฟ้า
คุณความดีที่ทรงมีมิใช่เชือน
ด้วยตุลาเวียนมาอีกคราหนึ่ง
ยี่สิบสามตุลาน้ำตานอง

ฤทัยพรันรำลึกตริกไม่หาย
เผ่าถววยบังคมโน้มกายพลี-
การทุกอย่างทรงตระหนักรักผ่องศรี
กายใจนี้พลีพร้อมน้อมบูชา
ทรงพยุงเศรษฐกิจการศึกษา
ศาสนาตุลาการด้านสังคม
ทรงประกาศชาติยิ่งใหญ่ให้สุขสม
ประชามเทศความดีมีเดือน
ทุกแหล่งหล้ามีใครที่ไหนเหมือน
ยังฝังเดือนตราตริงคะเนปอง
ปวงข้าฯ ซึ่งทวนรำพรรณกันทั้งผอง
ใจหมายปองรำลึกมันนิรันดรกาล.

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า กองบรรณาธิการ วารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.
(นายเพิ่มศักดิ์ เพิ่มพูน ประพันธ์)

บทบรรณาธิการ

ศาลปกครองของไทย

ในประเทศเสรีประชาธิปไตยทั้งหลายได้มีการออกกฎหมายปกครอง และจัดตั้ง ศาล ปกครอง กันมาช้านานแล้ว ในประเทศไทยเราก็ได้มีการ เคลื่อนไหวในเรื่อง จัดตั้งศาลปกครอง มาตั้งแต่ สมัย ประชาธิปไตย ใน ยุค ต้น ๆ แต่จนแล้วจนรอด ศาล ปกครอง ใน ประเทศไทย ก็ไม่มีโอกาสได้ จัดตั้งเสียที แม้จะมีบัญญัติไว้ใน กฎหมายรัฐธรรมนูญก็ตาม

กฎหมายปกครองคือ กฎหมายที่ใช้ ควบคุม การ ปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ ของ รัฐ ให้ ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องชอบธรรมและเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน หากประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือจากหน่วยงานของรัฐ ประชาชนก็สามารถฟ้องร้องต่อศาลปกครองได้

ในขณะเดียวกัน ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับการกลั่นแกล้งจากการกระทำหรือการตัดสินใจที่ไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา ก็สามารถจะฟ้องร้องต่อศาลปกครองเพื่อขอความเป็นธรรมได้เช่นกัน

โดยวัตถุประสงค์แล้ว ศาลปกครอง จะ ช่วย ลด ข้อ ขัดแย้งระหว่างเอกชนกับรัฐหรือระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ลดน้อยลงได้ และจะช่วยให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนและข้าราชการโดยทั่วหน้ากัน

อย่างไรก็ตามมีข้าราชการหลายท่านยังไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งศาลปกครองเพราะเกรงว่าบรรดาข้าราชการต่าง ๆ จะตกเป็นเหยื่อของระบบไปเสียหมด ทั้งนี้ เพราะกฎระเบียบของทางราชการมีมากมายหลายประการ กระบวนการดำเนินงานก็ซับซ้อน หากสิ่งเหล่านี้ไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้

เหมาะสมแล้ว เมื่อมีศาลปกครองขึ้นมา ข้าราชการต่าง ๆ อาจจะตึงตักเป็นจำเลยกันเป็นทิวแถว

แต่ก็นับเป็นนิมิตหมายที่ดีที่รัฐบาลชุดนี้ได้เล็งเห็นความสำคัญของศาลปกครอง จึงมีนโยบายที่จัดตั้งศาลปกครองขึ้นโดยมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นผู้ร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งศาลปกครองเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ขณะเดียวกันทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งศาลปกครองสู่รัฐสภาด้วยเช่นกัน เพื่อให้บรรดาเพื่อนข้าราชการได้ทราบว่าโฉมหน้าของศาลปกครองเป็นเช่นไร วารสารข้าราชการ จึงได้สัมภาษณ์จากท่านผู้รู้ในเรื่องดังกล่าวมาเสนอต่อท่าน และหวังว่าในเวลาไม่นานนักเราคงได้เห็นความเพียรพยายามที่จะจัดตั้งศาลปกครองอย่าง ล้มลุก คลุกคลานนี้ สัมฤทธิ์ผลเสียที

สัมภาษณ์พิเศษ:

นับตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา ประเทศไทยเราได้มีการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเสนอร่าง กฎหมาย ปก ครอง และ ร่าง พ.ร.บ. การจัดตั้งศาลปกครองต่อรัฐบาลในแต่ละยุค แต่ปรากฏผลว่าล้มลุกคลุกคลานตามกระแสการเมืองไทยมาตลอด จนกระทั่งบัดนี้ ได้มีการเสนอร่าง พ.ร.บ. ศาลปกครอง เข้าสู่ การ พิจารณาของสภาอีกครั้งหนึ่ง ในครั้งนี้ มีผู้เสนอร่าง ๒ ทางด้วยกันคือ ทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และทางกระทรวงยุติธรรม อาจจะกล่าวได้ว่า ครั้งนี้เป็นการเสนอที่จริงจังมากกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา หนทางที่จะ จัดตั้งศาลปกครองดูจะเด่นชัดและมีความเป็นไปได้มากกว่าทุกครั้งที่ผ่านมาเช่นกัน หากสภาพการเมืองในประเทศจะ

ไม่ผันผวน เป็น อื่นไป เสีย ก่อน เราคงจะได้เห็นศาล ปกครอง ของไทยในอนาคตอันไม่ไกลนี้

เพื่อที่จะ ให้ผู้อ่าน ได้ทราบ ความเคลื่อนไหวและคืบเคย กับศาลปกครอง เราจึงขอนำท่าน ไปรู้จักกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศาลปกครอง ๓ ท่าน ท่านแรกคือผู้ที่ เคลื่อน ไหว เรื่อง การจัดตั้งศาล ปกครอง มาตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๐๐ จนกระทั่งบัดนี้ ได้นำ เสนอ ร่าง พ.ร.บ. เข้าสู่รัฐสภา อีกครั้งหนึ่งในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คุณญาติ ไหวดี ส.ส. จังหวัดสุรินทร์ ส.ส. เก่า ผู้ เคย รับ สมณานามว่า “ดารากระทู้ประจำสภา” ในอดีต

เมื่อกล่าวถึงศาลปกครอง แล้วชาวบ้านทั่วไปตลอดจน ข้าราชการจำนวนมาก ยัง

ไม่เข้าใจซักว่า ศาลปกครอง หมายถึงอะไร มีหน้าที่อย่างไร คุณญาติ กรุณาให้คำ อธิบายความสั้น ๆ ง่ายต่อ ความ เข้าใจ ของ ชาว บ้าน และข้าราชการดังกล่าว

คำว่า “ศาลปกครอง” เป็นองค์กร ที่ จัด ตั้ง ขึ้น เพื่อให้ ทำหน้าที่ในเชิงตุลาการเกี่ยวกับงานบริหารโดยเฉพาะ เป็นศาลที่จัดตั้ง ขึ้น นอก ระบบ ศาล ยุติธรรม ตามปกติ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อกล่าวหา คำร้องเรียนหรือข้อพิพาทในทางบริหาร หรือทางฝ่ายปกครองโดยใช้ หลักการ ในการสืบพยานหรือสืบหลักฐานเช่นเดียวกับศาลทั่วไป ศาลปกครองมีอำนาจที่จะสั่งว่าคำสั่งใด ๆ ของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายปกครองใช้บังคับไม่ได้ เพราะเป็น

ศาลปกครอง

ความหวังที่ล้มลุกคลุกคลานมากกว่า 20 ปี

คุณเฉชาติ ไหวดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การขัดกับตัวบทกฎหมาย ยิ่งกว่านั้นยังให้อำนาจแก่บุคคลทั่วไปให้มีสิทธิที่จะยื่นฟ้องรัฐเพื่อเรียกค่าเสียหายที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติผิดพลาดบกพร่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดีทำการช่วย

เหลือ พนักงานเจ้าหน้าที่ ของรัฐทำการ จับกุมผู้ กระทำผิด จนตนเองได้รับบาดเจ็บทุพพลภาพหรือถึงแก่กรรม บุคคลนั้นหรือทายาทของ บุคคลนั้น มีสิทธิฟ้องร้องต่อศาล ปกครอง เรียก ค่าเสียหายจากรัฐได้ พูดย่างสั้น ๆ

ง่ายต่อความเข้าใจก็คือ ศาลปกครอง มีอำนาจหน้าที่เหมือนกันกับ คณะ กรรมการ ร้องทุกข์ตามกฎหมาย ว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกานั้นเอง

ผมรู้สึกว่าการจำกัดความเท่าที่กล่าวนี้ยังไม่กระชับรัดเพียงพอ เพราะใช้เวลาคิดอันจำกัด แต่ขอให้คิดว่า หมวดธรรมใน พระไตรปิฎก ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์นั้น พระพุทธองค์ทรงใช้เวลาถึง ๔๕ ปี ทำการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แต่ก่อนเวลาที่จะ เสด็จ เข้า สู่ พระปรินิพพาน พระพุทธองค์ก็ทรงสรุปพระธรรมคำสั่งสอนทั้ง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์นั้น ให้ เหลือ เพียง ประโยคเดียวที่ว่า “จงถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด” ดังนี้ เมื่อผม

เป็นเพียงปลุชนธรรมดาก็ไม่อาจ
หาถ้อยคำสั้น ๆ มาพูดให้เข้าใจ
ง่ายกว่านี้ได้

**คุณญาติ เคยเสนอร่าง
พ.ร.บ. ใน เรื่อง นี้ มา หลาย
ครั้งแล้ว อยากทราบเหตุผล
หรือ แรง คลใจ ที่ อยาก ให้ มี
ศาล ปกครอง ขึ้น ใน ประเทศ
ไทย**

ผม ได้ รับ เลือก ตั้ง ให้ เป็น
ส.ส. เมื่อปี ๒๔๘๙ ในครั้งนั้นมี
ความคิดที่อยากจะตอบแทน บุญ-
คุณประชาชนที่มีต่อผม วิธีการ
ตอบแทนที่ถูกก็คือ ช่วยพิทักษ์
สิทธิและเสรีภาพของประชาชน
หลังจากที่ ดำรง ตำแหน่ง ส.ส.
แล้ว ผมได้ทราบความจริงว่า
เมื่อปี ๒๔๗๖ ดร. ปรีดี พนมยงค์
ได้ร่าง พ.ร.บ. ยกฐานะกรมร่าง
กฎหมายขึ้น เป็น คณะ กรรมการ
กฤษฎีกา กำหนด ให้ คณะ
กรรมการกฤษฎีกา ทำหน้าที่ เป็น
ศาลปกครองด้วย ดร. ปรีดี ได้
เคยเสนอร่าง พ.ร.บ. ศาลปกครอง
ต่อคณะรัฐมนตรีชุดพระยามโน-
ปกรณ์นิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว แต่ร่าง พ.ร.บ. นี้

ถูกขัดขวางเอาออกมาใช้ บังคับไม่
ได้ทราบเท่าทุกวันนี้ ข้อเท็จจริง
เหล่านั้นได้เป็นเหตุตลใจทำให้ผม
สนใจเรื่องศาลปกครองตั้งแต่นั้น
มา

ผมมีความมุ่งหมายต้องการ
ให้ประชาชนรู้จักใช้สิทธิเสรีภาพ
ให้ ถูก ต้อง ตาม บท บัญ ญัติ ของ
กฎหมายซึ่ง รัฐธรรมนูญ ให้สิทธิ
เสรีภาพ แก่ ประชาชน มา ตั้ง แต่
พ.ศ. ๒๔๘๙ แต่เกิดปัญหาสงสัย
ว่า ทำไมรัฐบาลจึงไม่ตรา
กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล ปก
ครอง ขึ้น เพื่อ ให้ เหมือน นานา
ประเทศที่เขาปกครองตามระบอบ
ประชาธิปไตยเหมือนไทยเรา

ผม เห็น พ้อง ต่อ ท่าน ผู้ทรง
ความรู้ที่ว่า ศาล ปกครอง มี
ประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารและต่อ
ประชาชน ทำให้ประชาชนได้
รับความคุ้มครอง จากการ กระทำ
ของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายปกครอง
ข้าราชการ ผู้น้อยได้รับ ความคุ้ม-
ครองจากการกระทำตามอารมณ์
ของผู้บังคับบัญชาได้มากขึ้น ทำ
ให้ เกิด ความ คล่อง ตัว ใน การ
บริหารราชการ เพราะศาล

ปกครอง จะเป็น กลไก ตรวจ สอบ
และ ควบคุม การ ใช้ อำนาจ โดย
มิชอบของข้าราชการ โดยศาล
ปกครองทำหน้าที่คอยรับเรื่องราว
ร้องทุกข์จากผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ
ร้อนหรือได้รับความเสียหายจาก
การกระทำที่มิชอบเหล่านั้น ยิ่ง
กว่านั้นยังเป็นการส่งเสริมระบบ
การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น
การสั่งการ หรือ การ ควบคุม ของ
กระทรวง มหาดไทยที่กระทำนอก
เหนืออำนาจการใช้ดุลพินิจไป
ทางมิชอบก็จะหมดไป การ
ควบคุมโดยศาลปกครองจะทำให้
ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมากขึ้น
และที่สำคัญที่สุดก็ถือเป็นการป้องกัน
คอร์รัปชันอีกโสดหนึ่งด้วย

เนื่องจากเห็นประโยชน์ของ
ศาลปกครอง ดังกล่าว จึงเป็นเหตุ
ตลใจอยากให้มีการ จัดตั้ง ศาล ปก
ครองขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่เมื่อ
ปี ๒๔๘๙ แต่ร่าง พ.ร.บ. จัด
ตั้งศาลปกครองของผมในปีนั้นถูก
อภิปรายคัดค้านว่า ถ้าประเทศ
ไทยมีศาลปกครองขึ้นเมื่อใด
เมื่อ นั้น ประชาชน จะมี สิทธิ
มาก^๕ และ อาจ พ้อง ร้อง ฝ่าย

บริหาร หรือ ฝ่าย ปก ครอง ได้
อย่างเต็มที่ อันจะเป็นเหตุ
ทำให้ กระทบ กระทบ ต่อ
เสถียรภาพของรัฐบาล ด้วย
เหตุนี้ จึงทำให้ร่าง พ.ร.บ.
ของผมต้องตกไปอย่างไม่เป็น
ท่า

ปี ๒๕๑๒, ๒๕๑๙ และ ๒๕๒๒
ผมไม่กล้า นำร่าง พ.ร.บ. จัดตั้ง
ศาลปกครองขึ้นเสนอต่อประธาน
สภาผู้แทนราษฎร เพราะเพียง
แต่นำร่าง พ.ร.บ. ออกมาจากลิ้น
ชักเท่านั้นก็มีการ ปฏิวัติรัฐประ-
หารทุกที จนกระทั่งมารัฐบาล

ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ-
บาลเป็นนายของประชาชน มิใช่
ผู้รับใช้ประชาชน เพราะเข้าใจ
กันว่าข้าราชการเป็นผู้มีอำนาจมี
กฎหมายอยู่ในมือ ซึ่งประชาชน
จะต้องปฏิบัติตาม ทำให้เห็น
ความไม่เสมอภาคในข้อเท็จจริงที่
มีอยู่ จึงเป็นหน้าที่ของนักประชา
ชิปโดยทุกคน จะต้องหาทางทำ
ให้เกิดดุลย์ อำนาจระหว่างประ-
ชาชนกับฝ่ายปกครอง ซึ่งเรื่องนี้
ก็ทำได้โดยศาลปกครอง

ถ้าประเทศไทยมีศาลปกครองขึ้นเมื่อใด เมื่อนั้นประชาชนจะ
มีสิทธิมากขึ้น และอาจฟ้องร้องฝ่ายบริหารหรือฝ่ายปกครองได้
อย่างเต็มที่

ในปี ๒๕๐๐ ผมได้รับเลือก
ตั้งเป็น ส.ส. อีกในสมัยของ พลโท
ถนอม กิตติขจร (ยศขณะนั้น)
เป็นนายกรัฐมนตรี ผมเห็นว่า
เป็น โอกาส อันเหมาะ ที่จะเสนอ
ร่าง พ.ร.บ. จัดตั้ง ศาล ปก ครอง
ได้สำเร็จ เพราะผมเป็นฝ่าย
รัฐบาลและมีเสียง ส.ส. สนับสนุน
มากกว่าฝ่ายค้าน จึงเอาร่าง
พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองมาปิด
ฝุ่นและเตรียม จะ เสนอ ต่อ ประ-
ธานสภาผู้แทนราษฎร แต่ก็
ถูกยึด อำนาจ โดย จอม พลสฤษดิ์
ธนะรัชต์ เมื่อปี ๒๕๐๑

เมื่อมีการเลือกตั้งอีกครั้งใน

สมัยนั้น พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อ
วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๓ มีใจ
ความตอนหนึ่งว่า “จะจัดตั้งศาล
ปกครอง และ ศาล สาขาอื่น ตาม
ความเหมาะสม” ผมก็รีบกระวี
กระวาดนำเอาร่าง พ.ร.บ. จัดตั้ง
ศาลปกครองมายกร่างใหม่เสนอ
ทันที

ใน ประเทศไทยเรามี ประ-
เพณีที่เคยปกครองในระบอบราชา
ชิปโดยมาหลายร้อยปี จึงมีส่วน
ที่ทำให้รู้สึกกันว่า อำนาจ มา จาก
บุคคลโดยเฉพาะ อันเป็นแนว
ความคิด ที่ทำให้ รู้สึกเกิด ขึ้น ว่า

**ศาลปกครองควรมีขอบ
เขต อำนาจ หน้าที่ เพียงใด
แบ่งเป็นกี่ระดับ จะเหมือน
ศาล สติชัย ยุติธรรม หรือ ไม่
เช่นมีศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์
ศาลฎีกา**

ศาล ปก ครอง มี ขอบเขต
อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัย
ข้อพิพาทระหว่างประชาชน
กับฝ่าย บริหาร หรือ ฝ่าย ปกครอง
ซึ่งเป็นข้อพิพาททางแพ่ง ส่วน
มหาชนที่รัฐจำเป็นต้องใช้อำนาจ
กฎหมาย มหา ชน เข้า คัด คัด ครอง
สังคม ศาลปกครองไม่มีอำนาจ
หน้าที่ในทางอาญาที่เกี่ยวกับการ

คุมขัง

ศาลปกครองและวิธีพิจารณา
คดีปกครองตามร่างของพมมี ๒
ระดับ คือศาลปกครองชั้นต้น
และศาลปกครองชั้นสูงสุด ศาล
ปกครองชั้นต้น ตั้งอยู่ตามเขต
จังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งกรุงเทพ
มหานคร มีขอบเขตอำนาจ
เฉพาะเขตจังหวัดนั้น ๆ ส่วนศาล
ปกครองชั้นสูงสุดตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ
ชั้นสังกัดรัฐสภา มีเขตอำนาจ
ของศาลทั่วราชอาณาจักร

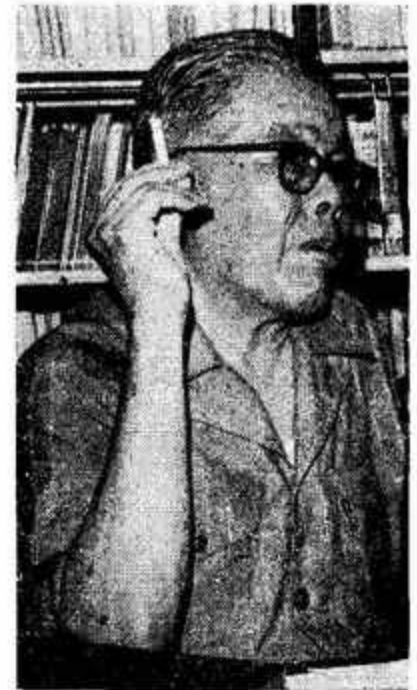
การยื่นคำร้องหรือคำคัดค้าน
ศาลปกครองชั้นต้นให้ยื่นอุทธรณ์
ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ศาล
ปกครองชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษา
หรือคำสั่งนั้น การอุทธรณ์ให้
ยื่นอุทธรณ์ได้เฉพาะข้อกฎหมาย
และให้ ศาล ปก ครอง ชั้น สูง สุด
พิจารณาและมีคำพิพากษา หรือ
คำสั่งในคดีปกครองโดยเร็ว ใน
การนี้ศาลปกครองชั้นสูงสุดอาจ
ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ
มาให้ความเห็นเพื่อประกอบการ
พิจารณาพิพากษา คดีปกครองได้
และคำวินิจฉัย ของ ศาล ปกครอง
ชั้นสูงสุดให้ถือเป็นที่สุด

จะ เห็น ว่า ศาล ปก ครอง มี
เฉพาะ ศาล ปกครอง ชั้น ต้น และ
ศาล ปกครอง ชั้น สูง สุด เท่า นั้น
ทั้งนี้ เพื่อให้ศาลปกครองทำการ
พิจารณาวินิจฉัยคดีต่างๆ ให้เสร็จ
สิ้นโดยเร็ว

**ผู้ที่ จะ เป็น ผู้ พิพากษา
ของศาลปกครองควรมีคุณ
สมบัติอย่างไร ควรมี
ประเภท เหมือนหรือต่างกับ
ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมอย่าง
ไร และผู้พิพากษาเหล่านี้
จะหามาได้จากแหล่งใด**

ในหมวดที่ว่าด้วยผู้พิพากษา
ของร่าง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครอง
ผมได้ จำแนก ผู้ พิพากษา ในศาล
ปกครองออกเป็น ๒ ประเภท คือ
ผู้พิพากษาที่ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการ
ตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการตุลาการ ซึ่ง
มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาการ
ปกครอง หรือ กฎ หมาย มหาชน
และอีกประเภทหนึ่งเป็นผู้พิพาก
ษาสมทบซึ่งทรงพระกรุณา โปรด
เกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการ
พลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้น

ไป ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจ
ใน ปัญหา ปกครอง และ ระเบียบ
บริหาร ราชการแผ่นดินหรือกฎ
หมายมหาชน ทั้งนี้ ด้วยความ
เห็นชอบ ของ คณะ กรรมการ ข้าราชการ
ฝ่ายรัฐสภา ตามกฎหมาย
ว่าด้วย ระเบียบ ข้าราชการ ฝ่าย
รัฐสภา

ผู้ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ แต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสม
ทบจะต้องเข้ารับการอบรมในเรื่อง
เกี่ยวกับศาลปกครอง อำนาจ
หน้าที่และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผู้
พิพากษาสมทบจะอยู่ในตำแหน่ง
คราวละ ๒ ปี และศาลปกครอง

ต้องมี ผู้พิพากษา และผู้พิพากษา
สมทบฝ่ายละเท่าๆ กัน จึงจะเป็น
องค์ คณะ พิจารณา และพิพากษา
คดี

เหตุผลในการเสนอให้ ศาลปกครองสังกัดอยู่กับรัฐ- สภา

*ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายปกครองไม่ให้ความร่วมมือที่จะเปิดโอกาส
ให้ประชาชนได้รับสิทธิเสรีภาพตามการปกครองในระบอบประ-
ชาธิปไตย เพราะเกรงว่าตนอาจถูกประชาชนฟ้องร้องต่อศาล
ปกครอง*

ตาม ทฤษฎี การ แบ่ง แยก
อำนาจอธิปไตยของมองเตสกีเออ
จัด แบ่ง เป็น อำนาจ นิติบัญญัติ
อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ
ให้เป็นอำนาจอิสระโดยการยับยั้ง
ถ่วงดุลย์กัน คอยควบคุมซึ่งกัน
และกัน ถ้าให้ศาลปกครองไป
สังกัดฝ่ายตุลาการก็จะทำให้ศาลมี
อำนาจ สั่งการ เหนือฝ่ายบริหาร
และถ้าให้ศาลปกครองไป สังกัด
ฝ่ายบริหารจะทำให้อำนาจบริหาร
อยู่เหนือศาลปกครองซึ่งอาจทำให้
ศาลปกครองไม่มีอิสระในการพิ-
จารณาวินิจฉัยคดี

ในการหาทางออกกรณี

ดังกล่าวนี้ผมเห็นว่า รัฐสภาเป็น
ฝ่ายนิติบัญญัติหากให้ศาลปกครอง
ไปสังกัดรัฐสภาก็เท่ากับถือปฏิบัติ
ตามทฤษฎีแบ่งแยกอำนาจอธิป-
ไตย ของ มองเตสกีเออ โดย ตรง
ด้วยเหตุนี้ ผมจึงเห็นควรให้ศาล
ปกครองสังกัดอยู่ในรัฐสภา

อีกเหตุผลหนึ่งคือที่อเมริกา
อังกฤษ และญี่ปุ่น มีระบบ
Impeachment คือ การฟ้องกล่าว
โทษประธานาธิบดี รองประ-
ธานาธิบดี และข้าราชการ
พลเรือน ให้ได้ รับโทษ ออก จาก
ตำแหน่ง ในความผิดฐานขาย
ชาติ รับสินบน หรือคดีอก-
ฉกรรจ์อื่นๆ โดยสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรเป็นผู้กล่าวหา เหล่า
นี้เป็น ตัวอย่าง ที่แสดง ให้เห็นว่า
รัฐสภาก็อาจตั้งศาลใดๆ ที่เกี่ยว
กับคดีแพ่งส่วนมหาชนได้เหมือน
กัน

อุปสรรคในการจัดตั้ง

ศาลปกครองและการดำเนินงานของศาลปกครอง

อุปสรรคต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้
๑. อาจถูกขัดขวางจากฝ่าย
บริหารหรือฝ่ายปกครอง ไม่ให้
ความร่วมมือที่จะเปิด โอกาสให้
ประชาชนได้รับสิทธิเสรีภาพตาม
การ ปกครอง ใน ระบอบ ประชา
ธิปไตย เพราะ เกรงว่าตน อาจถูก
ประชาชน ฟ้อง ร้อง ต่อ ศาล ปก
ครอง ทำให้เสียอำนาจในการ
ปกครอง

๒. การไม่เข้าใจเรื่องราว
เกี่ยวกับศาลปกครอง

๓. อุปสรรคเกี่ยวกับการ
เงินสำหรับจัดตั้งศาลปกครอง

๔. อุปสรรคเกี่ยวกับผู้
พิพากษาศาลปกครอง เพราะผู้
พิพากษาศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีศาลปกครอง ย่อม
แปลกแตกต่างจากผู้พิพากษาศาล
ยุติธรรม

๕. อุปสรรคทางการเมือง
นับเป็นอุปสรรคสำคัญของการจัด
ตั้ง และ ดำเนิน การ ของ ศาล ปก
ครอง การปฏิวัติรัฐประหาร
เกิดขึ้น ก่อน พ.ร.บ. จัด ตั้ง ศาล
ปกครองจะประกาศใช้บังคับ มีผล

ทำให้รัฐบาล ต้อง ถูก ขับ ออก ไป นโยบายของรัฐบาลที่จะให้มีศาลปกครองก็ อาจถูก ยกเลิกไป ด้วย โดยปริยาย

๖. อุปสรรคจากผู้ที่มีความรู้ เรื่อง ศาลปกครองเป็น อย่างไร แต่ แกล้งทำไม่รู้เพราะมีอคติ เพื่อ รักษา ผล ประโยชน์ ของ ตน มาก กว่าที่จะ เห็น แก่ ประโยชน์ ส่วน รวม

เวลาในการพิจารณาคดี แต่ละคดี กำหนดไว้ อย่าง สูง สุดกับ

ไม่ได้กำหนดไว้ แต่ให้ถือหลักไว้ ว่า ศาล ปก ครอง ต้อง พิจารณา คดี ปกครอง แต่ละ คดี ให้ เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

นั่นเป็นทัศนะของ ส.ส. ท่านหนึ่ง คุณญาติ ไหวดี คราวนี้เราจะ พา ผู้อ่านไป พบ กับ ความ เคลื่อนไหว เกี่ยวกับ การ จัด ตั้ง ศาล ปก ครอง ของ ทางฝ่ายตุลาการดูบ้าง ว่าร่าง พ.ร.บ. การจัดตั้งศาลปกครอง อีก ฉบับหนึ่ง ที่ กระทรวง ยุติธรรมเสนอเข้าสู่การพิจารณา ของ รัฐสภา นั้น เป็น อย่างไร

คุณโสภณ รัตนกร รองปลัด กระทรวงยุติธรรมฝ่ายวิชาการ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ว่า

ครอง ส่วนกฎหมายเอกชนเป็น กฎหมายเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ ระหว่างเอกชนกับเอกชน เช่น

คุณโสภณ รัตนกร รองปลัดกระทรวงยุติธรรม

เราอาจ แบ่ง กฎหมาย ออก เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือกฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชน กฎหมายมหาชนนั้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ และ เจ้าหน้าที่ ของรัฐกับ เอกชน ได้แก่กฎหมายอาญา กฎหมาย รัฐธรรมนูญ และกฎหมายปก

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น

การที่จะ ให้ คำ จำกัด ความ ของกฎหมายปกครองสั้น ๆ และ ง่ายด้วยนั้น ออก จะยากสักหน่อย ถ้าจะกล่าวให้สั้นที่สุดก็ต้องพูดว่า กฎหมาย ปก ครอง เป็น กฎหมาย เกี่ยวกับการปกครองประเทศหรือ

การบริหารราชการ ถ้าจะให้ ขยายความ ออกไป อีกสักหน่อยก็ ต้องบอกว่ากฎหมายปกครองเป็น กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วย งานต่าง ๆ ของรัฐ และอำนาจ หน้าที่ ของ หน่วย งาน และ เจ้า- หน้าที่ของรัฐ ซึ่งรวมทั้งกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการ บริหาร ราชการ ทั้ง ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วน ท้องถิ่น กฎหมายเกี่ยวกับระเบียบ ข้าราชการต่าง ๆ ตลอดจนกฎ- หมายอื่นๆ ที่กำหนดอำนาจหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

ประเทศเสรี ประชาธิปไตย ทั้ง หลาย จึง ยอม ให้ นำ ข้อ ขัดแย้ง ระหว่างเอกชนกับหน่วยงาน ของ รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มา ฟ้อง ร้องต่อศาลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในภาคพื้นยุโรป เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน เขาตั้งศาล ปกครองขึ้น สำหรับ พิจารณา คดี ปกครองเป็นพิเศษ ฉะนั้น ถ้า จะให้ตอบสั้น ๆ ศาลปกครอง ก็คือศาลที่ ตั้ง ขึ้น เป็น พิเศษ สำหรับ พิจารณา คดี ที่ มี การ ฟ้องร้องว่า หน่วยงาน ของรัฐ

เป็นการส่งเสริมให้คนฟ้อง ข้าราชการมากขึ้น ทำให้ฝ่ายบริหาร ปฏิบัติงานไม่สะดวก ข้าราชการ ก็อาจขวัญเสียและ หมด ระวังตัว ในการปฏิบัติงานจนเกินไป จึง ควรให้ศาลมีอำนาจแค่ว่าไว้ก่อน บางฝ่ายเห็นควรให้ศาลปกครองมี อำนาจเฉพาะคดีที่มีกฎหมายต่าง ๆ กำหนดไว้เฉพาะเจาะจงแล้วเท่านั้น หรืออย่างมากก็ให้ขยายไป ถึงคดีที่ศาลยุติธรรม ใน ปัจจุบัน ปฏิเสธไม่ยอมตัดสินให้และเป็น ช่องว่างอยู่ เช่น คดีที่ฟ้องขอให้ เพิกถอนคำสั่งหรือการกระทำของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยอ้างว่ามีการ ใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสมเป็นต้น แต่ก็มีความเห็นอื่นๆ ว่าไหนๆ จะตั้งศาลปกครองขึ้นแล้ว ก็ควร ตั้งให้ สมบูรณ์ แบบ อย่าง ใน ต่าง ประเทศเขาเลย จึงจะ เกิดผล และ คุ่มค่า มิฉะนั้นก็อย่าตั้งเลย หรืออาจ เพียงแต่ตั้งแผนกคดี ปกครองขึ้นในศาลยุติธรรมแล้วออก กฎหมาย กำหนด วิธี พิจารณา คดี ปกครองขึ้นใหม่ให้ รวดเร็ว รวบ รัดกว่าคดี ธรรมดา และมีผู้ พิพากษา สม ทบ ที่มี ความรู้ เชี่ยว

ศาลปกครองคือศาลที่ตั้งขึ้นสำหรับพิจารณาคดีที่มีการฟ้องร้องว่า หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจที่ไม่ถูกต้องนั่นเอง

ใน การ มอบหน้าที่ ให้ เจ้า- หน้าที่ของรัฐปฏิบัติ นั้น เราต้อง มอบอำนาจให้เขาด้วย ในขณะที่ เดียวกันเราก็ต้อง ระวังมิให้ มีการใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่ ก่อ ให้ เกิด ความ เดือด ร้อน หรือ กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนด้วยเช่นกัน จึง ต้อง มี มาตรการ ควบคุม การใช้ อำนาจหน้าที่เหล่านั้นขึ้น ใน

หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจ ที่ไม่ถูกต้องนั่นเอง

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ ของ ศาลปกครอง คณะกรรมการผู้ร่าง กฎหมายมีความเห็นกัน หลายฝ่าย บางฝ่ายห่วงว่าถ้าให้ศาล ปกครอง มีอำนาจกว้างขวางเกินไป จะมี คดีปกครองมา สู่ศาล มาก ทั้งการ ฟ้องคดีปกครองก็ทำได้ง่าย และ ไม่เสียค่าธรรมเนียมอะไรเลย จะ

ชาญทางด้าน ปกครองมาร่วมตัด
สินคดีด้วยเท่านั้นก็พอ

ดังนั้น ขอบเขตอำนาจของ
ศาลปกครองตามร่าง พ.ร.บ. จัด
ตั้งศาล ปกครองและวิธีพิจารณา
คดีปกครองที่กระทรวงยุติธรรม
เสนอ จึงเป็นการประนีประนอม
ความคิดของทุก ๆ ฝ่ายเข้าด้วยกัน
โดย กำหนด ให้ ศาล ปก ครอง มี
อำนาจ พิ จารณา คดี ๔ ประเภท
คือ

๑. คดีฟ้องขอให้เพิกถอน
คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการ กระทำ
ของ หน่วยงาน ของรัฐ หรือเจ้า-
หน้าที่ของรัฐ

๒. คดีฟ้องขอให้หน่วยงาน
ของ รัฐ หรือเจ้า หน้าที่ ของ รัฐ
ปฏิบัติ ตาม หน้าที่ ที่มี กฎ หมาย
กำหนดไว้โดยแจ้งชัด

๓. คดีฟ้องขอให้ศาลมีคำ
พิพากษา หรือ คำ สั่ง ว่า พระราช
กฤษฎีกา กฎกระทรวง เทศบัญญัติ ฯลฯ
ไม่มีผลบังคับ

๔. คดีที่มีกฎหมายบัญญัติ
ให้อยู่ใน อำนาจ ของศาลปกครอง
เช่น คดีที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ.
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.

๒๕๑๘ พ.ร.บ. ผังเมือง พ.ศ.

๒๕๑๘ พ.ร.บ. ระเบียบบริหาร

ราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.

๒๕๑๘ พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน

เพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘

และ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราช-

การเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑ นอก

จากนั้นยังให้ศาลปกครองมีอำนาจ

ควบคุมไปถึงองค์การหรือหน่วย

งานธุรกิจของรัฐที่ดำเนินการกิจ

การสาธารณูปโภคด้วย

มิให้ฟ้อง คดีบางประเภทอีกด้วย

เช่น การกระทำซึ่งมีลักษณะ

เป็นการส่วนตัว การกระทำซึ่ง

ถือว่าเป็นการใช้ อำนาจอธิปไตย

ของรัฐ เรื่องนโยบายหรือการ

บริหารงาน-ระดับ สูง ของ คณะ

รัฐมนตรี การกระทำของรัฐบาล

ที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ เช่น

การประกาศสงคราม การทำสนธิ

สัญญา เป็นต้น ท้ายที่สุดยังมีบท

บัญญัติให้ อำนาจ ศาล ปกครองที่

*คดีปกครองมิใช่จะแก้งกันได้ง่าย ๆ เพราะมีบทบัญญัติ
เอาโทษทางอาญาแก่ผู้ฟ้องเท็จในศาลปกครองไว้ด้วย*

อย่างไรก็ตาม การที่จะฟ้อง
คดีต่าง ๆ จะต้องมีเหตุตามที่ระบุ
ไว้และจะต้องปรากฏว่ามีความเสียหาย

เกิดขึ้น กับ เอกชน หรือ
สาธารณชนแล้วด้วย ถ้าเป็น

กรณีที่มีกฎหมาย กำหนดว่า ต้องมี
การ ร้อง ทุ กษ์ หรือ อุท ธรณ์ ต่อ

เจ้าหน้าที่ก่อน ก็จะต้องดำเนินการ
ร้องทุ กษ์หรืออุท ธรณ์ให้เสร็จ

สิ้นเสียก่อนจึงจะมาฟ้องศาลได้

นอกจากนั้นยังมีข้อยกเว้น

จะไม่รับฟ้อง หรือจำหน่ายคดีบาง
เรื่อง ซึ่งเห็นว่าการพิจารณา

หรือพิพากษาคดีนั้นๆ จะเป็นการ
ขัดขวางหรือเป็น อุปสรรคต่อการ

บริหารราชการแผ่นดินอีกด้วย

ดังนั้น ตามความเห็นของ
คุณโสภณ คดีปกครองมิใช่จะ

จะแก้งกันได้ง่าย ๆ ผู้ที่
เป็นห่วงว่าเมื่อมีศาลปกครอง

แล้ว ข้าราชการ จะถูกฟ้องคดี

จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

นั้น จึงไม่น่าเป็นห่วงแต่อย่างใด เพราะมีบทบัญญัติเอาโทษทางอาญาแก่ผู้ฟ้องเท็จในศาลปกครองไว้ด้วย

ตามร่าง พ.ร.บ. การจัดตั้งศาลปกครองที่กระทรวงยุติธรรมเสนอแบ่งศาลปกครองออกเป็น ๒ ระดับ เช่นเดียวกับร่าง พ.ร.บ. ของคุณญาติ ไหวติ คือศาลชั้นต้น และศาลฎีกา เพื่อให้คดีเสร็จโดยรวดเร็ว ศาลปกครองชั้นต้น มีเพียง ศาลเดียว ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ เพราะเห็นว่าขณะนี้คดีปกครองยังมีไม่มากนัก ทั้งจะฟ้องโดยทางไปรษณีย์ก็ได้ แม้คดีจะเกิดที่ต่างจังหวัดก็ไม่ลำบากที่จะยื่นฟ้อง ศาลปกครองก็อาจไปนั่งพิจารณาคดี ณ จังหวัดที่เกิดเหตุ หรือจังหวัดที่เป็น ภูมิลำเนาของโจทก์หรือจำเลยก็ได้

สำหรับ ผู้พิพากษา ศาลปกครองมี ๓ ประเภท คือ

๑. ผู้พิพากษาผู้ทรงคุณวุฒิ คัดเลือกมาจากข้าราชการทุกฝ่าย ทั้งพลเรือน ทหาร ตำรวจ ซึ่งมีประสบการณ์ด้านการปกครองมา มาก เคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า

อธิบดีหรือพลโท

๒. ผู้พิพากษาที่คัดมาจากผู้พิพากษาศาลยุติธรรมที่มีความรู้ และ เข้าใจ ใน ปัญหา ด้าน การ บริหารและการปกครอง

๓. ผู้พิพากษาที่แต่งตั้งมาจากพนักงานคดีของศาลปกครองเอง

ผู้พิพากษาสองประเภทหลังนี้เป็น ผู้พิพากษา ซึ่งรับ ราชการประจำ เมื่อรวมกันแล้วต้องมีจำนวน เท่ากับ ผู้พิพากษาผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้พิพากษาของศาลปกครองนั้น นอกจาก จะ มีความรู้ ทาง ด้าน กฎหมายเป็นอย่างดีแล้ว ยังต้อง มีความ สามารถ ใน ทาง พิจารณาคดีและ มีความรู้ ความ เข้าใจ ใน ปัญหา ด้าน การ บริหาร และ การ ปกครองด้วย ซึ่งเรายังหาคนที่มีความ สมบัติ ครบถ้วน เช่นนี้ได้ไม่มากนัก จึงต้องเอาผู้ที่มีความรู้

ความชำนาญแต่ละฝ่ายมาช่วยกัน การจะให้ศาลปกครองเป็นอิสระหรือสังกัดหน่วยงานใดนั้น คุณโสภณ ชี้แจงว่า ขอให้ทำ ความเข้าใจเสียก่อนว่า งานของ

ศาลแยกได้เป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งเป็นงานพิจารณาพิพากษาคดี อีกส่วนหนึ่งเป็นงานธุรการ งานพิจารณาพิพากษาคดีเป็นอำนาจหน้าที่ ของผู้พิพากษา โดยเฉพาะ มีอาจ สังกัด หน่วยงานใด เพราะ รัฐธรรมนูญบัญญัติว่าการพิจารณาพิพากษา อรรถ คดี เป็น อำนาจ อิสระของผู้พิพากษา แต่งานส่วนที่เป็นงานธุรการมีเจ้าหน้าที่ ส่วนหนึ่ง คอยดูแล จัดการให้ศาล ฉะนั้น การที่จะให้ศาลปกครองเป็นอิสระหรือสังกัดหน่วยงานใด ก็หมายความว่า จะให้ใครเป็นผู้ดูแลงาน ธุรการ ของศาล ปกครอง นั้นเอง เพราะงานด้านพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลปกครอง ก็ เป็น อำนาจ อิสระ ของ ผู้พิพากษาศาลปกครอง ไม่อาจ สังกัดกับหน่วยงานใดได้เช่นเดียวกับศาลยุติธรรมนั่นเอง

ในเรื่องนี้ คุณโสภณ กล่าวว่ามีผู้เคย เสนอ ให้ สังกัด รัฐสภา สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือ สังกัดคณะกรรมการกฤษฎีกา แต่คณะกรรมการร่างกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองเห็นว่าควรให้ สังกัด

กระทรวงยุติธรรม เช่นเดียวกับ ศาลยุติธรรม และ ศาลแรงงาน เพื่อเป็นการประหยัดและไม่เป็นการซ้ำซ้อนด้วย

ช่วยกันยกร่างกฎหมายจัดตั้งศาลปกครองขึ้น คณะกรรมการได้ร่างกฎหมายดังกล่าวเสร็จแล้วส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา คณะ

และจะเป็น มาตรการ สำคัญ ที่จะควบคุม การใช้ อำนาจ หน้าที่ของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ให้เป็นไปโดยชอบด้วย

ศาลปกครองจะช่วยลดข้อขัดแย้งระหว่างรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชนลง และจะเป็นมาตรการสำคัญที่จะควบคุมการใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

นั้น เป็น ทัศนะ ของ ผู้ที่ เกี่ยว ข้อง กับ การ จัด ตั้ง ศาล ปก ครอง จาก กระทรวง ยุติ ธรรม ต่อไปจะพาผู้อ่านไปพบกับอีกทัศนะหนึ่งในฐานะของข้าราชการ ผู้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงจากผลของการดำเนินการจัดตั้งศาลปกครอง คุณมนุชญ์ วัฒนโกเมร

คุณโสภณ กล่าวต่อไปว่า กระทรวงยุติธรรมเคยร่างกฎหมายจัดตั้งศาลปกครอง ต่อคณะรัฐมนตรีมาครั้งหนึ่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเรื่องก็เงียบไป ต่อมาได้มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี ๒๕๑๗ ให้รัฐจัดตั้งศาลปกครองขึ้น หลังจากนั้นทุกรัฐบาล ก็กำหนดเป็นนโยบายที่จะตั้งศาลปกครองขึ้น

รัฐมนตรีมีมติให้รับหลักการและได้ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา โดยมีคณะกรรมการร่างกฎหมายคณะพิเศษเป็นผู้ตรวจพิจารณา เมื่อคณะกรรมการ ชุดนี้ ตรวจเสร็จ ก็เป็นเรื่องที่ คณะรัฐมนตรี จะตัดสินใจว่าจะเสนอ ร่าง กฎหมาย นี้ เข้าสู่ รัฐสภาเมื่อใด

คุณมนุชญ์ อดีตนายอำเภอหลายอำเภอ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง หัวหน้างาน แผนมหาดไทย ฝ่ายแผนรวมและแผนพัฒนาจังหวัด สำนักงานโยบายและแผนมหาดไทย ให้ทัศนะเกี่ยวกับศาลปกครอง ในฐานะ ข้าราชการ คนหนึ่ง ไม่ใช่ในฐานะตัวแทนของหน่วยงานว่า ศาลปกครองควรมีมานานแล้ว เพื่อให้ระบบราชการถูกควบคุมโดยประชาชนและช่วยถ่วงดุล การตัดสินใจ หรือวินิจฉัยของ ข้าราชการ ผู้มี อำนาจ ให้

และกระทรวงยุติธรรมก็ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้ง ศาล ปก ครอง ขึ้น อีก ใน รัฐบาลชุดปัจจุบัน ทางกระทรวงยุติธรรม ได้ ตั้ง คณะ กรรมการ ซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการและตัวแทนหน่วยราชการหลายหน่วยมา

ในขณะนี้ จึงไม่ อาจ คาดว่า จะสามารถ จัดตั้ง ศาล ปก ครอง ให้ สำ เร็จ และ ดำ เนิน การ ได้ เมื่อใด แน่ และคุณโสภณ ได้กล่าวสรุปท้ายว่าอย่างไรก็ดีศาลปกครองจะเป็นประโยชน์แก่ ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะจะช่วยลดข้อขัดแย้งระหว่างรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชนลง

กระทำโดยถูกต้อง การที่ประชาชน มาเป็นผู้ ควบคุม ระบบราชการ จะทำให้ ข้าราชการ โดยเฉพาะ ตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอเปลี่ยน ทิศนะจาก การเป็นนัก ปกครอง ประชาชน มาเป็นผู้ บริการประชาชน

ความเห็นของข้าราชการต่อการ จัดตั้ง ศาลปกครองแบ่ง ออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. พวก ข้าราชการ เลือดใหม่ จะเห็นดีเห็นงามต่อการจัดตั้งศาลปกครองเพราะจะช่วยลด ภาระการตัดสินใจของข้าราชการ ให้ยึดถือเจตนารมณ์ของกฎหมาย และ ระเบียบ แบบแผน ประกอบ การตัดสินใจ

๒. พวก ข้าราชการ ที่มีอำนาจหรือข้าราชการระดับสูง ประเภท เอา ตัว เอง เป็น ที่ตั้ง จะไม่ยอม ให้มีศาล ปกครอง เพราะเกรงจะทำให้เสียสถานะ เดิม หรือเสียบทบาทเดิมลง อำนาจการตัดสินใจของเขาจะทำตาม อำเภอใจไม่ได้ อีกต่อไปแล้ว หากเขาตัดสินใจไม่ดี ประชาชน

คุณเมษุณี วัฒนโกเมร สำนักนโยบายและแผน

จะหันไปพึ่งบารมีของศาลปกครอง ซึ่งอาจ ทำให้มี การ เปลี่ยน แปลง การตัดสินใจของเขาและอาจเกิด ผลผูกพัน ด้านอาญา และแพ่งต่อ ตัวเขาด้วย

เมื่อตั้งศาลปกครองแล้วในระยะแรก ความกล้าที่จะใช้ศาลปกครอง ของ ข้าราชการ เมื่อเป็น

ความกับ ผู้บังคับบัญชา ของตนคง มีน้อย แต่คงจะมีคนกล้าสักคน หรือ สองคน ที่ เรียกว่า มี หนูเอา กระดิ่ง ไป ผูก คอแมว กระทำ ขึ้น เพื่อ เป็น ตัวอย่าง ให้ ข้าราชการ อื่น ๆ ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม จากการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา นำเรื่อง เข้าสู่ศาลปกครองบ้าง

เรื่องนี้ต้องค่อยเป็นค่อยไป จะหวังให้สมบูรณ์ ๑๐๐% ทันทีที่มีศาลปกครองนั้นคงเป็นไปไม่ได้

ในด้านของประชาชนคิดว่าคงกล้าที่จะใช้ประโยชน์จากศาลปกครอง แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประชาชนสัมพันธ์ที่ดีให้ประชาชนทั่วๆ ไปโดยเฉพาะที่อยู่ตามบ้านนอกได้เข้าใจสิทธิของเขาที่จะได้แย้งเมื่อเห็นว่าข้าราชการทำผิดหรือตัดสินใจผิด ขณะเดียวกันระเบียบวิธีพิจารณาคดีจะต้องไม่ยุ่งยาก หยุ่มหยุิม เสียค่าใช้จ่าย และเสียเวลามากไป จนทำให้คนไม่อยากฟ้องศาลปกครองและทำให้ต้องอยู่ในสภาพยอมรับการตัดสินใจที่ไม่มีเหตุผลของฝ่ายราชการ

อิทธิพลที่จะเข้ามาแทรกแซงการพิจารณาคดีของศาลปกครองนั้น คุณมนุษยย์ มีความเห็นว่าขึ้นอยู่กับการจัดระบบอำนาจว่าจะให้ศาลปกครองสังกัดส่วนราชการใด ผู้พิพากษามีอิสระมากน้อยแค่ไหน จากจุดนี้เองจึงเห็นว่าควรจะให้ศาลปกครองสังกัดตุลาการมากกว่าจะ

สังกัดรัฐสภาหรือเป็นอิสระ เพราะเหตุว่ารัฐสภาประกอบด้วยนักการเมืองและบางครั้งก็ข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้ง ซึ่งอาจทำให้มีการครอบงำอำนาจของศาลปกครองได้ และการที่จะให้เป็นอิสระเป็นเรื่องที่สิ้นเปลืองงบประมาณมาก รวมทั้งโครงสร้างของระบบราชการก็ไม่สามารถจะ

ทำให้ศาลปกครองเป็นอิสระได้ จะต้องอิงอำนาจของตุลาการ นิติบัญญัติ หรือบริหาร อันใดอันหนึ่ง ฉะนั้นจึงเห็นว่าการขึ้นกับตุลาการไม่เป็นการเสียหายแต่อย่างใด

และเมื่อมีศาลปกครอง

แล้ว ก.พ. ควรเปลี่ยนแปลงบทบาททางด้านวินัยเสียใหม่โดยให้ข้าราชการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยต่อศาลปกครองแทนที่จะอุทธรณ์ต่อ ก.พ. อย่างปัจจุบัน ปัญหาทางด้านวินัยที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้คือ เมื่อมีการตั้งกรรมการสอบสวนความผิดของข้าราชการขึ้น ผู้เสียหายไม่มีโอกาสได้ฟังการพิจารณาและสอบสวนของกรรมการเลย ไม่มีโอกาสได้รู้ว่าพยานหลักฐานที่กล่าวหาเมื่อไรบ้าง ดังนั้นจึงควรเปิดการพิจารณาสอบสวนเป็นแบบศาลโดยอุทธรณ์ต่อศาลปกครอง ก.พ. ทำหน้าที่เป็น Watch Dog ที่จะตรวจสอบคำสั่งสอบสวนชั้นต้นของหน่วยราชการว่าถูกต้องตามระเบียบกฎหมายหรือไม่ หากไม่ถูกต้อง ก.พ. ก็มีสิทธิในการยกเลิกการสอบสวนชั้นต้น และให้สอบสวนใหม่ แต่ถ้าพ้นกำหนดเวลาแล้ว ก.พ. ยังพิจารณาไม่เสร็จ ผู้เสียหายก็อุทธรณ์ต่อศาลปกครองได้

ฉะนั้น กล่าวโดยสรุปในเรื่องของศาลปกครองตามที่คณะ

ของคุณมนุษย์ คือ

๑. ศาลปกครองควรขึ้นกับ
ฝ่ายตุลาการ

๔. อยากให้ข้าราชการทุก
ระดับที่จะคัดค้านศาลปกครองเข้า
ใจว่าการตัดสินใจของเราไม่ใช่สิ่ง

พอ มอง เห็น รูป ร้าง ของ ศาล
ปก ครอง ได้ แจ่ม ชัด ชื่น ว่า มี
หน้าตาเป็นอย่างไร มีความ
เคลื่อนไหวและการดำเนินการ
อย่างไร แม้จะไม่ละเอียดเท่า
ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง ๓ ท่านได้
ให้ไว้ เนื่องด้วยความจำกัด
ของเนื้อที่ เรายังจำเป็นต้อง
ตัดออกไปบ้าง แต่ก็คงเน้น
ความสำคัญไว้ทั้งหมด และ
คิดว่า หากท่าน จะมี คำถามใน
ใจ เกี่ยว กับ ศาล ปก ครอง มา
ก่อน คำสัมภาษณ์นี้ก็คงจะ
ให้คำตอบ แก่ท่าน ได้เกือบทั้ง
หมดทีเดียว ๑๕

อยากให้ข้าราชการทุกระดับที่จะคัดค้านศาลปกครองเข้าใจว่า
การตัดสินใจของเราไม่ใช่สิ่งถูกต้องเสมอไป บางครั้งเรามี
อารมณ์ทำให้การตัดสินใจไม่คงเส้นคงวา

๒. วิธีพิจารณาคดีของศาล
ปกครองจะต้องง่าย รวดเร็ว ไม่
เยิ่นเย้อ ไม่มีพิธีรีตรองมาก อาจ
กำหนดระยะเวลาไว้ ๖ เดือน

๓. ต้องขยายศาลปกครอง
ไปยังส่วนภูมิภาคตามศาลจังหวัด
ให้มากที่สุด

ถูกต้องเสมอไป บางครั้งเรามี
อารมณ์ ทำให้การตัดสินใจไม่คง
เส้นคงวา ควรต้องพร้อมให้มี
การ ตรวจสอบ การตัดสินใจ ของ
เรา
จากทัศนะของบุคคลทั้ง
๓ ท่านนี้ คิดว่าผู้อ่านคงจะ

การจัดตั้ง ศาลปกครอง ในประเทศไทย

พันตรี ดร. อุตสาหกรรม โกมลปานิก

สำหรับประเทศไทย หากมีแต่หวังพะวงถึงอุปสรรคของการจัดตั้งศาลปกครอง และรอให้ทุกสิ่งทุกอย่างเพียบพร้อม คงไม่มีวันจัดตั้งศาลปกครองขึ้นได้

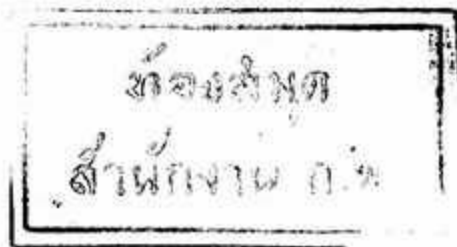
ศาล ปก ครอง คือ องค์ การของฝ่ายบริหารที่ตั้งขึ้นเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาในทางปกครองที่เอกชนไม่ได้รับ ความเป็น ธรรม จาก การ ปฏิบัติงาน ของ องค์การของรัฐ หรือเจ้า พนักงาน ของรัฐ ตลอด จน วินิจฉัย ชี้ ขาด กรณี ที่ ข้าราชการ ไม่ ได้ รับ ความเป็น ธรรมจากการ สั่งการของ ผู้บังคับบัญชา

แต่เดิมมานั้น กรณีขัดแย้งระหว่าง ฝ่ายปกครอง กับ เอกชน หรือ ข้าราชการ ซึ่งไม่ได้รับความ เป็น ธรรม จาก การ สั่งการ ของผู้บังคับบัญชา ผู้ซึ่งไม่ได้รับความ เป็น ธรรมอาจ นำกรณีไปดำเนิน การในศาลยุติธรรมได้ และ ศาลยุติธรรมก็จะพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดให้ ต่อมาเมื่อแนวความคิด

ของการ ปกครอง ระบอบประชาธิปไตยได้เผยแพร่ออกไป และมีอิทธิพลเหนือความคิดของนักกฎหมาย นักกฎหมายทั่ว ๆ ไป ต่างเข้าใจว่า อำนาจอธิปไตยสามประการ คืออำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดใน การ ปกครอง ประเทศ สมควร จะ ต้องแยกกันอย่างเด็ดขาด ไม่ใช่ เป็นการ แยก เพื่อ ให้ เกิด ดุลยอำนาจ ศาลยุติธรรมจึงใช้ความระมัดระวังเป็น อย่างมาก ใน การพิจารณา และเคร่งครัดต่อการใช้ดุลพินิจเป็นพิเศษสำหรับกรณีดังกล่าว หากกรณีใดกฎหมายบัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่จะใช้ดุลพินิจสั่งการได้ และ ให้ ถือว่าดุลพินิจ หรือ คำสั่ง

นั้นถึงที่สุดแล้ว ศาลยุติธรรมจะไม่รับพิจารณาให้ เช่น กรณีการใช้ดุลพินิจ ของ รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ หรือ การ ใช้ ดุลพินิจ ของ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ตามนัยคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๒ เป็นต้น

ส่วน กรณี ที่ ข้าราชการ ไม่ได้รับความ เป็น ธรรม จาก คำสั่งของผู้บังคับบัญชา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ศาลฎีกาก็เคยวางแนวคำพิพากษาไว้เป็นบันทัดฐานไว้ว่า ศาลผู้ใช้อำนาจทางตุลาการ จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการ ใช้ดุลพินิจ ของฝ่ายบริหาร (ฎีกาที่ ๘๑๘/๒๕๕๕ ฎีกาที่ ๕๖๘/๒๕๐๒ ฎีกาที่

๑๐๖๖/๒๕๑๓ และฎีกาที่ ๓๕๕/๒๕๑๖) จากคำพิพากษาฎีกาดังกล่าว เป็นผลให้ข้าราชการจำนวนมากที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหมัดที่เพิ่ง ไม่รู้จะไปร้องขอความยุติธรรมจากผู้ใด เพราะศาลยุติธรรม ไม่ยอมรับวินิจฉัยกรณีให้เสียแล้ว

จากการที่กฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง มีสิทธิใช้ดุลพินิจได้โดยชอบและเป็นที่สุด และการใช้ดุลพินิจ ในการ พิจารณา คดี ปกครองของศาลยุติธรรม จึงเป็นเหตุให้เอกชน ซึ่งได้รับความเสียหายจากการ ใช้ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และข้าราชการ ซึ่งไม่ได้รับความ เป็นธรรม จาก

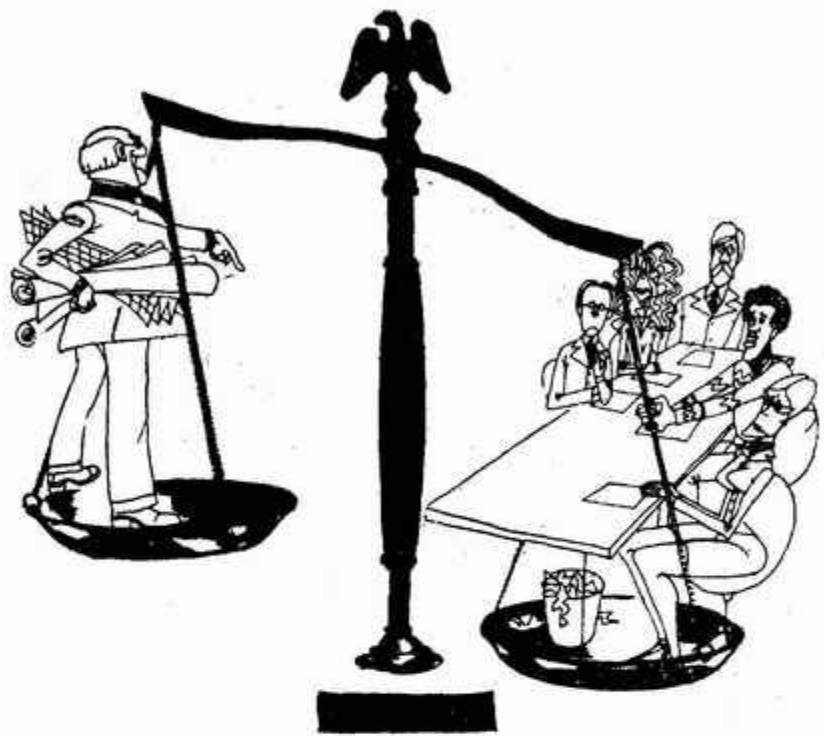
การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา ไม่อาจได้รับการพิจารณาได้อย่างถูกต้องและยุติธรรม ดังนั้น จึงเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในหมู่นักนิติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์และนักรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจน วงการทั่วไปว่าสมควรจะให้มืองค์การขึ้นควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายปกครองเสียที่ ความคิดดังกล่าวได้ปรากฏรูปร่าง ขึ้น ในการ พิจารณา ร่าง กฎหมาย รัฐ - ธรรมนูญ ปี ๒๕๑๗ ซึ่งใน มาตรา ๒๑๒ บัญญัติให้จัดตั้งศาลปกครองขึ้น แต่กฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับดังกล่าวได้ถูกทำให้สิ้นสภาพไปโดยการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ศาลปกครองจึงยังมิได้จัดตั้งขึ้น

อย่างไรก็ดีความคิดในการจัดตั้งศาลปกครองยังคงมีอยู่ นักกฎหมาย และ นัก บริหาร ได้ ทำความคิด ดังกล่าว ให้ สมบูรณ์ ผล โดยการ บัญญัติ กฎหมาย รวม ๕ ฉบับ ระบุให้นากรณีพิพาทบางประเภทไปสู่การพิจารณาของศาลปกครอง ซึ่งได้แก่พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติ ระเบียบ บริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการ เมือง พัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑

๑. ลักษณะของศาลปกครอง

ศาลปกครองมีลักษณะพิเศษที่จัดตั้งขึ้นเพื่อควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระบวนการยุติธรรมของศาลปกครองเป็นข้อ ยกเว้น ของ กระบวนการยุติธรรมของศาลยุติธรรม ยอมรับแนวความคิดแห่งระบบอำนาจการพิจารณา นี่คือเอกลักษณ์ของคดีเป็นเครื่องกำหนดอำนาจของศาล ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะ คดีปกครองเท่านั้น

คดีปกครองมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจาก คดีแพ่งทั่วไป เพราะ เป็น ข้อ ขัดแย้ง ระหว่างเอกชนกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐ คดีดังกล่าวต้องได้ รับ การ พิจารณา จาก ผู้พิพากษาพิเศษซึ่งมีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในปัญหาทางการบริหารและการปกครอง กระบวนการพิจารณาคดีของศาลปกครองมีลักษณะเป็นการแก้ไขความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้า-

พนักงานของรัฐ โดยยึดหลักกฎหมายมหาชนและ ประโยชน์ของสาธารณชน สิทธิเสรีภาพของประชาชน จะได้รับความคุ้มครองมากขึ้น โดยไม่เป็นการขัดขวาง หรือก่อให้เกิดอุปสรรคในการบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่สมควร การดำเนินกระบวนการพิจารณา ก็ กระทำ โดย ประหยัด สะดวก รวดเร็วและเที่ยงธรรม ซึ่งต่างกับกระบวนการพิจารณาของ ศาลยุติธรรม ที่ยึด หลักกฎหมายเอกชน และมุ่งแต่เพียง

ประโยชน์ของเอกชนโดยเฉพาะ

๒. ศาลปกครองในต่างประเทศ

ในต่างประเทศ ศาลปกครองได้ก่อตั้งมานานประมาณกว่าศตวรรษ โดยเฉพาะประเทศในภาคพื้นยุโรป ทั้งนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแยก อำนาจ บริหาร และอำนาจ ตุลาการ ออกจากกัน โดยเด็ดขาด เพื่อมิให้การดำเนินงานของ ศาลยุติธรรม เป็น อุปสรรคขัดขวางการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง ทำให้การบริหาร

คล่องตัว ในขณะที่เดียวกันก็ให้ศาลปกครองเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานของฝ่ายปกครองด้วย

ศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศส

ศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศสได้จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๔๘ และได้วิวัฒนาการมาจนกระทั่งปัจจุบันเป็นเวลาประมาณ ๑๓๐ ปีเศษ ประวัติศาสตร์ของประเทศฝรั่งเศสแสดงให้เห็นว่าในอดีตประเทศฝรั่งเศสได้แยกอำนาจหน้าที่ฝ่ายตุลาการออกจากอำนาจบริหาร เพื่อให้องค์กรฝ่ายบริหารไม่ต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุมของศาลยุติธรรม เพราะประชาชนฝรั่งเศสเกรงว่าศาลยุติธรรมจะทำให้เกิดความยุ่งยากเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานขององค์กรฝ่ายปกครองดังที่เคยเป็นมาแล้ว

ในปัจจุบัน เหตุผลของการแยกอำนาจอธิปไตยทั้งสองประการดังกล่าว มิใช่เกิดขึ้นเพราะความไม่ไว้วางใจซึ่งกัน

และกัน โดยเฉพาะในพฤติกรรมของศาลยุติธรรม แต่เป็นเพราะวิวัฒนาการของศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศส ทำให้กฎหมายปกครองกลายเป็นกฎหมายมหาชนที่ความแตกต่างจากกฎหมายเอกชนทั่วไปอย่างมาก ซึ่งจำเป็นต้องใช้ศาลพิเศษที่ประกอบด้วยผู้พิพากษาผู้ชำนาญซึ่งมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เป็นพิเศษในหลักกฎหมายปกครองและหลักปกครอง เป็นผู้พิจารณาคำพิพากษาความกฎหมายปกครอง

ศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศส เป็นองค์กรหนึ่งที่สังกัดอยู่กับฝ่ายบริหาร มีลักษณะเป็นศาลพิเศษของกระบวนการยุติธรรม

๑. ลักษณะของศาลปกครอง

ศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศสเป็นองค์กรหนึ่งที่สังกัดอยู่กับฝ่ายบริหาร มีลักษณะเป็นศาลพิเศษของกระบวนการยุติธรรม ที่ว่าเป็นศาลพิเศษเพราะมีวิธีการพิจารณาคดีง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เพราะต้องการความรวดเร็วและประหยัด

เร็วและประหยัด

ศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศสทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง มีศาลปกครองสูงสุด (Conseil d'Etat) แยกต่างหากอย่างเด็ดขาดจากศาลยุติธรรมสูงสุด (Cour de Cassation) แบ่งออกเป็นสองชั้น คือศาลปกครองสูงสุด (Conseil d'Etat) และศาลปกครอง (Tribunau administratifs) คดีที่อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครอง ต้องส่งไปพิจารณา

พิพากษาที่ศาลปกครองสูงสุด และคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดเป็นอันถึงที่สุด

๒. บุคลากรที่ทำหน้าที่ในศาลปกครอง

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศาลปกครอง ได้แก่พนักงานคดี (l'Auditeur) และผู้พิพากษา (le Conseiller de Tribunal

administratif)

ก. พนักงานคดี แต่งตั้งจากผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาจากวิทยาลัยรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ (l'École nationale de l'Administration publique หรือเรียกย่อว่า "ENA") ของประเทศฝรั่งเศส มีหลักสูตรการศึกษา ๓ ปี ต่อจากหลักสูตรปริญญาตรีสาขาวิชาต่างๆ และได้แสดงความประสงค์จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ในศาลปกครอง

เมื่อเริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานคดีชั้น ๒ (l'Auditeur de 2ème Classe) ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวอยู่เป็นเวลา ๗ ปี จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งพนักงานคดีชั้น ๑ (l'Auditeur de 1ère classe) และเมื่อดำรงตำแหน่งนี้มาครบ ๗ ปี ๖ เดือน จะได้คัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลปกครอง (le Maître de requêtes หรือ Conseiller de Tribunal administratif)

ในศาลปกครอง พนักงานคดีมีหน้าที่ ๒ ประการ คือ พนักงานรายงานคดี (Rapporteur) และอัยการศาลปกครอง (le Commissaire du Gouvernement)

พนักงานรายงานคดี มีหน้าที่เตรียมคดีให้แก่ผู้พิพากษาศาลปกครอง รวบรวมข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานทั้งพยานบุคคล และ พยาน เอกสาร ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดี และทำบันทึกความเห็นสรุปเสนอผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาก่อนที่จะมีการพิจารณาคดี

อัยการศาลปกครอง ความจริงแม้จะใช้ชื่อเรียกอย่างเดียวกับ อัยการ ศาล ทหาร (le Commissaire du Gouvernement de Tribunal Permanent des Forces Armées) แต่ก็ไม่ได้ทำหน้าที่เหมือนอัยการศาลทหาร หรือ อัยการ ศาล ยุติธรรม (le Ministère public) แต่จะทำหน้าที่คล้ายทนายความ (l'Avocat) ซึ่งทำหน้าที่คอยตรวจสอบความถูกต้องในการนำกฎหมาย

มาใช้ในการพิจารณาคดีปกครอง ตรวจสอบงานการได้ส่วนที่แผนกปกครอง (la Sous-Section) ส่งมาให้ตรวจพิจารณา ภายหลังจากที่ได้ได้ส่วนคดีแล้ว

ในการตรวจสอบงานการได้ส่วน ก็จะทำหน้าที่ตรวจสอบเหมือนพนักงานรายงานคดี ต่างกันตรงที่ว่าอัยการศาลปกครองจะไม่เรียก พยาน บุคคล หรือ พยาน เอกสารมาตรวจสอบอีก การตรวจพิจารณา การได้ ส่วน สองครั้ง นับว่า ได้ ประโยชน์ มาก เพราะเป็นทางที่จะแก้ไขข้อบกพร่องได้ และเป็นหลักประกันที่ให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณี

นอกจากนี้ อัยการศาลปกครองยังต้องทำรายงานสรุปการตรวจพิจารณาลำนวนการได้ส่วน เพื่อเสนอให้แผนกคดีปกครองอื่นๆ ที่มีได้พิจารณาเรื่องนั้นทราบด้วย อัยการศาลปกครองจะเสนอความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครอง และคัดค้านการใช้กฎหมายที่ไม่ถูกต้อง ข้อเสนอของอัยการศาลปกครองอาจ

ขัดแย้งกับความเห็นของรัฐบาลหรือฝ่ายบริหารก็ได้ รายงานสรุปของอัยการศาลปกครองมีประโยชน์อย่างยิ่งแก่การกำหนดคำพิพากษาคดีปกครองบนพื้นฐาน (la Jurisprudence) หรือสำหรับการวางหลักกฎหมาย (les Règles de droit) อัยการ

อนุญาตให้เข้าฟังการพิจารณาในห้องพิจารณาพิพากษา (l'Audience privée)

ข. ผู้พิพากษาศาลปกครอง จำนวน ๓ ใน ๔ ของผู้พิพากษาศาลปกครอง แต่งตั้งโดยการคัดเลือกจากพนักงานคดีชั้น ๑ สำหรับอีก ๑ ใน ๔

อัยการศาลปกครองจะเข้าร่วมนั่งพิจารณาในห้องพิจารณาคดีด้วย แต่ในการพิจารณาพิพากษาคดี อัยการศาลปกครองจะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าฟังการพิจารณาในห้องพิจารณาพิพากษา

ศาลปกครอง และ พนักงาน รายงานคดี ต้องตกลงกันที่จะหาข้อยุติในการพิจารณาคดีก่อนที่จะมีการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง หากยังมีความเห็นขัดแย้งกันอยู่ จะต้องเสนอให้ผู้พิพากษาศาลปกครองสูงสุด (le Conseiller d'Etat) พิจารณาชี้ขาด

ในการพิจารณาคดี อัยการศาลปกครองจะเข้าร่วมนั่งพิจารณาในห้องพิจารณาคดี (l'Audience publique) ด้วย แต่ในการพิจารณาพิพากษาคดี อัยการศาลปกครองจะไม่ได้รับ

คัดเลือกแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกที่มีได้สังกัดในศาลปกครอง มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานพลเรือน หรือหน่วยทหารมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ตามหลักพนักงานคดีที่จะได้รับคัดเลือกแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลปกครอง (le Conseiller de Tribunal administratif) ต้องปฏิบัติหน้าที่พนักงานคดีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๔ ปี ๖ เดือน

๓. วิธีพิจารณาคดีของศาลปกครอง

วิธีพิจารณาคดีของศาลปกครองใช้ระบบปไตส์วอน (le Système d'Instruction) ผู้พิพากษาศาลปกครองจะเป็นผู้สืบค้นหาข้อเท็จจริงด้วยตนเอง พยานหลักฐานทั้งพยานบุคคลและพยานเอกสารที่คู่กรณีนำไปสู่ศาลปกครอง ไม่ถือว่าเป็นพยานหลักฐานของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่จะถือว่าเป็นพยานหลักฐานของศาลปกครองทั้งสิ้น

ในการปไตส์วอนพิจารณาคดี คู่กรณีที่เป็นเอกชนหรือข้าราชการอาจแต่งตั้งทนายความเข้าไปร่วมฟังการพิจารณาคดีในห้องพิจารณาได้ แต่การซักถามพยานบุคคลเป็นหน้าที่ของประธานคณะผู้พิพากษาศาลปกครองที่นั่งพิจารณาคดี แต่เพียงผู้เดียวบุคคลอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็ญคู่กรณี พนักงานรายงานคดี ทนายความไม่มีสิทธิจะซักถามพยานบุคคลหรือพุดในห้องพิจารณาได้ เว้นแต่จะได้ส่งคำถามให้ประธานคณะผู้พิพากษาศาลปกครอง หรือเมื่อประธานคณะผู้พิพากษาอนุญาตให้ซักถาม

ในการพิจารณาพิพากษาคดี ผู้พิพากษาศาลปกครองมีอำนาจที่จะยกปัญหาอื่น ๆ นอกเหนือจากประเด็นที่คู่กรณีกล่าวอ้างโดยเฉพาะมูลเหตุที่ก่อให้เกิดกรณีนั้นขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ผู้พิพากษาศาลปกครองอาจพิพากษาชี้ขาดเกินกว่าคำขอของคู่กรณีได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของสาธารณชน และเพื่อเป็นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาทางสังคมด้วย

ศาลปกครองในประเทศไทย

ในอดีต ศาล ปก ครอบ ของ ประเทศ เยอรมัน สังกัด อยู่ กับ ฝ่าย บริหาร เช่นเดียวกับ ศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศส แต่ ภายหลังกองครามโลกครั้งที่ ๒ ได้ รับแรง กดดัน จาก ประเทศ สหพันธมิตรผู้ชนะสงคราม ประกอบกับแนวความคิดของนักกฎหมายเยอรมันซึ่งเห็นว่า ศาลปกครองไม่ควร ขึ้น อยู่ กับ องค์ การ ฝ่าย บริหาร เพราะอาจถูกแทรกแซง โดยฝ่ายบริหาร เหมือน ดังที่ เป็น

มาแล้ว จึงได้แยกศาลปกครอง มา ขึ้น อยู่ กับ กระทรวง ยุติธรรม เช่น เดียว กับ ศาล ยุติ ธรรม ทั้ง หลาย

ศาล ปก ครอบ ของ ประเทศ เยอรมัน แบ่งออกเป็นศาลปกครองแคว้น ซึ่งมีทั้งศาลปกครองชั้นต้น ศาลอุทธรณ์คดีปกครอง และมีศาลสูงสหพันธรัฐเป็นศาลฎีกาสูงสุด ตั้งอยู่ในกรุงบอนน์ คดีปกครองที่ฟ้องยังศาลปกครองชั้นต้น และศาล

อุทธรณ์ คดีปกครองของแคว้น อาจ เป็น ทั้ง ปัญหา กฎหมาย และ ปัญหาข้อเท็จจริง

ผู้พิพากษาศาลปกครองแต่ง

ตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิเช่นเดียวกับผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมอื่น โดยการ สอบ แข่งขัน เข้ามา ตาม ความต้อง การ ของ กระทรวงยุติธรรม และแต่งตั้งจากบุคคลอื่นที่มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาอื่นโดยวิธีคัดเลือก

องค์คณะของผู้พิพากษาจะ

ประกอบด้วยผู้พิพากษาอาชีพ ๑ คน และผู้พิพากษาที่ได้รับคัดเลือกอีก ๒ คน

วิธีพิจารณาคดีในศาลปกครองดำเนินในระบบได้ส่วน คู่กรณีที่เป็น เอกชน ไม่ได้อนุญาตให้แต่งตั้งทนายความ ไปร่วมฟัง

ศาลปกครองในประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษไม่มีศาลปกครอง ซึ่งเป็นองค์การที่ควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารดังเช่นประเทศฝรั่งเศสและประเทศเยอรมัน ดังนั้นข้อพิพาทใน

ด้วยผู้พิพากษาซึ่งมีความรู้ความชำนาญเฉพาะเรื่อง วิธีพิจารณาคดีก็ดำเนินไปง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนยุ่งยากเหมือนวิธีพิจารณาคดีที่ใช้ในศาลยุติธรรม

คณะตุลาการฝ่ายบริหารทำหน้าที่ชี้ขาดข้อเท็จจริง และปรับบทกฎหมาย เช่นเดียวกับศาลยุติธรรม แต่ไม่เป็นศาลยุติธรรม เพราะอยู่ภายใต้การควบคุมขององค์การฝ่ายบริหาร และมีอำนาจการบริหารปนอยู่ด้วย ทั้งคณะตุลาการผู้พิจารณาคดีก็มิได้มีฐานะอย่างผู้พิพากษา บางกรณีก็มีสภาพเหมือนข้าราชการพลเรือน คณะตุลาการฝ่ายบริหารมีลักษณะบางประการคล้ายกับศาลปกครอง กล่าวคือทำหน้าที่พิจารณาการอุทธรณ์คำสั่งของฝ่ายบริหาร

คณะตุลาการฝ่ายบริหารมีจำนวนมากมายหลายคณะ ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น ๕ ประเภทคือ คณะตุลาการฝ่ายบริหารเกี่ยวกับที่ดินและทรัพย์สิน คณะตุลาการฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการประกันสังคม คณะตุลาการฝ่าย

ศาลปกครอง จะถามเอกชนผู้เสียหายถึงความ ต้องการที่แท้จริงว่า ประสงค์ในเรื่องใด มีปัญหาอย่างไร

การพิจารณาคดี ศาลปกครอง จะทำหน้าที่คอยช่วยเหลือแนะนำ ให้ ศาลปกครองจะถามเอกชนผู้เสียหายถึงความ ต้องการที่แท้จริงว่าประสงค์ในเรื่องใด มีปัญหาอย่างไร ศาลจะเรียกพยานบุคคลและพยานเอกสารมาประกอบการพิจารณาเอง เมื่อเห็นสมควร ศาลจะซักถามพยาน เพื่อ รวบรวม ข้อเท็จจริงแห่งคดี พยานบุคคลทุกคนที่มาปรากฏตัว ต่อศาล ไม่ว่าจะคู่กรณีฝ่ายไหนนำมา ถือว่าเป็นพยานของศาลทั้งสิ้น ดังนั้นจึงต่างกับการพิจารณาในระบบกล่าวหา คือไม่มีการซักถามพยานแบบถามค้านและถามตั้ง

ทางปกครองจึงอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม อย่างไรก็ตาม ได้มีการ จัดตั้ง คณะตุลาการ ฝ่ายบริหาร (Administrative Tribunals) เป็นผู้ใช้อำนาจกึ่งตุลาการ (Quasi-Judicial power) ขึ้นในศาลยุติธรรม เพื่อให้มีหน้าที่พิจารณา ข้อพิพาทในทางปกครอง การที่จัดตั้งคณะตุลาการฝ่ายบริหาร ขึ้น มาก ก็โดยมีวัตถุประสงค์ จะให้เกิดความ รวดเร็ว และประหยัดในการพิจารณาข้อพิพาท เพื่อแบ่งเบาภาระของศาลยุติธรรม

คณะตุลาการฝ่ายบริหาร มีลักษณะเป็นศาลพิเศษ แยกต่างหากจากศาลยุติธรรม ประกอบ

บริหาร เกี่ยวกับการ สาธารณสุข คณะตุลาการฝ่ายบริหารเกี่ยวกับ การรับราชการทหาร และคณะ ตุลาการ ฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับการ ขนส่ง นอกจากนี้ยังมีคณะ ตุลาการฝ่าย บริหาร พิเศษ อื่น ๆ อีก เช่นคณะตุลาการฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับการภาษีเงินได้ และการ อุตสาหกรรม เป็นต้น

เนื่องจากคณะตุลาการฝ่าย บริหารเป็นเพียงผู้ใช้อำนาจ กิ่ง ตุลาการ ดังนั้น คำสั่งหรือคำ วินิจฉัย ชีขาด จึงไม่ มีผลเด็ดขาด คู่กรณีอาจ อุตกรรม ปัญหาย่อยกฎหมายต่อ High Court ซึ่งเป็น ศาลยุติธรรมชั้นต้นได้อีก

๓. ศาลปกครองในประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มี ศาลปกครอง แนวความคิดเกี่ยวกับ ศาล ปกครองนี้เริ่มมีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ ดังที่ปรากฏอยู่ใน พระราชบัญญัติ คณะ กรรมการ กฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๘ (๑) ที่บัญญัติให้คณะ กรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ พิจารณา พิพากษา คดี ปก ครอง

แนว ความ คิด ดัง กล่าว นี้ได้รับ ความสนใจตลอดมา โดยเฉพาะ ในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา รัฐธรรมนูญ แห่ง ราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ ได้ บัญญัติ ไว้ ใน มาตรา ๒๑๒ ว่า

รัฐบาลได้เห็นความจำเป็นที่จะต้องมืองค์การของรัฐสำหรับควบคุมการดำเนินงานของฝ่ายปกครอง

“ศาลปกครอง และศาลในสาขา แรงงาน สาขาภาษีหรือสาขา สังคม จะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดย พระราชบัญญัติ...ฯ” แต่ ความผันผวนทางการเมืองทำให้ แนวความคิดนี้ไม่สัมฤทธิ์ผล ศาล ปกครองจึงยังไม่อาจตั้งขึ้นได้

ตราบ จน กระทั่ง ปี ๒๕๒๑ รัฐบาลได้เห็นความจำเป็น ที่จะ ต้องมืองค์การของรัฐสำหรับควบคุม การ ดำเนิน งาน ของ ฝ่าย ปก ครอง ประกอบกับได้มีกฎหมาย หลายฉบับที่ระบุให้ นำกรณีไปสู่อำนาจ ศาลปกครอง จึงเห็นสมควรได้ จัดตั้งศาลปกครองขึ้นเสียที่ รัฐบาล จึง ได้ มี คำสั่ง แต่ง ตั้ง คณะ กรรมการร่าง พระราช บัญญัติจัด

ตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองขึ้น ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรม เป็น ประธาน กรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๑๒ ท่าน ซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการ

สังกัดกระทรวงยุติธรรม และ ผู้แทน ของ ส่วน ราชการที่ เกี่ยว ข้องกับงานด้านปกครอง

การจัดตั้งศาล ปกครองขึ้น ก็โดยมีวัตถุประสงค์ จะ ให้ เป็น องค์การ ที่ควบคุมการ ปฏิบัติงาน ของฝ่ายปกครอง ขจัดปัญหา ขัดแย้ง ระหว่าง ฝ่าย ปกครอง กับ เอกชน และเป็นหลักประกัน คุ่ม ครอง แห่ง อาชีพ ข้าราชการ และ คุ่มครอง ประชาชน ผู้ได้ รับ ความ เสีย หาย จาก การ ปฏิบัติ หน้าที่ ของ เจ้า พนักงาน ฝ่าย ปก ครอง

๑. ลักษณะของศาลปกครอง

ศาลปกครองมีลักษณะเป็น

ศาลพิเศษที่เป็น ข้อยกเว้น ของ
กระบวนการยุติธรรม, โดยให้
ลักษณะ คดี เป็น เครื่อง กำหนด
อำนาจ ศาล เหมือน กับ ศาล ปก
ครองในประเทศฝรั่งเศสสังกัดอยู่
กับกระทรวงยุติธรรมเหมือนกับ
ศาลปกครองของประเทศเยอรมัน
และไม่มีอิสระ ในการ พิจารณา
พิพากษาคดีแยกเด็ดขาดออกจาก
ศาลยุติธรรมเพราะต้อง อุทธรณ์
คดีไปยัง ศาลฎีกา คล้ายกับ คณะ
ตุลาการฝ่าย บริหาร ใน ประเทศ
อังกฤษ

ศาลปกครองแบ่งออกเป็น ๒
ชั้น คือ

ศาลปกครอง เป็นศาลชั้น
ต้น มีที่ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร
และมีขอบเขตพื้นที่ครอบคลุมทั่ว
ราชอาณาจักร

ศาลฎีกา เป็นศาลยุติธรรม
สูงสุด สังกัดกระทรวงยุติธรรม
เป็นศาลปกครองสูงสุด มีอำนาจ
พิจารณาพิพากษาคดี อุทธรณ์
คำพิพากษาของศาลปกครอง

๒. บุคลากรที่ปฏิบัติงาน
ในศาลปกครอง

บุคลากรที่ปฏิบัติ หน้าที่ใน
ศาลปกครอง ได้แก่พนักงานคดี
ปกครอง และ ผู้พิพากษาศาล
ปกครอง

ก. พนักงานคดีปกครอง
แต่งตั้งจากผู้ ซึ่ง สอบไล่ได้ ตาม
หลักสูตร ของ สำนักอบรม ศึกษา
กฎหมาย แห่ง เนติ บัญญัติย สภา
หรือผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี
หรือเทียบ ได้ ไม่ต่ำกว่า ปริญญา
ตรีทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์
หรือ รัฐ ประ ศาส น ศาสตร์ ใน
ประเทศไทยจากมหาวิทยาลัยของ
รัฐ หรือสถาบัน อุดมศึกษา
เอกชน ซึ่ง ก.พ. ได้รับรองแล้ว
และ เป็น เจ้า พนักงาน ของรัฐ มี
หน้าที่ปฏิบัติราชการ หรือปฏิบัติ
งานทางกฎหมายหรือทางการปก
ครอง หรือประกอบวิชาชีพ
หรืออาชีพทาง กฎหมาย หรือ ทาง
การปกครองอย่างอื่นตามที่กำหนด
ไว้ในกฎกระทรวงมาแล้วไม่น้อย
กว่า ๒ ปี

อัตราเงินเดือน ของ พนักงาน
งานคดี ปกครอง แบ่งออก เป็น ๓
ชั้น

ชั้น ๑ เทียบได้เท่ากับ
ระดับ ๔-๕

ชั้น ๒ เทียบได้เท่ากับ
ระดับ ๖-๗-๘

ชั้น ๓ เทียบได้เท่ากับ
ระดับ ๙-๑๐

พนักงาน คดี ปก ครอง มี
หน้าที่เตรียม คดี ให้ แก่ ศาล ปก
ครอง เป็นเหมือนมือและทำให้
ผู้พิพากษาศาลปกครอง เช่น
ทำรายงานสรุปเนื้อหาคดีปกครอง
ที่ฟ้อง และกฎหมายข้อบังคับ
และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เสนอ
ความเห็นหรือข้อสังเกตในคดีปก
ครองที่พิจารณาแล้ว เป็นต้น

ข. ผู้พิพากษา ศาล ปก
ครอง ในศาลปกครองชั้นต้น
มี ผู้พิพากษา ศาล ปก ครอง สอง
ประเภท

๑. ผู้พิพากษา ซึ่ง รับ
ราชการประจำ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งด้วยความ
เห็นชอบ ของคณะ กรรมการ ข้าราชการ
ตุลาการ หรือเรียกย่อว่า
“ก.ต.” จากบุคคลต่อไปนี้

(ก) ข้าราชการ ตุลาการ

ตาม กฎหมายว่าด้วย ระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ที่ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้น ๖ ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจใน ปัญหา ทางด้านการบริหารและการ ปกครอง

(ข) พนักงานคดีปกครองชั้น ๓

๒. ผู้พิพากษาผู้ทรงคุณวุฒิ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งคณะกรรมการคัดเลือกด้วยความเห็นชอบของ ก.ต. ผู้พิพากษาผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ กำหนด เช่น อายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ปี และไม่สูงกว่า ๖๕ ปี รับราชการหรือเคยรับราชการ ใน ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา หรือเทียบเท่า หรือไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า หรือมียศไม่ต่ำกว่าพลโท พลเรือโท พลอากาศโท หรือพลตำรวจโท เป็นต้น

สำหรับในศาลปกครองสูงสุด คือศาลฎีกาซึ่งเป็นศาลยุติธรรมสูงสุด จะมีแต่ผู้พิพากษาศาลปกครองซึ่งแต่งตั้งจาก ข้าราชการ

ราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการ เท่านั้น ส่วนผู้พิพากษาซึ่งรับราชการประจำที่แต่งตั้งจากพนักงานคดีปกครองชั้น ๓ ไม่มีสิทธิได้รับ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลปกครองในศาลฎีกา ทั้งนี้รวมทั้งดำรงตำแหน่ง ใน ศาล ยุติธรรม อื่น ๆ ด้วย

และจะสอบถามความประสงค์ของ คู่กรณีที่เป็นเอกชนว่าจะ ต้องการให้ศาลทำอะไร พยานหลักฐาน ที่นำไปสู่การพิจารณา ของศาล ไม่ว่าจะนำมาโดยคู่กรณีฝ่ายใด ถือว่าเป็นพยานหลักฐานของศาลทั้งสิ้น

ในห้องพิจารณาคดี ศาลปกครองเท่านั้น จะเป็นผู้ซักถามพยาน สืบค้นเพื่อให้ได้มาซึ่ง

ศาลปกครอง ในประเทศไทย ดำเนิน วิธี พิจารณาคดี ปกครองใน ระบบได้สวนเช่นเดียวกับศาลปกครองในประเทศฝรั่งเศส

๓. วิธี พิจารณาคดีในศาลปกครอง

ศาล ปก ครอง ใน ประเทศไทย ดำเนิน วิธี พิจารณา คดี ปกครองในระบบ ได้สวน เช่น เดียวกับศาล ปกครอง ใน ประเทศ ฝรั่งเศสและประเทศเยอรมัน เพื่อความรวดเร็วและประหยัด ศาลปกครอง ไม่ อนุญาต ให้ มี ทนายความว่าคดีเหมือนในศาลยุติธรรม แต่ศาล ปกครอง จะเป็น ผู้ซึ่ง คอย ช่วย เหลือ คู่กรณี อยู่ ตลอด เวลา

ข้อเท็จจริงแห่งคดี ศาลปกครอง อาจอนุญาต ให้ คู่กรณี ตั้ง คำถาม เพื่อขอให้ศาลช่วย ซักถาม พยาน ให้ก็ได้ เพียงเพื่อประโยชน์แห่ง ความยุติธรรม

ในการพิจารณาคดี ศาลปกครอง จะ รับฟัง ข้อเท็จจริงทั้งหมดโดยไม่จำกัด เครื่องวัดเฉพาะ แต่เพียงที่เกี่ยวกับข้อพิพาทแห่งคดีเท่านั้น ศาลปกครองมีอำนาจยกข้อเท็จจริง หรือ ข้อ กฎหมายที่มิได้ เป็น ประเด็น ข้อ พิพาท ขึ้น

วินิจฉัยได้ และให้คู่กรณีมีโอกาสโต้แย้งหรือนำสืบในประเด็นข้อพิพาทที่ยกขึ้นมาวินิจฉัยนั้นได้ด้วย แต่ถ้าเป็นประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของสาธารณชน เมื่อศาลปกครองเห็นสมควรก็อาจยกขึ้นมาวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องฟังคำโต้แย้งของคู่กรณี

ในการพิจารณาพิพากษาชี้ขาด ศาลปกครองอาจพิพากษาหรือสั่งการเกินไปกว่าคำฟ้องหรือนอกเหนือไปจากคำฟ้องได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและสาธารณประโยชน์

ใน ส่วน ที่ เกี่ยว กับ อำนาจ ของศาลปกครอง โดยทั่วไปแล้ว ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองทั้งหมด มีปัญหาว่า “คดีปกครองคืออะไร” ผู้ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของศาลปกครองต่างก็มีทัศนคติในเรื่องนี้ต่างๆ กัน ความหมายของ “คดีปกครอง” จึงยังฟังไม่เป็นที่ยุติ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของการจัดตั้งศาลปกครองที่ต้อง

การให้ศาลปกครองเป็นองค์การควบคุมการดำเนินการของฝ่ายปกครองในอันที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของเอกชนแล้ว ก็พอจะจำกัดความหมายของคดีปกครองได้ว่า หมายความว่า หมายถึง “คดีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของหน่วยงานของรัฐ และการดำเนินการของเจ้าพนักงานของรัฐที่กระทบกระเทือนต่อสาธารณประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสียของเอกชนใดคนหนึ่ง”

ตามความหมายของคดีปกครองดังกล่าว ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง จึงบัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาคดีดังต่อไปนี้

๑. คดีที่ฟ้องขอให้ยกเลิกหรือเพิกถอนกฎข้อบังคับ คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการกระทำของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าพนักงานของรัฐทั้งหมด หรือบางส่วน

คดีประเภทนี้จะฟ้องต่อศาลปกครองได้เมื่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐได้ออก

กฎข้อบังคับ คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่สุจริต โดยปราศจากอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ โดยไม่ต้องตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยปฏิบัติไม่ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้โดยใช้ดุลพินิจซึ่งปราศจากเหตุผลหรือหลักฐานอันควรสนับสนุน

๒. คดีที่ฟ้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่มีกฎหมายกำหนดไว้

คดีประเภทนี้จะฟ้องต่อศาลปกครองได้ต่อเมื่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐไม่ปฏิบัติการหรือปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่มีกฎหมายกำหนดไว้แล้วซ้ำโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือไม่สุจริต

๓. คดีที่ฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง เทศบัญญัติ ขอบัญญัติจังหวัด ขอบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบังคับ สู่ชาภิบาล ระเบียบ

ประกาศ หรือกฎข้อบังคับอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ไม่มีผลบังคับทั้งหมดหรือบางส่วน

คดีประเภทนี้ จะฟ้องยังศาลปกครองได้ เมื่อพระราชกฤษฎีกา กฎ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติดังกล่าว หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้ออกได้ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด หรือมีสาระไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ หรือออกโดยเกินอำนาจที่กฎหมายนั้น ๆ ให้ไว้

คดีทั้งสามประเภทดังกล่าวมานี้ จะนำไปฟ้องศาลปกครองได้ ต่อเมื่อราษฎรผู้ฟ้องเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากมูลกรณีนั้น หรือเหตุเช่นนั้นทำให้ประโยชน์สาธารณะเสียไป

๔. คดีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครองร่าง พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ยังได้ บัญญัติคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจ ของ ศาล ปกครองที่จะพิจารณาคดีพิพากษาไว้ด้วย คือ

๑. คดีที่เกี่ยวกับการกระทำ

ของเจ้าพนักงานของรัฐ และหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่มีลักษณะเป็นการกระทำในทางปกครอง

๒. คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลทหาร และศาลอื่น

๓. คดีที่เกี่ยวกับคำสั่งซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก หรือการกระทำของเจ้าพนักงานของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก

๔. คดีที่มี ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับภาษีอากร

๕. คดีที่เกี่ยวกับ คำสั่งลงโทษ หรือ ถอดถอน ข้าราชการ ตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วย

ระเบียบ ข้าราชการ ฝ่าย ตุลาการ หรือ เกี่ยวกับ คำสั่ง ลงทัณฑ์ ตามกฎหมาย ว่าด้วย วินัย ทหาร หรือกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ

ในกรณีที่ เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลปกครองกับศาลยุติธรรม หรือศาลอื่น ๆ ให้เสนอเรื่อง ต่อ คณะ ตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ถือเป็นเด็ดขาด

อย่างไรก็ตาม การที่จะนำคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองไป ฟ้องยังศาล ปกครองได้ก็ยังมีเงื่อนไขข้อบังคับไว้อีกว่า ถ้าในกรณีที่ มีกฎหมายบัญญัติให้มีการร้องทุกข์หรืออุทธรณ์คำสั่ง หรือ

คำวินิจฉัย ของเจ้าพนักงาน ของรัฐ ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กฎหมายกำหนด ห้ามมิให้ฟ้องกรณีนั้นต่อศาลปกครอง จนกว่าจะมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการนั้น ๆ และได้มีการวินิจฉัยชี้ขาด คำร้อง ทุข หรืออุทธรณ์เสร็จสิ้นแล้ว แต่เพื่อป้องกันมิให้เงื่อนไขบังคับดังกล่าว เป็นเครื่องถ่วงเวลาทำให้การยื่นฟ้อง กรณียังศาลปกครอง ต้องรอนานเกินไป จนทำให้ผู้ซึ่งมีส่วนได้เสีย ต้องเสียประโยชน์ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ได้บัญญัติบังคับไว้ ถ้ามิได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดคำร้อง หรือคำอุทธรณ์ ภายใน เวลา ที่ กฎหมายกำหนด หรือถ้ากฎหมายไม่ได้กำหนดเวลาไว้ และถ้ามิได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดภายใน ๔ เดือน นับแต่วัน รับคำร้อง ทุข หรือ คำอุทธรณ์ โดยไม่มี เหตุผล สมควร ผู้มีส่วนได้เสียอาจนำกรณีไปฟ้องยังศาลปกครองได้

สำหรับ กรณี ที่ ข้าราชการ เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม

จากการสั่งการ ของผู้บังคับบัญชา หรือถูกสั่งลงโทษ เนื่อง จาก การกระทำผิดวินัย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน บัญญัติให้สิทธิ แก่ข้าราชการผู้นั้นที่ จะร้อง ทุข หรืออุทธรณ์ คำสั่งลงโทษได้ หากเห็นว่า คำวินิจฉัย คำร้อง ทุข ของผู้บังคับบัญชา หรือ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ คำสั่ง ลงโทษ ของ ก.พ. ยังไม่เป็นธรรมต่อตน ก็อาจยื่น เรื่องราว ต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราว ร้อง ทุข ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้

ถ้า หากเห็นว่า การวินิจฉัย ของคณะกรรมการ เรื่องราว ร้อง ทุข ในกรณี ดังกล่าว ยังไม่เป็นธรรมต่อตนอีก ข้าราชการผู้นั้น ก็อาจนำเรื่องไปฟ้องยังศาลปกครองได้ สำหรับการนำเรื่องไปฟ้องยังศาลปกครองนี้ ในกรณีปัญหาข้อกฎหมาย ข้าราชการผู้นั้น เห็นว่า คำพิพากษา ของศาลปกครองยังไม่ถูกต้อง ก็อาจอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาได้ แต่ถ้า เป็นปัญหาข้อเท็จจริง กรณีก็จะยุติเพียงคำพิพากษา ของศาลปก-

ครอง ถือเป็นอันถึงที่สุดจะอุทธรณ์ ต่อไป ยังศาลฎีกาไม่ได้ อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีดังกล่าวนี้ สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ยังไม่มีผลใช้บังคับ เพราะ ปัจจุบัน ยังไม่มี การจัดตั้งศาลปกครองขึ้น

การ ยื่นฟ้อง คดีต่อศาลปกครองนั้น โดยเหตุที่การดำเนินการ ใน ศาล ปกครอง ยืด ถือ หลัก ของ ความ รวดเร็ว และ ประหยัด ดังนั้น การยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองจึงไม่มีพิธีการ ซับซ้อน เช่น การ ดำเนินการ ใน ศาลยุติธรรม คำฟ้องไม่ จำต้องทำเป็นแบบของศาล เพียงแต่ให้ทำเป็นหนังสือ อาจเป็นในรูปจดหมายธรรมดา ก็ได้ แต่ต้องมีสาระสำคัญได้แก่ชื่อที่อยู่ และอาชีพของผู้ฟ้อง มีข้อเท็จจริง และรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟ้อง และคำขอบังคับคดีที่ต้องการให้ศาลปกครองพิพากษา และที่สำคัญยิ่งก็คือผู้ยื่นฟ้องต้องลงลายมือชื่อ เป็น หลักฐาน ในหนังสือฟ้องนั้น

การยื่นฟ้อง ผู้ฟ้องจะยื่นต่อศาลปกครองในกรุงเทพมหานคร

นครโดยตรง หรือจะยื่นต่อศาล
จังหวัด ที่ผู้ฟ้องมีภูมิลำเนาอยู่ใน
เขตอำนาจของศาลนั้น หรือจะ
ส่ง โดยทางไปรษณีย์ ลงทะเบียน
ตอบรับไปยังศาลปกครองก็ได้ ผู้
ฟ้องคดีต่อศาลปกครองไม่ต้องเสีย
ค่าธรรมเนียมใดๆ ทั้งสิ้น

ก่อนที่ศาลปกครองจะมีคำ
สั่งรับคดีไว้พิจารณา ศาล
ปกครองต้องสืบสวน ข้อเท็จจริง
เบื้องต้น และมูลคดีที่ฟ้องใน
เรื่องนั้น ซึ่งกฎหมายได้กำหนด
ให้เป็น หน้าที่ ของ พนักงาน คดี
ปกครอง

ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวผู้ฟ้อง
หรือ ปรากฏ แน่ชัดว่าคดี ไม่มีมูล
ศาลปกครองก็จะไม่รับ คดีนั้นไว้
พิจารณา และจะแจ้งให้ผู้ยื่น
ฟ้องทราบโดยเร็ว แต่เมื่อศาล
ได้สั่งรับคดีไว้พิจารณาแล้ว ศาล
ปกครอง มีอำนาจ ที่จะ สืบ ค้น ข้อ
เท็จจริง และรวบรวมพยาน
หลักฐานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมี
อำนาจที่จะ เรียก หรือ ออก หมาย
เรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือส่ง
เอกสารพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
และอาจเข้าไปในสถานที่ใดที่เกี่ยวข้อง

ข้อ กับคดี ที่ พิจารณา เพื่อ ตรวจสอบ
สถานที่ หรือแสวงหาข้อเท็จจริง
และ การที่ศาล ปกครอง มีอำนาจ
ดำเนินการตามที่กล่าวมานี้ ไม่
จำเป็นต้องมีคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
กล่าวอ้าง หรือร้องขอให้ดำเนิน
การ ศาลปกครองมีอำนาจดำ
เนินการเองได้ หากพิจารณาเห็น
ว่าจะ เป็น ธรรมแก่คู่กรณี และ
เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

*ศาล ปกครอง มีอำนาจที่จะสืบค้น ข้อเท็จจริง และรวบรวมพยาน
หลักฐานที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง มีอำนาจที่จะ เรียกหรือออก หมาย
เรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ*

ศาล ปกครอง มีอำนาจที่จะ
ไม่รับคดีปกครองไว้พิจารณา หรือ
จำหน่าย คดีปกครองออกเสียจาก
สารบบความก็ได้ เมื่อศาลปก
ครองเห็นว่าการพิจารณาพิพาก
ษาคดีปกครองนั้น จะเป็นการ
ขัดขวาง หรือก่อให้เกิดอุปสรรค
ต่อการ บริหาร ราชการ แผ่นดิน
โดยไม่สมควร

โดยเหตุที่การดำเนินการฟ้อง
คดีปกครองในศาลปกครองคู่กรณี
ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ ทั้ง

สิ้น และผู้ยื่นฟ้องคดีสามารถ
เรียกค่าสินไหมทดแทนมาพร้อม
กับฟ้อง และศาลปกครองก็มี
อำนาจพิจารณาพิพากษาในเรื่อง
ค่าสินไหมทดแทนนั้นได้ ฉะนั้น
ผู้ ซึ่งนำกรณี ไป ฟ้องยังศาลปก
ครอง จำเป็น ต้อง ระมัด ระวัง ใน
การฟ้องคดี หากมิได้เป็นผู้ซึ่ง
ได้รับความเสียหายจากมูลกรณี
อย่างแท้จริงแล้ว ไม่ควรนำคดี

ไปฟ้อง ถ้าศาลปกครองสามารถ
พิสูจน์ได้ว่า นำความเท็จมาฟ้อง
ผู้นั้น ก็จะต้อง ถูกลงโทษ ซึ่งเป็น
โทษอาญา ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน
หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
แต่ ถ้า ผู้นั้น ลุแก่วินิจฉัย ความ
จริง ต่อ ศาล ปกครอง ก่อน หน้าที่
พิพากษาคดี ศาลปกครองก็อาจ
จะไม่ลงโทษผู้นั้นเลยก็ได้

คำพิพากษาของศาลปกครอง
เป็นการพิพากษาโดยพระปรมาภิ

ไร้ยขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉะนั้นจึงมีผลบังคับ เช่นเดียวกับคำพิพากษาของศาลยุติธรรมหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าพนักงาน ของรัฐ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรง ต่อคำพิพากษาของศาลปกครองต้องปฏิบัติตาม หากขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามย่อมมีโทษฐานขัดขึ้นไม่ ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลซึ่งมีโทษทางอาญา

ถ้าการบังคับตามคำพิพากษาของศาลปกครอง มีผลกระทบกระเทือน ต่อการดำเนินการ ของฝ่ายปกครองที่ปฏิบัติไปแล้ว ก็ต้องแก้ปัญหาทางด้านการบริหาร เช่น ข้าราชการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกรณี ไม่ได้ ได้รับความเป็นธรรม โดยไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ถ้าศาลได้ พิพากษาว่า ข้าราชการผู้นั้นต้องได้เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ได้ยกเลิกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน และให้ฝ่ายบริหารเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีนั้นให้ ฝ่ายบริหารก็ต้องเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ หากไม่มีเงินจะเลื่อนให้ เพราะได้นำไปเพิ่มสองชั้นให้ข้า-

ราชการอื่นแล้ว ก็จำเป็นต้องหาวิธีแก้ไขทางด้านบริหาร เช่น ขออนุมัติพิเศษจากคณะรัฐมนตรี โดยเอาเงิน งบกลาง มา เลื่อนให้ ซึ่งเป็นวิธีการ ทางด้านการเงิน หรือ ถ้าเป็นกรณี ที่เกี่ยวกับประโยชน์ สาธารณะ หากศาลปกครองพิพากษายกเลิกคำสั่งของเจ้าพนักงาน ของ รัฐที่อนุมัติก่อสร้าง โดยให้หรือถอนสิ่งก่อสร้าง ที่รุกλάที่สาธารณะ หรือทำให้ประชาชนได้รับผลเสียหายเนื่อง จากหน่วยงานของรัฐได้สั่งปิดกั้นทางเข้าออกที่ประชาชนเคยสัญจรอยู่เป็นประจำ เจ้าหน้าที่ของ รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตาม คำสั่ง ของศาล ปกครองโดยเร็ว

๔. ประโยชน์ที่จะได้รับจากศาลปกครอง

ถ้าจะพูดถึงประโยชน์ที่ประชาชนและข้าราชการจะได้รับจากการมีศาลปกครองนั้นคงจะมีมากมายทีเดียว เราจะเห็นได้ว่างานของฝ่ายปกครองในปัจจุบันนี้ มีอยู่อย่างกว้างขวาง ครอบคลุมไป

ถึงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยทั่วไปรวมทั้งข้าราชการเกือบทุกด้าน เช่น การไฟฟ้า การประปา การก่อสร้างและการโยธา เป็นต้น การให้บริการ สาธารณะต่าง ๆ ตลอดจนการสั่งการของข้าราชการชั้นผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ของ รัฐ ฝ่าย ปกครอง หรือผู้บังคับบัญชาอาจใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิ และทรัพย์สิน ของประชาชนและข้าราชการได้ ฉะนั้นเมื่อเกิดกรณีอย่างนี้ขึ้น ถ้าได้มีศาลปกครองเป็นองค์การ ควบคุมการดำเนินงาน ของฝ่ายปกครอง และให้ประชาชนได้มีโอกาสฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอน คำสั่ง ของ ฝ่ายปกครอง หรือผู้บังคับบัญชา หรือให้มีการชดใช้ค่าเสียหาย โดยมีกระบวนการพิจารณา ที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน สะดวกและรวดเร็ว ไม่เสียค่าใช้จ่าย เหมือนศาล ยุติธรรมแล้ว ความทุกข์ ความเดือดร้อน ของประชาชนและข้าราชการก็จะได้

(อ่านต่อหน้า ๑๔)

กฎหมายและระเบียบใหม่

ที่ สร. ๐๒๐๓/ว ๑๓๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓

เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ บ.ท.ช.

เรียน เวียน กระทรวง ทบวง กรม

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๒๐๓/ว. ๓๖ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้

ตามที่ได้อินยอมมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย
บำเหน็จความชอบ ค่าทดแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือ
ช่วยเหลือราชการเนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๑ มา
เพื่อถือปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบ
ค่าทดแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือช่วยเหลือราชการ
เนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ แล้ว ลง
มติเห็นชอบด้วย และให้ดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอท่านนายกรัฐมนตรี
พิจารณาลงนามในระเบียบดังกล่าวแล้ว ดังสำเนาที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ ก็จะได้ประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง/สูง

ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๒๕๒๓๖๐๖

๓๖

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือช่วยเหลือราชการ

เนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๒๓

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือช่วยเหลือราชการเนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๑ (ระเบียบ บ.ท.ช.) ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการ เนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔.๔ แห่งระเบียบ บ.ท.ช. และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๔.๔ การช่วยเหลือ ได้แก่การช่วยเหลือและการสงเคราะห์ ดังนี้

๔.๔.๑ เงินช่วยเหลือเป็นค่าทำศพ

๔.๔.๒ เงินช่วยเหลือดำรงชีพผู้พิการทุพพลภาพ

๔.๔.๓ เงินช่วยเหลือเป็นค่ารักษาพยาบาล

๔.๔.๔ เงินสงเคราะห์ขณะเจ็บป่วย”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘.๒ และ ๘.๓ แห่งระเบียบ บ.ท.ช. และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๘.๒ สำหรับข้าราชการการเมือง ผู้บังคับบัญชาและสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ให้ใช้ชั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน โดยอนุโลม

กรณีที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างไม่ตรงกับชั้นเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ให้เลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ จากอัตราเงินเดือนชั้นที่สูงกว่าถัดไป

๘.๓ ในกรณีจะเลือกเงินเดือน หรือค่าจ้างเกินอัตราสูงสุดของทหาร ตำรวจ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างประจำในส่วนราชการ องค์การของรัฐ กิจการของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ชั้น หรือชั้นที่เกินกว่านั้นให้ใช้วิธีเพิ่มเงินเดือนหรือค่าจ้างเป็นพิเศษในแต่ละชั้นหรือชั้นในอัตราร้อยละห้า”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐.๔ และ ๑๐.๕ แห่งระเบียบ บ.ท.ช. และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน

“๑๐.๔ ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการกระทำของศัตรูหรือได้รับบาดเจ็บ สาหัสจากอุบัติเหตุ ต่าง ๆ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการ โดยอุบัติเหตุนั้นมีได้เกิดจากความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้นหรือชั้น

ผู้ที่ได้ทำการสู้รบหรือต่อสู้ แต่มิได้รับบาดเจ็บ อาจได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้นหรือชั้นตาม หลักเกณฑ์ที่ ก.บ.ท.ช. กำหนด

๑๐.๕ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือช่วยเหลือราชการด้วยความเรียบร้อยในย่านอันตราย ตามที่ ก.บ.ท.ช. กำหนดติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้นหรือชั้น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการในย่านอันตราย ซึ่งได้ทำการสู้รบหรือ ต่อสู้หรือให้การสนับสนุนหน่วยภาคพื้นดินในการสู้รบหรือต่อสู้ โดยมีระยะเวลารวมกันในรอบปีงบประมาณ ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้นหรือชั้น

ผู้ที่ออกปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการในย่านอันตรายไม่ถึง ๖ เดือน ให้ นำผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการไปประกอบการพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปี”

ข้อ ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๕ ทวิ แห่งระเบียบ บ.ท.ช.

“ข้อ ๒๕ ทวิ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการในการป้องกันอธิปไตยและ รักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ จนได้รับอันตรายหรือบ่วยเจ็บ ซึ่งอันตรายหรือการบ่วยเจ็บนั้นมีได้ เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นพิการทุพพลภาพ ขนาดหนักจนเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งในการประกอบอาชีพ ให้ได้รับเงินช่วยเหลือดำรงชีพเป็นรายเดือนไม่ เกินเดือนละสองพันบาท แต่ทั้งนี้ผู้ที่ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพพร้อมกับเงินเพิ่มรายเดือน ต่าง ๆ ที่ผู้รับบำนาญจะพึงมีสิทธิ ได้รับแล้วเป็นเงินตั้งแต่เดือนละสองพันบาทขึ้นไป หรือผู้ที่ได้รับบำเหน็จ พิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพแทนบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งถ้าคำนวณกลับเป็นบำนาญพิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพที่ควรจะได้รับเท่าใดแล้ว ถ้ามีจำนวนบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตั้งแต่เดือน

ละสองพันบาทขึ้นไป หรือผู้ที่ได้รับเงินอื่นในลักษณะเดียว - ป ไม่มีสิทธิ
ได้รับเงินช่วยเหลือดำรงชีพตามวรรคนี้

ผู้ที่ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพร่วมกับเงินเพิ่มรายเดือนต่าง ๆ ที่ผู้รับบำนาญจะพึงมีสิทธิได้รับแล้วเป็นเงินไม่ถึงเดือนละสองพันบาท หรือผู้ที่ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพแทนบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งถ้าคำนวณกลับเป็นบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพที่ควรจะได้รับเท่าใดแล้วถ้ามีจำนวนบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพเป็นเงินไม่ถึงเดือนละสองพันบาท หรือผู้ที่ได้รับเงินอื่นในลักษณะเดียวกันเป็นเงินไม่ถึงเดือนละสองพันบาท ให้ได้รับเงินช่วยเหลือดำรงชีพเมื่อรวมกับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพและเงินเพิ่มรายเดือนต่าง ๆ ที่ผู้รับบำนาญจะพึงมีสิทธิได้รับ หรือเงินอื่นในลักษณะเดียวกันที่ได้รับอยู่แล้วหรือควรได้รับไม่เกินเดือนละสองพันบาท

ผู้พิการทุพพลภาพขนาดหนักจนเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ผู้ที่มีสภาพอาการของการพิการทุพพลภาพ ดังนี้

- (๑) สมองเสื่อมหรือได้รับบาดเจ็บถาวรจนทำให้ไม่รู้สีกตัวและไม่สามารถรักษาให้ดีขึ้นได้
- (๒) อัมพาตทั้งตัว (Quadriplegia)
- (๓) ดาบอดสองข้าง
- (๔) ขาขาดสองข้าง หรือขาขาดข้างหนึ่งกับเท้าขาดอีกข้างหนึ่ง
- (๕) อัมพาตครึ่งท่อน (Paraplegia)
- (๖) แขนขาดสองข้าง หรือมือขาดสองข้าง
- (๗) แขนขาดข้างหนึ่งกับมือขาดอีกข้างหนึ่ง
- (๘) ขาขาดข้างหนึ่งกับมือหรือแขนขาดอีกข้างหนึ่ง
- (๙) อัมพาตครึ่งซีก (Hemiplegia) ซึ่งฟื้นฟูบำบัดสิ้นสุดแล้วยังไม่สามารถเดินได้ แม้จะใช้

เครื่องช่วยเครื่องพยุงแล้วก็ตาม

(๑๐) เป็นลมชักชนิดรุนแรง (Major seizure) ที่มีอาการชักถึงหมดสติไม่รู้สีกตัว ไม่ต่ำกว่าเดือนละครั้งในรอบ ๑ ปี

(๑๑) เป็นโรคจิตซึ่งมีอาการแสดงของโรค (Psychotic attack) รวมกันไม่ต่ำกว่า ๖๐ วันขึ้นไปในรอบปี และแพทย์ลงความเห็นว่าจะไม่สามารถรักษาให้หาย

(๑๒) โรคหรือความพิการอื่นที่มิได้กล่าวไว้ แต่มีอาการทางทุพพลภาพอย่างเด่นชัดให้อยู่ใน
ดุลยพินิจของคณะกรรมการซึ่ง ก.บ.ท.ช. แต่งตั้งขึ้นเป็นคราว ๆ โดยประกอบด้วยอย่างน้อยแพทย์ ๓ นาย
พิจารณาเสนอ ก.บ.ท.ช. อนุมัติเป็นราย ๆ ไป

ผู้มีสภาพอาการของการพิการทุพพลภาพตาม (๔), (๖), (๗), (๘) ให้ถือความหมายเช่นเดียวกับ
กับข้อ ๒๐ วรรคสองของระเบียบนี้

เงินช่วยเหลือดำรงชีพ ให้ได้รับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นตกอยู่ในสภาพพิการทุพพลภาพตามความใน
วรรคสาม และให้หมดสิทธิเมื่อพ้นสภาพพิการทุพพลภาพดังกล่าว ตายหรือกระทำความผิด ต้องรับโทษ
จำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดได้กระทำโดยประมาทหรือความผิด
ลหุโทษ

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ แห่งระเบียบ บ.ท.ช. และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ เงินช่วยเหลือดำรงชีพตามข้อ ๒๔ ทวิ เงินค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ๒๖
เงินชดเชยการบ่วยเจ็บตามข้อ ๒๘ เงินค่าทดแทนตามข้อ ๒๐ (๒) ถึง (๑๔) และ ข้อ ๒๑ นอกจากกรณี
เสียชีวิตที่กำหนดจ่ายให้แก่ผู้ได้รับอันตรายหรือบ่วยเจ็บ ขณะยังมีชีวิตอยู่เป็นทรัพย์สินของผู้นั้นในขณะ
เสียชีวิตให้จ่ายให้แก่ผู้รับมรดกโดยชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนเงินค่าทดแทน ตามข้อ ๒๐ (๑) และข้อ ๒๑ กรณีเสียชีวิตให้จ่ายแก่บุคคล ซึ่งผู้ได้รับ
อันตรายหรือบ่วยเจ็บถึงเสียชีวิตได้แสดงเจตนาระบุไว้ ในกรณีที่ผู้เสียชีวิตมิได้แสดงเจตนาระบุไว้ก็ให้จ่าย
ให้ผู้มีสิทธิตามหลักเกณฑ์ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ สำหรับผู้ที่ได้รับบำนาญ
พิเศษ”

ข้อ ๘ บรรดาเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการผู้ใดอยู่
ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับความช่วยเหลือตามข้อ ๖ ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือ
ดำรงชีพตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรี

๔ สิงหาคม ๒๕๒๓

เรื่อง การเทียบตำแหน่งชั้นข้าราชการทหารกับข้าราชการพลเรือน

เรียน เวียน กระทรวง ทบวง กรม

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๐๒๐๓/๒๑๑๖ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ กท ๐๒๐๓ (๐๓)/๑๕๑๗๖ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๓

ตามที่ได้เรียนมาว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม (พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์) ได้ขอถอนเรื่อง การเทียบตำแหน่งชั้นข้าราชการทหารกับข้าราชการพลเรือน ไปหารือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงการคลัง และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ. อีกครั้งหนึ่ง นั้น

บัดนี้ กระทรวงกลาโหมได้เสนอหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งชั้น ข้าราชการทหารกับข้าราชการพลเรือน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหมที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๓ ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ และมอบให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาแก้ไขพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ฯ ให้สอดคล้องกับการเทียบตำแหน่งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๒๔๑๐๐๐๗

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเทียบตำแหน่งชั้นข้าราชการทหารกับข้าราชการพลเรือน
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงกลาโหมได้พิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันนี้สถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งชั้นข้าราชการทหารกับข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสมกับสภาพของงาน ภารกิจและขอบเขตความรับผิดชอบของทหาร เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการต่างๆ ตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเพื่อประโยชน์ในการร่วมมือติดต่อประสานงานกับข้าราชการฝ่ายต่างๆ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งชั้นข้าราชการทหารกับข้าราชการพลเรือนดังต่อไปนี้

๑. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนพลทหารประจำการ (พลอาสาสมัคร) และข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนนายทหารประทวน เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑
๒. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ชั้น ๑ ถึงข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ชั้น ๒ เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๒
๓. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ชั้น ๓ ถึงข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๓
๔. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๔
๕. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนพันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๕
๖. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๖

๗. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก เทียบกับ
ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๗

๘. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือน
พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอกพิเศษ อันดับ ๑ เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๘

๙. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือน
พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอกพิเศษ อันดับ ๒ เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๙

๑๐. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี ถึงข้าราชการ
ทหาร ซึ่งรับเงินเดือน พลโท พลเรือโท พลอากาศโท อันดับ ๑ เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรง
ตำแหน่ง ระดับ ๑๐

๑๑. ข้าราชการทหารซึ่งรับเงินเดือนพลโท พลเรือโท พลอากาศโท อันดับ ๒ ขึ้นไป
เทียบกับข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๑๑

ฉะนั้น จึงกราบเรียนมาเพื่อขอได้โปรดพิจารณาอนุมัติ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลอากาศเอก พระเนียง กานตรัตน์

(พระเนียง กานตรัตน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ทำการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

กรมการเงินกลาโหม

โทร. ๒๒๒๐๘๒๒

๒๐ สิงหาคม ๒๕๒๓

เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา
ประจำปี

เรียน เวียน กระทรวง ทบวง กรม

อ้างถึง (๑) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ข้าราชการฝ่ายทหาร
พ.ศ. ๒๕๐๔

(๒) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

ด้วยท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมาณ อติเรกสาร) พิจารณาเห็นว่า การขอ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ข้าราชการและบุคคลอื่น ๆ ที่มีใช้ข้าราชการ ในโอกาสพระราช-
พิธีเฉลิมพระชนมพรรษาประจำปี ควรที่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ จะต้องรีบดำเนินการและปฏิบัติให้ถูก
ต้องตามระเบียบที่วางไว้ โดยเฉพาะการเสนอขอพระราชทานจะต้องส่งเรื่องมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐ-
มนตรี ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ วัน คือก่อนวันที่ ๖ ตุลาคม ของปีที่ขอพระราชทาน
ที่แล้ว ๆ มา ส่วนใหญ่มักจะส่งเรื่องเสนอขอพระราชทานมาล่าช้าเกินกำหนดเวลาดังกล่าวมาก ทำให้การ
พิจารณาของคณะกรรมการ ตลอดจนการดำเนินการต่าง ๆ แล้วเสร็จไม่ทันที่จะนำความกราบบังคมทูลพระ
กรุณา ขอพระราชทานขึ้นไปก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งเป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง
ท่านรองนายกรัฐมนตรีจึงมีบัญชากำชับให้ปฏิบัติดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการเสนอขอพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาประจำปีดังนี้

๑. ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ปฏิบัติดำเนินการตามระเบียบโดยเคร่งครัด

๒. ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีรวบรวมเรื่องที่กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ เสนอมา
ภายในเวลาที่กำหนดตามระเบียบนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ประจำปีพิจารณาให้แล้วเสร็จ และรีบนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานขึ้นไปก่อนวันพระ
ราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม อย่างน้อย ๑๐-๑๕ วัน

๓. เรื่องที่กระทรวงมหาดไทยเสนอขอพระราชทานมาภายหลังเวลาที่กำหนดในระเบียบ (หลังวันที่ ๖ ตุลาคม) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องกลับคืนไปยังต้นสังกัด ไม่ต้องรับไว้พิจารณา ถ้าจะขอพระราชทานให้ ก็ให้เสนอขอมาใหม่ในปีต่อไป โดยปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบการขอพระราชทาน ฯ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองประกาศิต

โทร. ๒๘๑๐๔๐๐

ปัญหาเปรียบเทียบข้าราชการพลเรือน

ผู้ตอบปัญหาประจำ

สำนักงาน ก.พ.	วันชัย	ตันติสุข	กรมบัญชีกลาง	หาญนิษฐ์	ปิยะเชษฐ
	วีระ	ไชยธรรม		สมพงษ์	วัฒนสระ
	ประพาส	ทองศักดิ์			
	สมเกียรติ	ชุมวิสูตร			

ตำแหน่งหัวหน้าส่วน ราชการประจำอำเภอ

ผู้ถาม : นายน้อม นิลดับแก้ว

ด้วยกระผมมีปัญหาเกี่ยวกับ
มติสำนักงาน ก.พ. ในเรื่องการ
บรรจุตัวบุคคลขึ้นดำรงตำแหน่ง
ระดับ ๕ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่
บริหารงานที่ดินอำเภอ ตามมติ
ก.พ. แจ้งกรมที่ดิน ตามหนังสือ
ที่ สร ๐๗๐๖/๔๔๒๗๘ ลงวันที่
๑๓ มิถุนายน ๒๕๒๓ กำหนด
หลักเกณฑ์ การแต่งตั้งตัวบุคคล

ว่า ต้องสอบคัดเลือกได้และต้อง
ได้รับ เงินเดือนไม่ต่ำกว่า ชั้น ต่ำ
ของตำแหน่งระดับ ๕ ทั้งนี้ไม่
ก่อนวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๓
ตามมติดังกล่าว หมายความว่า
ผู้สอบคัดเลือกได้และต้องมีเงิน
เดือนถึงชั้นต่ำของ ระดับ ๕ จึงมี
สิทธิแต่งตั้งได้ใช่หรือไม่ และ
เป็นการ ลบล้าง หลักเกณฑ์ ตาม
หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่
สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๒๒ ที่กำหนดว่าจะ
แต่งตั้งในบึงบประมาณ ๒๕๒๓
ต้องได้รับเงินเดือนในบึงบประ-
มาณ ๒๕๒๒ ไม่ต่ำกว่าชั้น

๒,๖๘๕ บาท และหลักเกณฑ์
การแต่งตั้งผู้มีเงินเดือนต่ำกว่าชั้น
ต่ำ ๔ ชั้น ก็มีสิทธิที่จะได้รับการ
แต่งตั้งได้ ถ้าเงินเดือนเข้า
หลักเกณฑ์ตามลือค

กระผมสอบคัดเลือกระดับ ๕
ชั้นบัญชีไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ แต่
จะเข้าหลักเกณฑ์แต่งตั้งได้ในปี
งบประมาณ ๒๕๒๔ เนื่องจาก
บึงบประมาณ ๒๕๒๒ เงินเดือน
ต่ำกว่าชั้น ๑,๖๘๕ บาท เมื่อ
ก.พ. มีมติดังกล่าว จะทำให้ขาด
คุณสมบัติในการแต่งตั้งหรือไม่
ปี ๒๕๒๓ กระผมรับเงินเดือน
๓,๕๘๕ บาท ทั้งที่ผู้ได้รับการ

แต่งตั้งไปก่อนจะมีเงินเดือนไม่ถึง
ขั้นต่ำของระดับ ๕ ส่วนมากต่ำ
กว่า ๓ ชั้น เมื่อแต่งตั้งได้ ได้รับความ
พิจารณาเลื่อนเงินเดือน ขึ้น
รับขั้นต่ำของระดับ ๕ ทุกคน ทำ
ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบ
ถึงสิทธิที่จะได้รับ แต่ทั้งนี้ทั้ง
นั้น กระผมยังตีปัญหาไม่ออก
เพราะ ถ้าพิจารณาตามหนังสือที่
สร ๐๗๐๓/ว.๑๕ ลงวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๒๒ แล้ว กระผม
น่าจะมียกยติได้รับการแต่งตั้งได้

จึงเรียน ถามา เพื่อ ความ
กระจ่างแจ้งต่อไป กรุณาตอบใน
วารสาร ก.พ. ให้ด้วย จะเป็น
พระคุณยิ่ง

ตอบ

ตำแหน่ง ใน สายงาน เจ้า-
หน้าที่บริหารงานที่ตินั้น เป็น
ตำแหน่งที่เริ่มจากระดับ ๔ ปฏิบัติ
งาน บริหารด้าน การควบคุม และ
คุ้มครอง ที่ดิน ใน ฐานะ หัว หน้า
หน่วย ซึ่งในระดับอำเภอนั้น
ก.พ. ได้มีมติกำหนดเป็นหลักการ
ใหม่ ให้ตำแหน่งเจ้าหน้าที่
บริหารงานที่ดินอำเภอ เป็น

ตำแหน่ง ระดับ ควบ ๔-๕ ทุก
อำเภอ โดยถือว่ามีปริมาณและ
คุณภาพของงาน อยู่ใน ช่วงเดียว
กัน จึงให้กำหนดเป็นตำแหน่ง
ระดับ ๔ ได้ทุกอำเภอ เมื่อผู้
ดำรง ตำแหน่ง มี คุณสมบัติ ควบ
ถ้วนได้รับเงินเดือน ถึงขั้นต่ำของ
ระดับ ๕ และผ่านการสอบคัดเลือก
ให้ผู้อยู่บังคับบัญชาพิจารณาแต่งตั้ง
เป็นระดับ ๕ ได้ ทั้งนี้ ตำแหน่ง
หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ
อื่น ๆ ก็ถือหลักการและแนวทาง
ปฏิบัติเช่นเดียวกัน เช่น ตำแหน่ง
สมุหบัญชีอำเภอ สาธารณสุข
อำเภอ เป็นต้น

สำหรับผู้ที่ได้เลื่อนไปแล้ว
เป็นการ เลื่อน ตาม หลักการเดิม
คือ กำหนดตำแหน่ง เป็น ราย
อำเภอ บางอำเภอเป็นระดับ ๔
บางอำเภออาจเป็นระดับ ๕ ตาม
ปริมาณและคุณภาพของงาน แต่
หลักการใหม่กำหนดให้เป็นระดับ
ควบ ๔-๕ ทุกอำเภอ วิธีการ
เลื่อน เป็น ระดับ ๕ กำหนดให้
เลื่อน ได้ เมื่อ เงินเดือน ถึง ขั้นต่ำ
ซึ่งเป็นกรณีที่กำหนดเงื่อนไขเพิ่ม
เดิมให้เลื่อนตามคุณสมบัติเฉพาะ

ตัวบุคคล เนื่องจากต้องการ
ประสิทธิภาพด้านงานอำเภอเป็น
สำคัญ เมื่อเป็นระดับ ๕ แล้ว
และตำแหน่งว่างลงภายหลังผู้มา
ดำรงตำแหน่งใหม่ยังเป็นระดับ ๔
ก็ต้อง ลด ระดับ ตำแหน่ง มา เป็น
ระดับ ๔ จึงไม่อาจจะใช้หลัก-
เกณฑ์ตาม น.ว. ๑๕/๒๕๒๒ ใน
กรณีนี้ได้

การเลื่อนข้าราชการชั้น แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ในระดับที่สูงขึ้น

ผู้ถาม : นายชูศักดิ์ สงวนทรัพย์

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ สร ๐๗๐๓/ว.๑๕ ลงวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๒๒ ข้อ ๔ กำหนด
ว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๒๓ ข้าราชการ
พลเรือนสามัญ ผู้ใดได้
เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งในระดับที่
สูงขึ้นตำแหน่งใด ถ้าได้รับ
เงินเดือน ต่ำกว่า ขั้นต่ำ ของ เงิน-
เดือน สำหรับตำแหน่งนั้นไม่เกิน
๔ ชั้น ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

ตามมาตรา ๔๔ สั่งปรับให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนใน ขั้นต่ำ ของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใน ระดับที่สูงขึ้น แต่ถ้าได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งนั้นเกิน ๔ ขั้น ให้ผู้มีอำนาจสั่งปรนจตาม มาตรา ๔๔ สั่งปรับให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงขึ้น ๔ ขั้นตั้งแต่วันที่ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่ง ในระดับที่สูงขึ้น

และจากหนังสือวารสารข้าราชการ ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๓ เรื่องการเลื่อน และ แต่งตั้ง ข้าราชการ ให้ดำรง ตำแหน่งในระดับสูงขึ้น ของคุณ วีระ ไชยธรรม และคุณธานินทร์ ลียากาศ บทความหน้า ๖๔ คอลัมน์ที่ ๓ กล่าวว่า ตาม น.ว. ๑๕/๕ กันยายน ๒๕๒๒ ได้ กำหนดเงินเดือนขั้นต่ำสำหรับผู้ที่จะเลื่อนขึ้นเป็นระดับ ๖ ไว้ให้มีช่วงห่างจากเงินเดือนในขั้นต้น ของระดับ ๖ น้อยลงปีละขั้นนั้น คือ จำนวน ๖ ขั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๒๓, ๕ ขั้น ในปี

งบประมาณ ๒๕๒๔ และ ๔ ขั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๒๕ นั้น

กระผมอ่านแล้วรู้สึกสับสน ถามใครก็ไม่ได้รับความกระจ่างเท่าที่ควร จึงใคร่ขอรบกวนเรียนถามท่านดังนี้

กระผมได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งระดับ ๕ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๑ ปัจจุบันได้รับเงินเดือนขั้น ๔,๔๖๕ บาท และ ได้ไป สอบคัดเลือกเป็น ระดับ ๖ สอบได้ขึ้นบัญชีไว้แล้วเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ พวกที่ เงินเดือนถึงคือ ห่างจากขั้นต่ำ ของระดับ ๖ ไม่เกิน ๔ ขั้น ได้ รับ แต่งตั้ง เป็น ระดับ ๖ ไปแล้ว กระผมจึงอยากจะทราบว่ากระผม และเพื่อน ๆ ซึ่งเงินเดือน ๔,๔๖๕ บาท ทางกระทรวงจะแต่งตั้งให้ เป็นระดับ ๖ ได้หรือไม่ (ตำแหน่ง ระดับ ๖ มีว่างอยู่อีกหลายอัตรา) โดยแต่งตั้งให้เป็นระดับ ๖ และ เงินเดือนเลื่อนขึ้นไปอีก ๔ ขั้น ตามหนังสือ ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ หากไม่ได้ หากในปีหน้า ได้รับพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ๒

ขั้น จาก ๔,๔๖๕ บาท เป็น ๔,๕๒๕ บาท จะแต่งตั้งเป็น ระดับ ๖ ได้หรือไม่

ผู้ถาม : ผู้สอบระดับ ๖ ได้

กระผม เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๕ รับเงินเดือนขั้น ๔,๔๖๕ บาท ขณะนี้กระผม สอบเลื่อน ระดับเป็นระดับ ๖ ได้ แต่ยังมีได้รับการพิจารณาเลื่อนระดับให้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบรรจุก่อตั้งทางกรมของกระผมชี้แจงว่าเงินเดือนยังไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อน ระดับ เป็น ระดับ ๖ เนื่องจากทางสำนักงาน ก.พ. ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ ตามหนังสือที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒

เรื่องนี้ กระผมได้นำหนังสือของสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๒๒ ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ก่อนแล้วมาอ่าน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ ซึ่ง

ได้สั่งยกเลิกหลักเกณฑ์ของหนังสือ ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว.๑ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๒๒ แล้ววางหลักเกณฑ์ใหม่

จากหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. ได้วางใหม่ตามหนังสือที่ สร ๐๗๐๓/ว.๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ เท่าที่กระผมได้อ่านดู เข้าใจว่ากระผมยังไม่มีสิทธิ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนระดับ ๖ เพราะเนื่องจากในปีงบประมาณ ๒๕๒๓ กระผมได้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราก่อน ชั้น ๓,๗๒๕ บาท ตามบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่ซึ่งใช้ขณะนี้ ชั้น ๔,๔๖๕ บาท ฉะนั้น จากหนังสือของ ก.พ. ฉบับนี้ทำให้กระผมไม่ได้รับความก้าวหน้า กระผมจึงอยากระบายว่าเมื่อใดกระผมจึงจะอยู่ในเกณฑ์ที่จะแต่งตั้งให้เป็นระดับ ๖ ได้

ตอบ

จดหมายทั้งสองฉบับตามเกี่ยวกับเงินเดือนขั้นต่ำของผู้ที่จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเช่นเดียวกัน จึงขอตอบรวมๆ

กันดังนี้

๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว.๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ นั้น มีหลักการเช่นเดียวกันกับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว.๑ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๒๒ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๓/ว.๔ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๙ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนตามตำแหน่ง แต่เนื่องจากบัญชีอัตราเงินเดือน ข้าราชการพลเรือนหมายเลข ๑ และบัญชีอัตราเงินเดือน ข้าราชการพลเรือนหมายเลข ๒ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๑ และวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๓ ตามลำดับนั้น มีขั้นเงินเดือนระหว่างขั้นต่ำของระดับ ๕ กับขั้นต่ำของระดับ ๖ มีเพิ่มขึ้นมาอีก ๒ ชั้น จาก ๕ ชั้นเป็น ๗ ชั้น จึงต้องมี การปรับปรุงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้เสียใหม่ โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติเป็นขั้นตอนให้ชัดเจนตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.

ที่ สร ๐๗๐๓/ว.๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ ซึ่งได้รักษาสีทธิของข้าราชการพลเรือนที่มีสิทธิอยู่แล้วทุกประการ ผู้มีสิทธิอยู่ก่อนก็มีได้มีสิทธิเพิ่มขึ้นแต่ประการใด และหนังสือเวียนเกี่ยวกับการกำหนดเงินเดือนขั้นต่ำสำหรับผู้ที่จะเลื่อนตำแหน่งนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการหลายฝ่าย รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณและการเงิน คือ สำนักงบประมาณ และกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ด้วย ทั้งนี้ เพื่อสามารถกำหนดหรือคาดการณ์เรื่องงบประมาณเกี่ยวกับเงินเดือน ซึ่งเป็นภาระของประเทศชาติได้

๒. การเลื่อนและแต่งตั้ง ข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นนั้น องค์ประกอบในการเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง จะพิจารณาได้จาก ๓ องค์ประกอบ คือ

(๑) ตำแหน่ง ต้องมีตำแหน่งว่าง หรือ ก.พ. กำหนดให้มีตำแหน่งแล้ว

(๒) ตัวบุคคล ต้องมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง นอกจากนั้นแล้วยังจะต้องได้รับเงินเดือนตามมาตรา ๓๗ หรือกฎ ก.พ. หรือหนังสือเวียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ (ปัจจุบัน คือ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒)

(๓) ชั้นตอนตามกฎหมายต้องสอบคัดเลือกได้ หรือได้รับการคัดเลือกโดยผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๔ เป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ

ดังนั้น ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ที่จะได้รับ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นเป็นระดับ ๖ ได้นั้น หากจะเลื่อนในบึงบประมาณ ๒๕๒๓ (๑ ตุลาคม ๒๕๒๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๒๓) จะต้องได้รับเงินเดือนในบึงบประมาณ ๒๕๒๒ (๑

ตุลาคม ๒๕๒๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๒๒) ไม่ต่ำกว่าขั้น ๓,๗๒๕ บาท (ตามบัญชีหมายเลข ๑) จึงจะเป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นระดับ ๖ ได้ ส่วนผู้ที่ได้รับเงินเดือนในบึงบประมาณ ๒๕๒๓ (๑ ตุลาคม ๒๕๒๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๒๓) ขั้น ๔,๔๖๕ บาท (ตามบัญชีหมายเลข ๒) นั้นยังไม่มีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้ง จะต้องรอไปจนถึงได้รับเงินเดือนขั้น ๔,๙๒๕ บาทในบึงบประมาณ ๒๕๒๔ จึงจะมีสิทธิเลื่อนเป็นระดับ ๖ ในบึงบประมาณ ๒๕๒๕ ได้ ทั้งนี้ การจะได้รับการเลื่อน และ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ สูง ขึ้น นั้น นอกจากจะมีคุณสมบัติครบถ้วนตาม กฎหมาย และ เงื่อนไขต่าง ๆ แล้ว ยังต้องขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชา จะ พิจารณา เห็น สม ควรหรือไม่เป็นประการสำคัญ

(รายละเอียดโปรดดูจากบทความในวารสารข้าราชการฉบับประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ เรื่อง "การปรับเงินเดือนตามบัญชีใหม่ และการเปลี่ยนแปลง

เงินเพิ่มค่าครองชีพ" และฉบับประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๒๓ เรื่อง "การเลื่อนและแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น")

การลาออกจากราชการ

ผู้ถาม : สมาชิกปี ๒๕๒๓

เกี่ยวกับเรื่องการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๔๕ บัญญัติไว้ว่า

"ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่ง บรรจุตาม มาตรา ๔๔ เป็นผู้พิจารณา เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๔๔ สั่งอนุญาตแล้ว จึงให้ออกจากราชการตามคำสั่ง"

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ สมัคร

รับเลือกตั้ง ให้การลาออกมีผล นับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าผู้มีอำนาจสั่ง อนุญาต การ ลาออกเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์ แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาต ให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสาม เดือนนับแต่วันขอลาออกก็ได้”

จากบทบัญญัติข้างต้น กระ-
มมมีปัญหาขอเรียนถามดังนี้

๑. เมื่อข้าราชการมีหนังสือ ขอลาออกต่อ หัวหน้าแผนก หรือ หัวหน้ากองแล้ว ผู้บังคับบัญชา ดังกล่าวจะสั่งไม่อนุญาตให้ลาออก หรือ จะยับยั้ง การ อนุญาต ไว้ได้ หรือไม่ ถ้ายับยั้งไม่ได้ใครจึงจะมีอำนาจยับยั้ง

๒. ในกรณีที่ผู้ขอลาออก ยังมีหนี้สินผูกพัน อยู่กับทาง ราชการ หรืออยู่ในระหว่างถูกตั้ง กรรมการสอบสวน ทางวินัยอย่าง ร้ายแรง ผู้มีอำนาจอนุญาตการ ลาออกจะยับยั้ง การ อนุญาต ให้ลาออกไว้ได้หรือไม่

๓. สมมุติว่า ผู้ขอลาออก ได้ระบุวันที่ขอลาออกว่า ประสงค์ จะลาออก ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม

แต่ผู้มีอำนาจ อนุญาต ได้ อนุญาต ให้ลาออกตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม เช่นนี้จะทำได้หรือไม่

๔. ใน กรณีที่ผู้มีอำนาจ อนุญาตการ ลาออกได้ยับยั้งการ อนุญาตไว้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้ยับยั้ง ไว้เต็ม ๓ เดือนหรือไม่ก็ตาม เมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งไว้แล้ว หากผู้มีอำนาจอนุญาต การลาออก ยังไม่สั่งอนุญาตอีก จะถือว่าการ ลาออก นั้นมีผล สมบูรณ์ ตามกฎ-
หมายหรือไม่

ตอบ

ผู้ตอบปัญหาได้พิจารณาคำ
ถามข้างต้นแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. จากบทบัญญัติมาตรา ๔๕ เมื่อข้าราชการ พลเรือน สามัญ ผู้ ได้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือแล้ว ผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับหนังสือ ขอลาออก ไม่ว่าจะ เป็น หัวหน้าแผนก กิติ หรือหัวหน้ากองกิติ มีหน้าที่จะ ต้องเสนอหนังสือดังกล่าวต่อขึ้นไป ตาม ลำดับ จน ถึง ผู้มีอำนาจ อนุญาตการลาออก ซึ่งถ้าเป็น กรมก็ได้แก่อธิบดี เพื่อให้อธิบดี

พิจารณาสั่งการ หัวหน้าแผนก หรือหัวหน้ากอง หากมีอำนาจ ที่จะ สั่งไม่อนุญาต หรือยับยั้งการ อนุญาตให้ลาออกไว้ได้ไม่ อำนาจ ดังกล่าวเป็นอำนาจของอธิบดีที่จะพิจารณาสั่งการ และในการ สั่งการของอธิบดีก็ทำได้เพียง ๒ อย่าง คือ สั่งอนุญาตให้ลาออก ตามที่ขอ หรือยับยั้งการอนุญาต ไว้ไม่เกิน ๓ เดือนนับแต่วันที่ขอลาออก อย่างไรก็ตามหนึ่ง จะสั่งไม่อนุญาตหาได้ไม่ ทั้งนี้ เว้นแต่ การ ขอลาออกนั้นเป็นการลา ออกไปเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่ง ๒ กรณีหลังนี้อธิบดีจะต้องสั่ง อนุญาตให้ลาออกตั้งแต่วันที่ขอลา ออก จะยับยั้งไว้มิได้

๒. เรื่องอำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งยับยั้ง การ อนุญาต ให้ลาออกไว้ได้ไม่เกิน ๓ เดือน นั้น มาตรา ๔๕ วรรคสาม บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชายับยั้งการ อนุญาตดังกล่าว ไว้ได้ เฉพาะ ใน กรณีที่เห็นว่า มีความจำเป็น เพื่อ ประโยชน์แก่ราชการเท่านั้น เช่น ในกรณีที่ยังหาผู้มาดำรงตำแหน่ง

แทนไม่ได้ เป็นต้น เพราะในกรณีนี้หากอนุญาตให้ผู้นั้นลาออกจากราชการไปก่อนแล้วอาจทำให้ราชการเสียหายได้ แต่จะยับยั้งไว้เพื่อให้ ชดใช้ หนี้สิน ของ ทางการเสียก่อนหาได้ไม่ เพราะแม้ผู้นั้น จะ ออก จาก ราชการ ไปแล้ว ทางราชการก็ยังสามารถที่จะดำเนิน การ บังคับ ให้ มี การชำระหนี้ดังกล่าวได้ตามสัญญาที่ทำผูกพันกันไว้ หรือจะยับยั้งไว้เพื่อการ ลงโทษ ทาง วินัย ก็ไม่อาจกระทำได้ เพราะคนที่ถูกตั้งกรรมการ สอบ สวณ ทาง วินัย นั้น แม้ภายหลังจะออกจากราชการไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาเดิมก็ยังสามารถสั่งดำเนินการลงโทษทางวินัย ได้ ตาม มา ตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔

๓. โดยที่มาตรา ๔๕ วรรคสาม ให้อำนาจผู้บังคับบัญชายับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้ได้ไม่เกิน ๓ เดือน นับแต่วันที่ขอลาออก ฉะนั้น ในกรณีที่ผู้ขอลาออกได้ระบุว่าขอลาออกตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถ้าผู้มีอำนาจอนุญาต ๕๒

การลาออกพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะสั่งอนุญาตให้ลาออกตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคมก็ได้ ซึ่งเท่ากับว่าผู้บังคับบัญชาได้ใช้สิทธิยับยั้งไว้ ๑๕ วันนั่นเอง

๔. โดยที่มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ให้สิทธิข้าราชการที่จะลาออกได้ และมาตรา ๔๕ วรรคสาม ให้อำนาจแก่ผู้บังคับบัญชาที่จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้ได้ไม่เกิน ๓ เดือน โดยนัยแห่งกฎหมายดังกล่าวนี้ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งไว้ แม้ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกจะมีคำสั่งอนุญาตการลาออก การลาออกนั้นก็ย่อมมีผลตามกฎหมายตั้งแต่วันถัดจากวัน ครบ กำหนดเวลาที่ยับยั้งโดยไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งอนุญาตให้ ลา ออก ของ ผู้ บัง คับ บัญชาดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติ นั้น เมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งไว้แล้ว ผู้บังคับบัญชาควรมีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกตั้งแต่วันถัดจากวัน ครบ กำหนด เวลา ที่ ยับ ยั้ง ไว้ ทั้งนี้ เพื่อจะได้มีหลักฐานเป็นหนังสือว่าผู้นั้น ได้ออกจาก ราช-

การไปตั้งแต่เมื่อใด

การรับเงินเดือน

ผู้ถาม : สมาชิกวารสาร

กระผมได้อ่านหนังสือ ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ ในวารสารปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๒ กระผมมีความสงสัย จึงขอถาม ดังนี้

๑. กระผมได้รับการเลื่อนระดับ ๕ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ อัตราเงินเดือน ๓,๕๔๐ บาท (๔,๒๔๕) ต่อมาปี ๒๕๒๓ ตำแหน่งที่ดำรงอยู่ ก.พ. ได้ปรับเป็นระดับ ๖ และกระผมสอบคัดเลือกได้ กรมประกาศผลเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๒๓ ตาม ว. ๑๕/๒๕๒๒ ข้อ ๕ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ นี้ กระผมต้องได้รับเงินเดือน ๔,๖๘๕ บาท ใช่หรือไม่ (เพราะปรับ ๑ ชั้น และเลื่อนขั้นเงินเดือนตามปกติอีก ๑ ชั้น รวมเป็น ๒ ชั้น)

๒. ในปี ๒๕๒๕ ผมจะมี สิทธิได้เลื่อนชั้นเป็นระดับ ๖ ใน ตำแหน่งที่ดำรงอยู่ ตาม ว. ๑๕ ข้อ ๗ หรือไม่

ตอบ

๑. แม้ว่าตำแหน่งที่คุณ ดำรงอยู่ ก.พ. จะได้กำหนดให้ เป็นระดับ ๖ แล้วก็ตาม แต่คุณ ยังเป็นระดับ ๕ อยู่ และขณะนี้ ก็รับเงิน เดือน ถึง ชั้น ต่ำ ของ ระดับ ๕ แล้ว ฉะนั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ คุณจึงไม่มีสิทธิ ได้ปรับเงินเดือน ๑ ชั้น ก่อนการ เลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปี ตาม นัยข้อ ๕ ของหนังสือสำนักงาน

ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ คงได้ เลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีเพียง อย่างเดียว

๒. ในบึงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๒๔) คุณ จะมีสิทธิได้ปรับเงินเดือนขึ้นรับ ใน ชั้นต่ำ ของ ตำแหน่ง ระดับ ๖ ตามนัยข้อ ๗ ของสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๓/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๒ ได้ก็ต่อเมื่อคุณ ได้ รับ แต่งตั้ง ให้ ดำรง ตำแหน่ง ระดับ ๖ แล้ว และยังรับเงิน- เดือน ต่ำกว่า ชั้นต่ำ ของ ตำแหน่ง ระดับ ๖ อยู่ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๔ เท่านั้น แต่กรณีของคุณ ขณะนี้คุณยังดำรงตำแหน่ง ระดับ

๕ อยู่ และในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๔ คุณก็ยังรับเงินเดือนไม่ อยู่ในเกณฑ์ที่จะแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งระดับ ๖ ได้ (จะแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๖ ในบึงบ ประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๒๔) ต้องได้รับเงินเดือนใน บึงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ ไม่ ต่ำกว่าชั้น ๕,๙๒๕ บาท ฉะนั้น ในบึงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๒๔) คุณจึงยัง ไม่มีสิทธิได้ปรับเงินเดือนขึ้นรับ ใน ชั้นต่ำ ของ ตำแหน่ง ระดับ ๖ ตามนัยข้อ ๗ หรือ ข้อ ๘ ของ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว ข้างต้น

รายได้จากกิจการสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นส่วนหนึ่งของรายได้แผ่นดิน

๕
ฉะนั้น

๕
การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นการช่วยเหลือชาติ
๕
โปรดอย่าซื้อสลากที่ขายเกินราคา

๕
ผู้ขายสลากเกินราคาต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท
๕
ผู้จับและนำจับมีสิทธิได้รับสินบนครั้งหนึ่งของค่าปรับ
๕
แต่ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ บาท

อาจตอบสนองความต้องการของบุคคลด้วยการ
มอบหมายงานให้ทำ โดยคำนึงถึงความรู้ความ
สามารถและความเหมาะสม

นักจิตวิทยาได้ศึกษาค้นคว้าและพยายามที่จะ
อธิบายและทำนายพฤติกรรมของมนุษย์มาช้านาน
เป็นที่ยอมรับกันว่า พฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกมา
ล้วนแล้วแต่มีสาเหตุทั้งสิ้น สาเหตุอย่างหนึ่งเกิดจาก
แรงขับหรือแรงผลักดันในร่างกาย อันได้แก่ ความ
ต้องการต่างๆ ของมนุษย์ ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติ-
กรรม บางอย่าง เพื่อ ตอบสนอง ความ ต้องการ นั้น ๆ
สำหรับในเรื่องนี้ มีทฤษฎีต่างๆ มากมาย แต่ทฤษฎี
หนึ่งซึ่งรู้จักแพร่หลาย คือ ทฤษฎีการจูงใจของมาส-
โลว์ (A.S. Maslow) ที่ให้คำอธิบายเกี่ยวกับความต้อง
การของมนุษย์โดยตั้งข้อสมมติฐานไว้ว่า มนุษย์มี
ความต้องการแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท และความต้อง
การเหล่านี้เรียงลำดับไปตั้งแต่ขั้นต่ำสุดจนถึงขั้นสูง
สุด โดยมนุษย์จะพยายามแสวงหาสิ่งที่จะสนองความ
ต้องการของตนอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่องไป เมื่อ
ความต้องการขั้นต้นได้รับการตอบสนองเป็นบางส่วน
แล้ว ความต้องการขั้นที่อยู่ถัดไปก็จะเกิดตามมา

มาสโลว์ ได้อธิบายความต้องการของมนุษย์
ทั้ง ๕ ประการ ไว้ดังนี้

มนุษย์และ ความต้องการ

เมทินี

๑. ความต้องการขั้นพื้นฐาน เป็นความ
ต้องการเริ่มแรกของมนุษย์ ได้แก่ความต้องการทาง
ร่างกายที่จำเป็นสำหรับการอยู่รอด เช่น ความต้อง
การน้ำ อาหาร อากาศ เป็นต้น

๒. ความ ต้องการ ด้าน ความปลอดภัย
หรือความมั่นคง เมื่อความต้องการทางร่างกายได้
รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการอีก
ขั้นหนึ่ง คือ ความต้องการจะอยู่ในสภาพแวดล้อม
ที่มั่นคงปลอดภัยจากอันตรายหรือการข่มขู่

๓. ความต้องการทางสังคม เป็นความ
ต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากเพื่อน ต้องการ
ความรัก การคบหาสมาคม ต้องการให้และรับความ
เป็นเพื่อนกับบุคคลใกล้ชิด

๔. ความ ต้องการ ตระหนัก ใน ความ
สำคัญของตนเอง ซึ่งเป็นความต้องการที่เกี่ยวข้อง
กับความมั่นใจในตนเอง การยอมรับและนับถือตน
เอง ตลอดจน ความต้องการ ที่จะ เป็น ที่ยกย่อง นับถือ
จากบุคคลทั่ว ๆ ไปด้วย

๕. ความต้องการความสำเร็จหรือที่จะบรรลุความสมหวังในชีวิต เป็นความต้องการที่จะสร้างความพึงพอใจแก่ตนในทุกๆ แง่ และต้องการที่จะได้ทำในสิ่งที่ตนมีความสามารถ

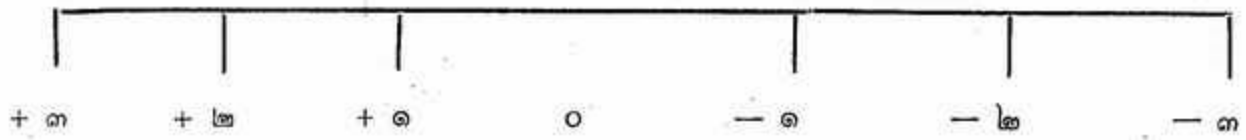
ตามแนวความคิดของมาสโลว์นั้น จะเห็นได้ว่า ความต้องการมีหลายอย่างและหลายระดับ และโดยที่เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว มนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนั้น ในหน่วยงานหรือองค์การซึ่งเป็นที่รวมของคนหมู่มาก ความแตกต่างระหว่างบุคคลก็จะเห็นได้ชัดเจนขึ้น ท่านคงพอจะนึกได้ว่า แต่ละคนจะมีปฏิกิริยาตอบโต้หรือแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ถึงแม้เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ จะเหมือนกันก็ตาม ดังนั้น หากได้มีการศึกษาทำความเข้าใจกับความ ต้องการต่าง ๆ แล้ว สมาชิกขององค์การอาจจะเข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น ให้อภัยกันมากขึ้น ซึ่งอาจช่วยลดข้อขัดแย้งใน องค์การให้ลดน้อยลงได้

หรือหากหัวหน้างานได้ทราบและเข้าใจความต้องการต่าง ๆ ก็อาจพยายามตอบสนองความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งผลในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของงานได้

ดังนั้น ถ้าท่านจะหันมาพิจารณาตัวท่านเองบ้างว่า ท่านมีความต้องการในด้านต่าง ๆ เหล่านี้มากน้อยเพียงใดในชีวิตการทำงานของท่าน หรือถ้าท่านสนใจที่จะทราบว่า เพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชามีความต้องการเหมือนกับท่าน มากน้อยเพียงใด ก็สามารถทำได้โดยให้แต่ละคนแสดงความคิดเห็นต่อข้อความต่าง ๆ ข้างล่างนี้ เพื่อตรวจสอบดูว่าแต่ละคนจะมีความต้องการในด้านต่างๆ อย่างไร

ตอนที่ ๑ โปรดอ่านข้อความ ๒๐ ข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าท่านมีความเห็นอย่างไรโดยการวงกลม รอบตัวเลข (พร้อมเครื่องหมาย) ที่ท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามแนวทางที่ให้ไว้ดังนี้คือ

เห็นด้วย เห็นด้วย เห็นด้วย ไม่ทราบ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย
 อย่างมาก เล็กน้อย เล็กน้อย เล็กน้อย เล็กน้อย อย่างมาก

ดังนั้นหากท่าน “เห็นด้วยอย่างมาก” กับข้อความใดข้อความหนึ่ง ท่านก็จะทำวงกลมรอบเลข + ๓ หลังข้อความนั้น

๑. บุคคลที่ ปฏิบัติงาน ได้ดีมาก ควร จะได้ รับ เงิน เดือน ๒ ชั้น หรือได้รับรางวัลตอบแทนทุกคน	+ ๓	+ ๒	+ ๑	๐	- ๑	- ๒	- ๓
๒. การที่ทำให้เจ้าหน้าที่ทราบว่าเขาจะต้องทำงานอย่างไร หรือเรา มีความ คาดหวัง ใดๆในตัวเขา จะช่วยให้เขาปฏิบัติงานได้ดีขึ้น	+ ๓	+ ๒	+ ๑	๐	- ๑	- ๒	- ๓
๓. ควรจะต้องมีการเตือนเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ ๆ ให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เพื่อหลีกเลี่ยงการประเมินผลงานที่อาจเป็นไปได้ในทางลบ	+ ๓	+ ๒	+ ๑	๐	- ๑	- ๒	- ๓
๔. หัวหน้างาน ควรให้ความสนใจ ต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างพอสมควร	+ ๓	+ ๒	+ ๑	๐	- ๑	- ๒	- ๓
๕. หัวหน้างาน ควรจะ พยายาม สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรในหมู่ผู้บังคับบัญชา	+ ๓	+ ๒	+ ๑	๐	- ๑	- ๒	- ๓
๖. การที่บุคคลปฏิบัติงานดีแล้วมีผู้ยอมรับหรือมองเห็น ความ สามารถ มีความ หมาย มาก สำหรับบุคคลนั้น	+ ๓	+ ๒	+ ๑	๐	- ๑	- ๒	- ๓
๗. การบังคับบัญชาที่ห่างเหินมักจะทำให้คนส่วนใหญ่ไม่พอใจได้	+ ๓	+ ๒	+ ๑	๐	- ๑	- ๒	- ๓

๘. บุคคลต้องการที่จะมีความรู้สึกที่ทักษะและความสามารถของเขาถูกใช้อย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๙. สวัสดิการต่าง ๆ ของหน่วยงานเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาคณไว้กับหน่วยงาน	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๐. เราสามารถที่จะทำให้ งาน เกือบทุกอย่างน่าสนใจและท้าทายได้	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๑. ไม่ว่าจะทำอะไร คนเป็นจำนวนมากต้องการจะทำให้ดีที่สุด	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๒. ฝ่ายบริหารควรจะแสดงความสนใจต่อเจ้าหน้าที่ทุกระดับด้วยการ ออกเงินทุน สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๓. ความภาคภูมิใจในงานที่ปฏิบัติลุล่วงไปก็ถือได้ว่าเป็น "รางวัล" ในตัวอยู่แล้ว	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๔. มนุษย์ต้องการจะให้ผู้อื่นนึกถึงตนเองว่าได้ทำงานอย่างดีที่สุด	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๕. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มทำงานเป็นสิ่งสำคัญ	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๖. การที่มีค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์พิเศษให้แก่คนที่ทำงานดี จะช่วยให้เขาพยายามทำงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๗. การที่ให้เจ้าหน้าที่รู้สึกว่าคุณเป็น ที่รู้จักในบรรดาฝ่ายบริหาร สูงสุด ก็เป็นสิ่ง สำคัญและจำเป็น	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓

๑๘. คนส่วนใหญ่มักจะชอบจัดการและตัดสินใจ เรื่องงานของตน โดยมีการควบคุมบังคับบัญชา น้อยที่สุด	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๑๙. ความมั่นคงในอาชีพหรือการงานเป็นสิ่งสำคัญ ของคนโดยทั่วไป	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓
๒๐. การมีเครื่องใช้ไม้สอยที่ดีสำหรับการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน	+ ๓ + ๒ + ๑ ๐ - ๑ - ๒ - ๓

ตอนที่ ๒ การให้คะแนน

๑. นำตัวเลข (รวมทั้งเครื่องหมาย + หรือ -) ที่ท่านได้วงกลมไว้หลังข้อความต่างๆ ใส่ลงในช่องคะแนนในตารางที่ ๑ ข้างล่างนี้ แล้วหาคะแนนรวมของแต่ละกลุ่มข้อความ โดยใช้เครื่องหมาย + หรือ - ในการรวมคะแนนด้วย

ตารางที่ ๑

ก	ข้อความที่	คะแนน	ง	ข้อความที่	คะแนน
	๑๐	_____		๒	_____
	๑๑	_____		๓	_____
	๑๓	_____		๔	_____
	๑๘	_____		๑๙	_____
	คะแนนรวม ก	=====		คะแนนรวม ง	=====
ข	ข้อความที่	คะแนน	จ	ข้อความที่	คะแนน
	๖	_____		๑	_____
	๘	_____		๙	_____
	๑๕	_____		๑๖	_____
	๑๗	_____		๒๐	_____
	คะแนนรวม ข	=====		คะแนนรวม จ	=====

ค	ข้อความที่	คะแนน
	๕	_____
	๗	_____
	๑๒	_____
	๑๕	_____
	คะแนนรวม ค	_____

๒. นำคะแนนรวมจากแต่ละกลุ่ม ก, ข, ค, ง หรือ จ จากตารางที่ ๑ มาใส่ในตารางที่ ๒ ด้วยการเขียนเครื่องหมาย \times ให้ตรงกับช่องตัวเลข ซึ่งแสดงถึงคะแนนรวมของแต่ละกลุ่ม

ตารางที่ ๒

	น้อย						มาก						
	-๑๒	-๑๐	-๘	-๖	-๔	-๒	๐	+๒	+๔	+๖	+๘	+๑๐	+๑๒
ก. ความต้องการความสำเร็จหรือที่จะบรรลุความสมหวังในชีวิต													
ข. ความต้องการตระหนักในความสำคัญของตนเอง													
ค. ความต้องการทางสังคม													
ง. ความต้องการด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคง													
จ. ความต้องการพื้นฐาน													

ท่าน ก็คง จะพอ ทราบ แล้วว่า ความ ต้องการ ของท่านหรือของเพื่อนร่วมงานหรือผู้ได้บังคับบัญชาของท่านนั้นไปทางด้านใด ปัญหาต่อไปก็อาจจะ เป็นว่า หน่วยงาน หรือองค์การ จะตอบสนองหรือได้ ตอบสนอง ความ ต้องการ เหล่านี้ ของท่าน มาก น้อย เพียงใด

เมื่อนำ แนว ความคิด ของ มาสโลว์ เกี่ยวกับ ความต้องการ ของมนุษย์ มาพิจารณา กับการทำงาน หรือการจูงใจในการทำงานแล้ว ก็อาจพอสรุปแนว ทางที่หน่วยงาน หรือองค์การ จะสนอง ความต้องการ เหล่านั้นได้ดังนี้ คือ

ความต้องการขั้นที่ ๑ อาจตอบสนองได้ ด้วยการให้ค่าจ้างแรงงานหรือเงินเดือนที่เพียงพอแก่ การยังชีพหรือให้บริการด้านอื่นๆ ที่จำเป็นบางอย่าง เช่น ค่ารักษาพยาบาล สวัสดิการต่างๆ เป็นต้น

ความต้องการขั้นที่ ๒ อาจตอบสนองได้ ด้วยสัญญาการจ้างงาน ซึ่งจะทำให้บุคคลรู้สึกว่ามี ความมั่นคงในการทำงาน และปลอดภัยที่จะไม่ต้อง ออกจากงานโดยไม่ทราบสาเหตุ

ความต้องการขั้นที่ ๓ และ ๔ อาจตอบ

สนองความต้องการ ของบุคคลด้วยการมอบหมายงาน ให้ทำ โดย คำนึง ถึงความรู้ ความ สามารถ และ ความ เหมาะสม เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในงานต่างๆ สร้างบรรยากาศ ให้บุคคล รู้สึกว่า เป็นส่วนหนึ่ง ของ หน่วยงาน ชมเชยเมื่อมีผลงานดีเด่น หรือยกย่อง สรรเสริญเมื่อทำประโยชน์ให้แก่องค์การ

ความต้องการขั้นที่ ๕ อาจตอบสนองโดย การเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความสามารถได้ทำงานที่ ยาก หรือทำงาน ในตำแหน่งสูงเท่าที่ความสามารถจะ อำนาจให้ เป็นต้น

โดยสรุปแล้ว ถึงแม้ความต้องการของมนุษย์ จะซับซ้อนและมีมากมาย การศึกษาและความ พยายาม ที่ จะ เข้าใจใน เรื่องนี้ จะ ช่วย ทำให้ เข้าใจ พฤติกรรมมนุษย์ในองค์ การมากขึ้น และจะเป็น ประโยชน์ โดยเฉพาะต่อหัวหน้างานทุกระดับ ใน การที่จะหาทางตอบสนองความต้องการต่าง ๆ เพื่อจูง ใจให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และด้วยความกระตือรือร้น อันจะเป็นการช่วย เสริมสร้าง และ เพิ่มพูน ประสิทธิภาพ ของ องค์การ ได้

ความล้มเหลว ในทางปฏิบัติ ที่เป็นอุปสรรค ในการบริหาร งานบุคคลของ ข้าราชการ พลเรือนไทย

ถาวร ลามศรีจันทร์

ว.บ. M.S. (บริหารงานบุคคล) บุคลากร ๖
กองการเจ้าหน้าที่ กรมป่าไม้

ผู้บริหารเคยกล่าววาจาหยาบคาย ทำให้ผู้ใต้
บังคับบัญชาเบื่องานหรือไม่ เคยเบียดบังเวลา
ราชการไปดื่มสุรบ้างหรือไม่

ตามที่ได้ มีการ ประกาศ ยก
เลิก พระราช บัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
และ ประกาศ ใช้ พระราช บัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๑๘ โดยหวังว่าจะได้ใช้
ระบบ การ จำแนก ตำแหน่ง ช่วย
เอื้ออำนวยในการ สรรหาบุคคล
ผู้มีความรู้ ความสามารถ ใน
สาขางานต่าง ๆ ในราชการ ซึ่ง
จะมาทำงาน ก่อให้เกิดประโยชน์

ต่อการปฏิบัติราชการงานของชาติ
ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดได้ ระบบ
การจำแนกตำแหน่งซึ่งได้นำมาใช้
ตาม พระราชบัญญัติ ฉบับ ใหม่ นี้
เน้นหนัก ไปถึงการ แบ่งแยก สาย
งานต่าง ๆ และการสรรหาผู้มีความ
รู้ความสามารถในสายงาน
นั้น ๆ แต่ในทางปฏิบัติสำหรับ
ตำแหน่งระดับสูง ๆ เช่น ผู้
อำนวยการกอง รองอธิบดี
และอธิบดี ซึ่งเป็นตำแหน่ง

ที่สำคัญใน การควบคุมกลไก
การบริหารงานของรัฐนั้น เรา
ได้คัดเลือกจากผู้ มีความอาวุ
โสเป็นส่วนใหญ่นั้น เป็นวิธี
การคัดเลือกได้คนดีที่สุดใน
จำนวน ทรรศากร ทาง ด้าน
บุคคลที่เรามี อยู่ เป็นจำนวน
มากแล้วหรือ

คำว่า "อาวุโส" จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. ๒๔๙๓ หมายถึง เก่ากว่า หรือ แก่กว่า ใน หน้าที่ ราช การ ดังนั้น การแต่งตั้งข้าราชการใน ตำแหน่งสำคัญทั้งหลาย มักจะ กล่าวกันเสมอว่า พิจารณาหา ผู้ที่ เหมาะสม จาก ข้าราชการผู้อาวุโส กว่าแทบทั้งสิ้น การพิจารณา ความอาวุโส ก็ยังเป็น ที่ คลุมเคลือ อยู่ว่า ได้พิจารณาจากคุณสมบัติ อะไรบ้าง คุณสมบัติต่างๆ เกี่ยว กับความอาวุโส นั้น มีส่วนที่จะ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราช - การบ้างหรือไม่

จึง เป็น ปัญหา ที่ น่า จะ วิ-เคราะห์กันต่อไปว่า การพิจารณา คุณสมบัติ เพื่อ คัด เลือ กหา ผู้ที่ เหมาะสม ให้ ดำรงตำแหน่ง ที่ สำคัญ ในกรม หรือ ส่วน ราชการ

ต่างๆ เท่าที่เคยปฏิบัติมาทั้งในอดีต และปัจจุบันนั้น เป็นวิธีการที่ ดำเนินไปเพื่อ มุ่งหวัง ที่ จะ ก่อ ให้ เกิดประโยชน์ต่อทางราชการแล้ว หรือยัง หรือมุ่งหวังเพียงวัตถุประสงค์ เพื่อจะ แก้ปัญหาเพื่อเอา ใจไม่ให้ผู้แก่เวลาราชการ ซึ่ง เป็นผู้ที่ม้อตราเงินเดือนสูง หรือ อายุราชการนาน กำลังเข้าคิวรอ ตำแหน่งที่สำคัญต่างๆ อยู่ นั้น ไม่ ให้เสียขวัญและ กำลังใจเพียงเท่า นั้น

การพิจารณาคุณสมบัติเพื่อ คัดเลือกผู้ที่เหมาะสม ในการ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญๆ ถ้า จะพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติ ที่จะ เป็นผล ทำให้ เกิด ประโยชน์ ต่อทางราชการบ้าง ก็จะช่วย

ในการพัฒนาประเทศชาติได้ ไม่ ใช่ว่า จะ พิจารณาเฉพาะ คุณ - สมบัติส่วนตัว (ความอาวุโส) เท่านั้น ดังนั้น การพิจารณา คุณสมบัติเพื่อคัดเลือกหาผู้ที่ เหมาะสม เท่า ที่ เคย ปฏิบัติ กันมาในอดีต จึงมุ่งมั่นที่ จะแก้ปัญหาเรื่องคน ไม่ ได้ สนใจ เรื่อง งาน เท่าใด นัก จึงทำให้การบริหารงานบุคคลของ เราล่าหลังล้มเหลว และ ไม่ เจริญ เท่าที่ควรอยู่ในขณะนี้

ผู้เขียนจึงอยากจะเสนอหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติ ของผู้ที่เหมาะสมจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญๆ คือ ควร พิจารณา คุณสมบัติเป็น คณะรวมให้เห็นเด่นชัดเพื่อคัด

เลือกหาผู้ที่มีความเหมาะสมให้มี
คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน โดยมุ่ง
ถึงคุณสมบัติที่จะเป็นประโยชน์
ต่อทางราชการ ๗๐ คะแนน และ
มุ่งถึงคุณสมบัติส่วนตัว (ความ
อาวุโส) เพื่อการบำรุงขวัญและ
กำลังใจของ ข้าราชการ โดย ตรง
๓๐ คะแนน

คุณสมบัติที่จะเป็นประโยชน์
ต่อทางราชการ ๗๐ คะแนน มี
ดังนี้

๑. ความรู้ (๕ คะแนน)
ถ้าจะพิจารณาหาผู้ที่เหมาะสมใน
ตำแหน่ง ระดับ ผู้อำนวยการกอง
สำหรับผู้ที่มีความรู้ตรงตามมาตร-
ฐานกำหนดตำแหน่งตามที่ ก.พ.
กำหนดไว้ ควรจะได้รับคะแนน
มากกว่า แต่ถ้าเป็นตำแหน่งรอง
อธิบดีหรืออธิบดี ผู้ที่มีปริญญา
ใน ระดับ ที่ สูงกว่า ควร จะ ได้ รับ
คะแนนมากกว่า

๒. ประสบการณ์และ
ผลงาน (๕ คะแนน) ผู้ที่มี
ประสบการณ์และผลงานในสาย
งานนั้น ๆ มาก่อน ควรจะได้
คะแนน มากกว่า ผู้ที่มี ประสบ
การณ์และผลงานน้อยกว่า สำ-

หรับในประเทศที่พัฒนาแล้วถือว่าเป็น
คุณสมบัติที่สำคัญมาก เพราะ
ถือว่าเป็น บุคคล ที่มีคุณภาพ และ
ประสิทธิภาพสูง ส่วนราชการ
ต่าง ๆ ต้องการตัวมาก

ความสามารถในเชิงบริหารนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นมาก
สำหรับนักบริหาร

๓. ความซื่อสัตย์ และ
สุจริต (๕ คะแนน) อาจจะ
พิจารณา สังเกต สอบถามสืบถาม
จากบุคคลที่อยู่แวดล้อม หรือผู้
บังคับบัญชาใกล้ชิด ว่าเคยมีความ
เสื่อมเสียทางด้านนี้หรือไม่

๔. ความประพฤติ (๕
คะแนน) อาจจะสังเกตสอบถาม
สืบถามจากบุคคลได้บังคับบัญชา
หรือผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดว่า เช่น
เคยกล่าววาจาหยาบคายทำให้ผู้ได้
บังคับบัญชาเบื่องานหรือไม่ เคย
เบียดบังเวลาราชการไปดื่ม สุรา
บ้างหรือไม่ ฯลฯ

๕. การรักษาวินัย (๕
คะแนน) เคยถูกตั้งกรรมการ
สอบสวนหรือไม่ เช่น เคยถูก
ตั้งกรรมการสอบสวนมาก่อน อาจ
จะไม่ได้คะแนนเลย

๖. ความสามารถในเชิง
วิชาการ (๕ คะแนน) ตำแหน่ง
ระดับสูงใช้ ความสามารถในเชิง
วิชาการน้อยมาก อาจจะให้
ความสำคัญก่อนหลัง โดยการ สัง-

เกตในทางปฏิบัติว่ามีความสนใจ
รอบรู้งานในหน้าที่มากน้อยเพียง
ใด เวลาชี้แจงแสดงเหตุผลชัดเจน
หรือถูกต้องมากน้อยเพียงใด

๗. ความสามารถในเชิง
บริหาร (๔๐ คะแนน) นับว่า
เป็น สิ่ง สำคัญ และ จำ เป็น มาก
สำหรับนักบริหาร ซึ่งรวมไปถึง
ความคิดริเริ่ม ปฏิภาณ ไหวพริบ
ความเฉลียวฉลาด การแก้ปัญหา
เฉพาะหน้ารวดเร็วจับพลันเพียง
ใดแค่ไหน ซึ่งจะแสดงออกใน
ลักษณะควบคุม บังคับบัญชา
สั่งการ รับผิดชอบอย่างมีเหตุผล
และประสิทธิภาพยิ่ง ควรจะ
พิจารณาให้ความเป็นธรรมอย่างดี
ที่สุดเพราะเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ
ที่สุด ที่จะทำให้งานก้าวหน้า
ถอยหลังหรือยืนอยู่กับที่ อาจจะ

พิจารณาให้ คะแนน ใน รูป ของ คณะกรรมการ หรือกลุ่มผู้ได้ บังคับ บัญชา กับ ผู้ บัง คับ บัญ ชา เพราะเป็นการยากที่ผู้หนึ่งผู้ใดจะ สามารถพิจารณาชี้ให้เห็นถึงความ แตกต่างว่า บุคคลหนึ่งมีความ สามารถ ใน เชิง บริหาร มาก กว่า บุคคลหนึ่ง ในช่วง เวลา พิจารณา เพียงสั้น ๆ ถ้าจะมีการหยั่งเสียง โดยให้คะแนนลับ จากผู้เคย ร่วม งานมาก่อนนาน ๆ หรือในรูป คณะกรรมการ ก็น่าจะได้ผลที่ โกล้เคียง ความ ถูกต้อง ดีกว่า การ พิจารณาโดยบุคคลเพียงคนเดียว

คุณสมบัติส่วนตัว (อาวุโส) ซึ่ง ควรจะ นำมา ประกอบการ พิจารณา เพื่อ การ บำ รุง ขวัญ และ กำลังใจ

๘. อายุราชการ (๕ คะแนน) เริ่มนับตั้งแต่วันเริ่มรับ ราชการ จนถึง วัน เริ่ม พิจารณา คุณสมบัติ หรือจะนับอายุราชการเฉพาะในสายงานใดสายงาน หนึ่งที่จำเป็นก็ได้ เพราะเป็น งานคนละอย่าง ก็แล้วแต่ความ จำเป็น

๙. อายุตัว (๕ คะแนน) เป็น อายุ ของ ข้าราชการ แต่ละ บุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับ ระบบอาวุโส ต้องแก้ปัญหาในเรื่องการ บำ รุง ขวัญ และ กำลังใจ ด้วย

๑๐. อัตรารายเดือน (๑๐ คะแนน) เนื่องจากอัตราราย เดือน มีความ สัม พันธ์ กับ อายุ ราชการและอายุตัว เพราะผู้ทำ งานมานานและอายุมากส่วนมากก็ จะมีอัตรารายเดือนสูงอยู่แล้ว จึง เป็นคุณสมบัติส่วนตัว แม้แต่ ในกฎหมายก็ระบุไว้ ผู้ที่ลาออก จากราชการไปแล้วเมื่อบรรจุกลับ ก็ให้อัตรารายเดือนเท่าเดิม อัตราราย เดือน จึงติดตัว อยู่ ตลอดเวลา ไม่ว่าจะย้ายไปไหนทำงานยากง่าย ต่างกัน ผู้ที่ได้ ๒ ชั้นบ่อย ก็น่า จะ คาดหมาย ได้ว่าเป็น บุคคลที่ ทำงานขยันขันแข็งกว่า มีความ สามารถมากกว่า แต่ในทาง ปฏิบัติเฉพาะบางกรณี ผู้ที่มีอัตราราย เดือนสูงกว่า ก็ไม่ได้มี ความรู้ ความสามารถสูงนักเสมอไป ยก ตัวอย่างเช่น นาย ก. กับนาย ข.

เริ่มทำงานพร้อมกัน นาย ก. มี ความรู้ความสามารถและขยันขัน แข็งมากกว่า สามารถทำงานที่ ได้ รับ มอบหมาย ปี หนึ่ง ๆ เป็น จำนวน ๑๐๐ เรื่อง ส่วนนาย ข. เป็น ผู้ มีความ เฉลียวฉลาดมาก วิธีการปฏิบัติงาน ของเขาเรื่องใด เป็นเรื่องยาก หรือเป็นเรื่องต้อง รับผิดชอบสูง ก็พยายามหลีกเลี่ยงไปให้คนอื่นทำบ้าง โยนเข้า ที่ประชุมบ้าง มีเทคนิคในการ เอาตัวรอดอยู่ตลอดเวลา เป็น ธรรมดาอยู่เอง ผู้ทำงานมากและ หนักยากด้วย จำนวน ๑๐๐ เรื่อง ย่อมจะต้องมีการ ทำผิดพลาดบ้าง สัก ๑ เรื่อง งานที่ทำผิดพลาดนี้ เองจะต้องถูกตำหนิตลอดไป ถ้า ถูกตั้ง กรรมการ สอบสวน ก็จะไม่ ได้ขึ้นเงินเดือน ก็จะทำให้นาย ก. หมดกำลังใจทำงาน และเลิก ขยันไปเองในที่สุด ส่วนนาย ข. พยายามทำงานน้อย ๆ และเลือก ทำงานง่าย ๆ ปี ละ ๓๐ เรื่อง โอกาสผิดพลาดไม่มี ไม่มีโอกาส ถูกตำหนิเลย จึงมีโอกาสดำ ขึ้นไปเรื่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริง

แล้ว จะเห็นโดยชัดเจนว่า นาย ก. ทำงานมีประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศได้มากกว่านาย ข. เป็น ๓ เท่า แต่กลับไม่ก้าวหน้าวิธีการปฏิบัติของเราจึงไม่ได้เอื้ออำนวยให้ ข้าราชการ เกิด ความขยันหมั่นเพียร ในการ ปฏิบัติงานมากนัก แต่กลับไปส่งเสริมให้ ข้าราชการ ที่ชอบ หลีกเลี้ยง และ ผลักภาระ ความ รับผิดชอบ ไปให้ พันตัวไป เพราะพิจารณาความดีความชอบกันไปในทางลบ โดยไม่คำนึงถึงผลงานที่ปฏิบัติกันมาตลอดปี

๑๑. บุคลิกลักษณะ (๕ คะแนน) ก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญเกี่ยวกับคุณสมบัติส่วนตัว เช่น ผู้บังคับบัญชาที่มีขาพิการ หรือหูพิการ ฯลฯ อาจจะไม่ค่อยสะดวกในการเคลื่อนไหว หรือรับฟังได้ดี อาจจะเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอยู่บ้าง

๑๒. ประวัติส่วนตัว (๕ คะแนน) อาจพิจารณาถึงฐานะความเป็นอยู่ ว่ามีความเดือดร้อนมากน้อยอย่างไรหรือไม่

ได้ปกครองครอบครัวของตนเองมีความสุขหรือไม่ มีความวุ่นวายหรือมีความเสียหาย ใดๆ หรือ ไม่ หรือจะพิจารณาจากปัญหาเบื้องหน้า เบื้องหลัง ใน อดีต และ ปัจจุบันอื่น ๆ ก็ได้

ในการ พิจารณาคุณ สมบัติ เพื่อคัดเลือก ผู้เหมาะสม ใน การ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหาร ซึ่งมีหน้าที่ สำคัญใน การควบคุม บังคับบัญชา รับผิดชอบ ของ ส่วนราชการต่าง ๆ ควรจะพิจารณา รวมกันถึง ๑๒ ประการ โดย เป็นธรรมชาติที่สุด หรือจะให้คุณ

สมบัติบางอย่างเช่น ความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีน้ำหนักและคะแนนมากกว่าเดิมก็ได้ ถ้าจะพิจารณาในรูปของคณะกรรมการที่อยู่ใกล้ชิด เหตุการณ์ที่สุด ก็น่าจะได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความจริงที่สุด และ

ถูกต้องที่สุด สำหรับการพิจารณาคุณสมบัติเพียงอย่างเดียวหนึ่งเท่าที่เคยปฏิบัติมา เป็นตัวแทนคุณสมบัติอื่น ๆ ทั้งหมด เช่น เลือกผู้ที่มี อัตราเงินเดือน สูงสุด เลือก ผู้มี อายุ ราชการ มาก ที่ สุด หรือพิจารณาการรักษาวินัยเพียงอย่างเดียว สำหรับข้าราชการ

บางคนที่เคย ทำงานผิดพลาด เมื่อ ๑๐-๒๐ ปีที่แล้ว ก็ยังจะนำมา พิจารณากันอยู่อีก การพิจารณา คุณสมบัติแต่เพียงอย่างเดียวหรือ ๒ อย่างในจำนวนคุณสมบัติ ๑๒ อย่างนี้ โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติ อื่นเลย นอกจากจะไม่เป็นธรรม ก่อ ให้ เกิด ระเบิด อุปถัมภ์ ใน วง ราชการแล้ว ยังเป็นการแก้ ปัญหาเรื่องคน เช่น กลัวว่าคน จะเสียใจ คนจะผิดหวัง เช่น เขาทำงานมานานแล้ว เขามี อัตรารเงินเดือนมากแล้ว โดยไม่ คำนึงถึงเรื่องงานเลย ไม่ได้สนใจ ว่าจะได้คนดี มีความรู้ ความ สามารถมาทำงานให้เกิดประโยชน์ ต่อทางราชการ หรือ ประเทศชาติ หรือไม่

การพิจารณาคัดเลือกบุคคล ผู้เหมาะสมโดย ระบบอุปถัมภ์เช่น นี้ ถ้าได้ผู้นำไม่เหมาะสมก็จะทำ ให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่าง เชื่องช้าไม่มีประสิทธิภาพ เป็น อุปสรรคในการบริหารงานบุคคล เช่น อาจจะได้ผู้นำที่ไม่มี ความ รับผิดชอบเท่าใดนัก ได้ผู้นำที่ไม่

รู้งาน ไม่ทราบแนวทางการปฏิบัติ งาน บางครั้งก็ยังไม่ทราบว่า หน้าที่ของตนเองควรจะทำหน้าที่ สั่งให้พิจารณา หรือสั่งให้ปฏิบัติ เลย เป็นลักษณะของผู้นำแบบ ไทย ๆ ที่มีความคิดเสมอว่าตนจะ ต้องรู้ทุกเรื่อง เก่งไปทุกเรื่องซึ่ง ผิดกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ผู้นำ ของเขาจะต้องให้ผู้ที่ใกล้ชิดเหตุ การณ์ที่สุดตรวจสอบและพิจารณา เสนอข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็น จริงมากที่สุดขึ้นมาก่อน ผู้นำจึง จะทำการวินิจฉัยสั่งการให้ปฏิบัติ ต่อไปในแนวทางที่ถูกต้อง การ แก้ปัญหาไม่ถูกจุด การแก้ปัญหา เรื่องเล็ก ให้ กลายเป็น เรื่องใหญ่ ดุฉิวเฟินคล้าย ๆ กับว่ามีความคิด ริเริ่ม นอกจากจะทำให้เสียเวลา งาน ปัจจุบัน ไม่มี ประสิทธิภาพ งาน ที่จะ ก้าวไป ข้าง หน้า เพื่อ จะ พัฒนาประเทศต้องซังกังนั วิธี การคัดเลือกหาผู้เหมาะสมในการ ดำรงตำแหน่งสำคัญต่างๆ ถ้าเป็น วิธีการที่ไม่มีมาตรฐาน หรือแอบ แฝงไปด้วยระบบอุปถัมภ์แล้ว ก็ จะเป็นการเสียโอกาสอย่างน่าเสียด

ตาย และนำเสนอสาระประเทศชาติ ที่ไม่ได้คัดเลือกคนดี ที่มีความรู้ ความ สามารถ ใน กลุ่ม ทักษะการ ทาง ด้าน บุค คล ที่ เรา มี อยู่ เป็น จำนวนมากขึ้นมาใช้ มิฉะนั้น แล้วก็จะได้เฉพาะผู้นำที่ทำงานได้ แต่จะขาดผู้นำที่ทำงานเป็น

การพัฒนาประเทศชาติ โดย ไม่ได้คำนึงการ พัฒนาการสรรหา บุค คล ที่ จะ มา เป็น ผู้นำ ของ ข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นตัว จักร สำคัญ ใน การบริหาร งาน ให้ สอด คล้อง กับ นโยบาย ของ ชาติ ยังไม่มีวิธีการที่จะเลือก อำนาจ และเปิดโอกาสให้คนดี มีความรู้ ความสามารถโดยแท้ จริงมารับผิดชอบงานของชาตินั้น เป็นความ ถูกต้อง ที่เราพอใจแล้ว หรือ ถึงแม้จะเปลี่ยนรัฐบาลสัก ก็ครั้ง หรือจะนำระบบที่ดีกว่า การ จำแนก ตำแหน่ง มา ใช้ กับ ราชการพลเรือนอีก ถ้าเรายัง ขาดผู้นำ ข้าราชการ พลเรือนที่มี คุณสมบัติพร้อมเพียงแล้ว ก็ ยาก ที่จะ พัฒนา ประเทศ ชาติ ให้ เจริญก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ในทางที่ดีกว่านี้ได้ ๑๕

เสด็จไทยนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกเป็น
เครื่องแต่งกายที่สุภาพเสมอด้วยเครื่องแต่งกาย
แบบสากล

แหวดวงเดียวกัน

ถ้า จะ ว่า กัน ตาม จริง แล้ว ตุลาคมเป็นเดือนที่มีเรื่องอะไร ๆ ในแหวดวงเดียวกันให้เขียนถึงมากมาย จะเขียนกันให้สนุกและเห็นจริงเห็นจัง ก็น่าจะต้องเขียนเรื่องน้ำท่วมกรุงเทพ ฯ (ซึ่งท่านผู้ว่าเขาวนัศท่านบัญญัติศัพท์ขึ้นมาใช้ใหม่ว่า—น้ำซัง) ถ้าจะเขียนเรื่องนี้ เอาแค่เก็บข่าวคราวจากหน้าหนังสือพิมพ์ กับ ความรู้สึกของคน กรุงเทพ ฯ รอบ ๆ ตัวเรา มาเขียน ๆ ต่อกันเข้า ความยาวก็ เกิน เนื้อ ที่ ตาม สัม ปทานของคอลัมน์นี้แล้ว

แต่ถ้าเขียนแล้ว เรื่องนี้มัน ก็ จะ กลายเป็น เรื่อง สนุกปนเศร้า — คงเศร้ากันหลายคนนั่นแหละก็เลยยังไม่ได้เขียน

นึกคิดถึงเรื่องสนุก ๆ เรื่องอื่น ๆ อีก ในความเป็นราชการของเรานั้น ยังมีอีกหลายอย่างที่ น่าเขียนถึงนักในเดือนตุลาคมซึ่ง

เป็นเดือนแรกของปีงบประมาณใหม่ เรื่องต่ออายุก็น่าเขียน / เรื่อง การพิจารณา ความดีความชอบก็น่าเขียน / เรื่องการโยกย้ายแต่งตั้ง ข้าราชการ ก็ยังน่าเขียน /

แต่แล้วก็ได้แต่คิด ไม่ได้ลงมือเขียน

เพราะหากจะเขียน ก็คงต้องเขียนเก็บเอาไว้อ่านคนเดียว

จะทำแหลมเอามาลงในคอลัมน์แบบนี้ก็คงจะไม่ได้ลง — นี่พูดกันจริง ๆ

เหลียวมองรอบกายดูทิศทางลมด้วย คุณสมบัติของต้นอ้อลุ่มแล้ว เรื่องที่น่าจะเขียนก็ยังมีอีกเขียนแล้วก็เอามาลงได้โดยไม่ต้องเสียดาย ไม่ต้องห่วงระแวง และไม่ต้องถูกเรียกตัวเข้าพบ

แถมเขียนแล้วยังได้ชื่อว่า เป็นคนทันสมัยเสียอีก

ต้นอ้อเล็ก ๆ อย่างเรานั้นมีหรือที่จะไม่หยิบฉวยโอกาสนี้

จึงเป็นตุลาคมที่ “แหวดวงเดียวกัน” กำลังจะพูดถึงเรื่องที่ คณะรัฐมนตรี ได้ มี มติ อนุมัติให้แบบเสด็จไทยพระราชทาน ซึ่งได้รับ ความ เห็น ชอบ จาก คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติแล้วใช้แทนชุดสากลได้

เหตุผลของการมีมติดังกล่าวนี้ก็คือ—เพื่อความประหยัด และเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ และสภาวะ แวดล้อมของประเทศไทย

ประกอบ กับ ใน ปัจจุบัน นี้ เสือแบบพระราชทานเป็นที่นิยมแพร่หลายขึ้น สมควรจะได้กำหนดให้ เป็นแบบ เสือ ชุดไทยของชายไทย อันจะเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่ง ของคนไทย ต่อไป

เสื้อชุดไทยดังกล่าวนี้ คณะรัฐมนตรี มีมติให้ถือเป็น เครื่องแต่งกาย ที่สุภาพเสมอ ด้วยเครื่องแต่งกายแบบสากล ซึ่งย่อมมีผลให้ สมาชิก เนติบัณฑิตยสภา ใช้แต่งกายใน เวลาปฏิบัติหน้าที่ ในศาลได้

รวมทั้งข้าราชการพลเรือนก็แต่งมาทำงานได้เช่นเดียวกัน

แบบเสื้อชุดไทยสำหรับชายไทยนี้มีสามแบบ

แบบแรกเป็นแบบแขนสั้น ซึ่งเป็นเสื้อคอตั้ง สูงประมาณ ๓.๕ ถึง ๔ เซนติเมตร ตัวเสื้อเข้ารูปเล็กน้อย (พองาม) ผ่าอกตลอด มีسابกว้างประมาณ ๓.๕ เซนติเมตร มีขลิบรอบคอ และسابอก ปลายแขนมีขลิบหรือพับแล้วขลิบที่รอยเย็บ ติดกระดุม ๕ เม็ด

เรื่อง กระดุม นี้ กำหนดไว้ด้วยว่า มีลักษณะเป็นรูปกลมแบน ทำด้วยวัสดุหุ้มด้วยผ้าสีเดียวกันหรือสีที่คล้ายคลึงกับเสื้อ กระเป่าบนนั้นจะมีก็ได้ ไม่มีก็ได้—สุดแต่รสนิยมและอัธยาศัย แต่ถ้าอยากจะมีก็ต้องเป็นกระเป่าเจาะ อยู่ด้านซ้าย มีกระเป่าเดียว (ใครที่ชอบใส่เสื้อแบบมีสองกระเป่าก็คงต้องตัดสินใจเอาบ้างแหละครับว่าจะเดินตามสมัยนิยม ตามธรรมเนียม หรือจะยึดรูปแบบของรสนิยมที่ตนเองพึงพอใจ)

สำหรับกระเป่าล่างของเสื้อชุดไทยนี้เป็นกระเป่าเจาะ ๒ ใบ คงไม่ต้องบอกเหมือนกับที่เขียนมาในแบบเสื้อ ว่า กระเป่าล่างข้างละ ๑ ใบ (—ก็ใครจะเอากระเป่าเสื้อไปไว้ด้านเดียวกันทั้งสองกระเป่าเล่า) ระดับของกระเป่าอยู่สูงกว่าระดับกระดุมเม็ดสุดท้าย

เล็กน้อย (พองาม)

ขอบกระเป่ามีขลิบ ชายเสื้อ อาจ จะ ผ่า กัน ดึงเส้นรอยตัดต่อมีหรือไม่มีก็ได้ แต่ถ้ามีก็ให้เดินจักรทับตะเข็บ ที่ว่ามาทั้งหมดนั้นเป็นแบบแขนสั้น

เขียนอะไร ๆ เกี่ยวกับแบบเสื้อเสียยืดยาว ไม่รู้ว่าทำให้วุ่นวายสับสนมากแค่ไหน

ความจริงถ้าจะตัดเสื้อชุดนี้ใส่ ไปที่ร้าน บอกกับคนตัดว่า จะเอาชุดไทยพระราชทานเท่านั้นก็เรียบร้อย ได้เพราะฉะนั้น เขาเป็นว่าเท่าที่ " แวดวงเดียวรักกัน " เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็เพื่อประดับความรู้ ประเด็นที่ควรพิจารณาคือ ความอ่าน และชกึ่งให้เห็นดีเห็นงามด้วยก็แล้วกัน

ซึ่งเรื่องนี้ ก็คงตรงกับวัตถุประสงค์ ที่ทาง สำนัก เลขชาติ การ

คณะรัฐมนตรีได้ให้รายละเอียด
มา โดยได้กำหนดวิธีการเชิญชวน
ให้มีการใช้ชุดนี้กันมากๆ ให้
แพร่หลายเพื่อให้เป็นที่นิยมกัน
โดยทั่วไป วิธีการเชิญชวนดัง
กล่าวนั้น “แวดวงเดียวกัน” ซึ่ง
ชมมากของอนุญาตสภักดีความ
เผยแพร่ให้ทราบทั่วกัน เพื่อเป็น
วิทยาทานแก่ผู้สนใจโดยทั่วไปดัง
ต่อไปนี้คือ

วิธีการเชิญชวนประการ
แรกก็คือเชิญชวนคณะรัฐมนตรี

/ คณะกรรมการเอกลักษณ์ของ
ชาติ / คณะกรรมการวัฒนธรรม
แห่งชาติ สวมใส่เป็นแบบอย่าง
ดังที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้ปฏิบัติ
อยู่ในขณะนี้

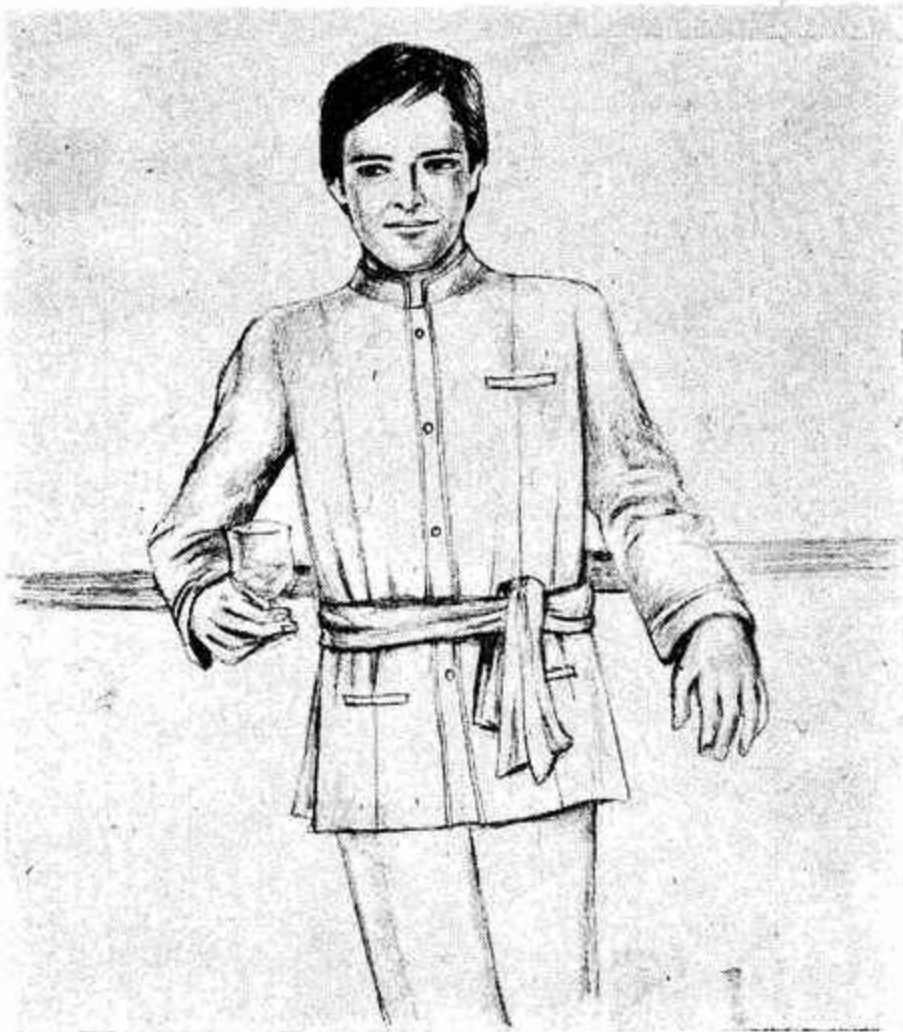
ประการที่สองก็คือให้สำ-
นักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม
แห่งชาติรับเป็นเจ้าของเรื่อง มี
หนังสือเชิญชวนไปยังส่วนราช-
การต่างๆ ให้ข้าราชการสวมใส่
ตามโอกาสอันควร / ให้เชิญชวน
ให้ส่วนราชการต่างๆ พิมพ์ระบุ

ไว้ในบัตรเชิญในโอกาสงานต่าง ๆ
ควบคู่กับชุดสากลนิยมด้วย

นอกจากนั้น ยังให้เชิญ
ชวนไปยังเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุ
โทรทัศน์ให้สวมใส่ โดยเฉพาะ
ในการแพร่ภาพออกอากาศ กับ
ให้จัดรายการเชิญชวนทางสถานี
วิทยุ และทางโทรทัศน์

และก็ให้มีการเสนอบทความ
เชิญชวนทางหนังสือพิมพ์ด้วย

“แวดวงเดียวกัน” มีหรือที่
จะไม่รับสนองนโยบายในการเผยแพร่

ปลายแขน เย็บ ทาบ ด้วย ผ้า ชนิด เดียวและสีเดียวกับตัวเสื้อ กว้าง ประมาณ ๔.๕ เซนติเมตร โดย เริ่ม จาก ตะเข็บ ด้านใน อ้อมด้าน หน้าไปสิ้นสุดเป็นปลายมน ทับ ตะเข็บด้านหลัง

ขอ อนุ ญาต กราบ เรียน ตามตรงว่า เท่าที่เขียนมานี้ ก็ นักภาพเองไม่ ออกเหมือน กัน ขอให้ดูภาพลายเส้นอัน งดงาม นุ่มนวล ที่ เขียน ประ กอบเรื่องเอาเองเกิด

ถ้า นาย แบบ จะ หน้าตาดี มากไปสักหน่อย ก็คงไม่ใช่เรื่อง แปลกประหลาดอะไร แต่เป็น เพราะ รสนิยม วิไล ของ ผู้ เขียน ภาพประกอบ เพียง อย่าง เดียว โดยแท้

แล้วก็มาถึงแบบที่สาม ซึ่ง มีชื่อเรียกว่าแบบแขนยาว คาด เอว แบบนี้ ตัวเสื้อเหมือนกับ แบบที่ สอง ทุกอย่าง ทุก ประการ แต่เพิ่มเติมให้ดูภูมิฐานหนักแน่น ขึ้นมาด้วยผ้าคาดเอว

ผ้า คาดเอวนี้ มีขนาดความ กว้างความยาวตามความเหมาะสม

แพรวเรื่องนี้

เขียนเรื่องแบบเสื้อแขนสั้น อยู่ดี แว็บออกนอกทางมาถึง เรื่องการเชิญชวนให้ใช้เสื้อชุดนี้

เรียกได้ว่าเขียนหนังสือ แบบลมเพลมพัด ผสมผสาน กับ คุณสมบัติ ของความเป็น ต้นอ้อ ดูรวลมก็เลยโอนอ่อน ราบระเนนได้ในทุกจังหวัด ไหว

ขอ จงอย่าได้ถือสาหาความ กันเลย

คราวนี้ ก็คงต้อง วากกลับมา ถึง แบบ เสื้อ แบบ ที่ สอง ซึ่งมีชื่อ เรียกว่า แบบแขนยาว

แบบนี้ ก็คงเหมือนกับแบบ แขนสั้นที่ว่ามาแล้วเกือบทุกอย่าง นอกจากจะเป็นแขนยาว เพราะ ฉะนั้น รายละเอียดที่จะผิดแผก แตกต่างจากกันออกไปก็จะอยู่ตรง แขนเท่านั้น

แบบแขนยาวนี้ มีลิลิตที่ ชอบแขนเสื้อ ตัดแบบเสื้อสากล

สีกลมกลืนหรือตัดกับเสื้อ

(ถ้าสีที่ไม่กลมกลืนหรือไม่ตัดกับตัวเสื้อ ประเภทสีที่ไปคนละทิศ คนละทาง โปรดอย่านำมาคาดเอว — มันคนละเรื่องคนละงานกัน)

ผ้า คาดเอวนี้ ผูกเงื่อนแน่นทางด้านซ้ายมือของผู้สวมใส่

“แวดวงเดียวกัน” ขอมีความเห็นเป็นการส่วนตัวนิดเดียวสำหรับแบบแขนยาวคาดเอวนี้ว่า ขอให้ ผู้จะสวมใส่ คำนึง ถึงท่วงที และ บุคลิกภาพ ของ ตนเอง ด้วย พิจารณา ดูว่า คาด แล้ว ดูดี ใหม่ ถ้า เห็น ไม่ เข้า ทำ ไม่ เข้า ทาง อย่างไร หรือมันประดักประเดียนัก ก็จงอย่าได้ไปผันคาดเลย

คิดเสียว่าเป็นเรื่องของบุญ ทำกรรมแต่งก็แล้วกัน จะได้สบายใจ

ยังไม่ได้บอกใช่ไหมว่า เสื้อชุดไทยนี้ ควร จะ เลือกใช้ ผ้าตามความเหมาะสม ควรเป็นผ้าที่ทำในประเทศไทย สีเรียบจางหรือ

มีลวดลายสุภาพ ตามความเหมาะสมกับโอกาสในการสวมใส่

เสื้อชุดไทยนี้ให้ใช้ควบคู่กับกางเกงสีสุภาพ หรือสีเดียวกับเสื้อโดยให้ ใช้แทน ชุดสากลนิยม หรือ เสริม เพิ่มเติม จากชุดสากลนิยมได้ทุกโอกาส แต่มิใช่เป็นการทดแทน ชุดสากลโดยสิ้นเชิง

ประโยคหลังนี้แปลว่าอะไร ก็ไม่รู้เหมือนกัน

สำหรับ โอกาส ใน การสวมใส่ นั้น มี โผยบอกมาว่า ชุดไทยแขนสั้น นั้นให้ใช้สีเรียบจางหรือที่มีลวดลายสุภาพ ในโอกาสธรรมดาทั่วไป หรือในการปฏิบัติ งาน หรือในโอกาสพิธีการกลางวันและอาจใช้สีเข้มได้ในโอกาสพิธีการเวลากลางคืน

ส่วน ชุด ไทย แขนยาว นั้น ใช้ในโอกาสพิธีการในเวลากลางวัน หรืออาจจะใช้สีเข้มในเวลากลางคืนได้

แต่ชุดไทยแขนยาวคาดเอว นั้น ใช้เฉพาะในโอกาสพิธีการที่สำคัญมาก ๆ

และในงานศพนั้น ให้ใช้เสื้อสีขาว—แขนยาวหรือแขนสั้น

ก็ได้ กางเกงสีดำ หรือสีขาวทั้งชุด หรือสีดำทั้งชุด—ไม่ต้องติดแขนทุกข์

เขียนคอลัมน์แวดวงเดียวกัน ซึ่งเป็นเรื่องราวในวงราชการแท้ๆ ฉบับนี้ ราวกับเขียน เรื่องลงหนังสือแพชั่น ประเภทเขียนเรื่องประกอบภาพ หรืออะไรๆ ทำนองนั้น

ก็มีรสชาติผิดแผกแตกต่างไปจากความซ้ำซากอันจำเจได้รูปแบบหนึ่ง

นั่งเขียนอยู่ดี ๆ เพื่อนสาวคนหนึ่งก็ตั้งคำถามว่า — **ทำไมไม่มีชุดของพวกฉันบ้าง มีแค่ชุดของพวกผู้ชาย ไม่เป็นธรรม**

บังเอิญได้อ่านเห็นข้อความที่เป็นคำตอบแล้ว ก็เลยตอบได้ทันทีเหมือนผู้ใหญ่ลึกลับขึ้น ตอบทันทีอย่างไรยังงั้น

คำตอบเขาบอกว่า—สำหรับหญิงไทย นั้น มีชุดไทย พระราชานิยม ซึ่งได้ยึดถือแต่งกายเป็นแบบเสื้อชุดไทยแล้ว ส่วนแบบ

เสื้อของชายไทยที่เป็น ชุดไทยยัง
ไม่มี

ตอบอย่างนี้จึงใหม่

อยู่ว่าง ๆ ไม่มีอะไรจะทำ
คุณสุภาพสตรี จะลองใส่ ชุดไทย
มาทำงานบ้าง ก็คงจะสร้าง
บรรยากาศที่แปลกตาในหน่วย
งานได้ไม่น้อยเลยทีเดียว

ผู้คนคงเดินตามดูกันเกรียว

“ แวดวงเดียวกัน ” ขอ
อนุญาตตั้งความหวังอันสูงส่งเอา
ไว้ว่า ในวันพรุ่งนี้คงจะมีคนใส่
ชุดไทยนี้มากขึ้น และมากขึ้น
เรื่อย ๆ

ใส่กันจนคนที่ไม่ใส่ชุดนี้มา

ทำงานกลายเป็นคนแต่งตัวแปลก
ไปเลยตีใหม่ครับ

ข้อสำคัญที่เป็นเงื่อนไขประ
การเดียว สำหรับ ชุดไทย นี้ ก็ คือ
ขอให้ทุกคนที่ใส่ชุดนี้ จงใส่
ด้วยความรู้สึกชอบ ชื่นชม
ยินดี และภาคภูมิใจที่ได้
ใส่เด็ก

อายุ ของ ชุดนี้ จะ ได้ ยืนยง
และยืนยาวโดยไม่ต้องต่อ

ไม่ใช่ว่าใส่ ๆ กันเพียง
เพื่อจะเอาใจท่านผู้นำ เพราะ
ท่านผู้นำชอบชุดนี้ กระผม
เลยต้องใส่ชุดนี้ไปด้วย

ขออย่าให้เป็นอย่างนั้นเลย
เพราะ เดี่ยว พอ มี การ
เปลี่ยนตัวท่านผู้นำ เราก็จะ

ต้อง มา แสวง หา เอกลักษณ์
ใหม่อีก

มัน เหน็ด เหนื่อย และ สูญ
เปล่า

อย่าให้ใครถากถางค่อนข้างอด
เอาได้เลยว่า เอกลักษณ์ของ
ราชการไทย นั้น ถูก กำหนด โดย
บุคลิกภาพและรสนิยมของท่านผู้
นำ

ถึงที่เขาว่า มัน จะ จริง เสีย
มากก็ตามทีเถิด

ก็ไม่ชอบให้ใครมาว่าได้อีก
มัน กระเทือน ไปทั้ง แวดวง
เลยทีเดียว

หรือแค่นี้ไม่กระเทือน

การจัดตั้งศาลปกครอง

ต่อจากหน้า ๓๕

รับการเยียวยาได้ทันที่ทั้งที่ ประชาชน และข้าราชการ ก็ารู้สึกว่า ศาลปกครองเป็นองค์การสุดท้าย ที่เป็นหลักประกันคุ้มครอง สิทธิของประชาชน และอาชีพ ของข้าราชการอยู่

หากจะพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากศาลปกครองในด้านการรักษาวินัยข้าราชการ การที่ให้สิทธิแก่ข้าราชการที่จะนำเรื่องมาสู่ศาลปกครองก็เนื่องจากการที่ข้าราชการ เห็นว่า ตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ในการที่ถูกสั่งลงโทษทางวินัย ซึ่งข้าราชการนั้น อาจกระทำผิดวินัยข้าราชการจริง หรืออาจถูกกลั่นแกล้งจากผู้บังคับบัญชาก็ได้ การให้สิทธิแก่ข้าราชการที่ถูกสั่งลงโทษเช่นนี้ ไม่ได้ช่วยให้การรักษาวินัยข้าราชการดีขึ้น เพราะเป็นการแก้ไขที่ปลายเหตุ

การรักษาวินัยข้าราชการที่ดีนั้น ควรถือหลัก "กั้นดีกว่าแก้"

กล่าวคือ เสริมสร้างดูแลระมัดระวังให้ ข้าราชการ ประพฤติตนตามวินัยของข้าราชการด้วยความสมัครใจ มากกว่าที่จะคอยลงโทษผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ก็คือผู้บังคับบัญชา หากได้ประพฤติดนเป็นตัวอย่างที่ดี คอยสอดส่องความ ประพฤติ ของ ข้าราชการ ให้ปฏิบัติตนอยู่ในวินัย

การที่ให้สิทธิแก่ข้าราชการ ที่จะนำเรื่อง มาสู่ศาลปกครองก็เนื่องจากการที่ ข้าราชการ เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ในการที่ถูกสั่งลงโทษทางวินัย

เสียแต่เบื้องต้นแล้ว ก็จะไม่มีการกระทำความผิดวินัย การสั่งลงโทษ ข้าราชการ ก็จะไม่เกิดขึ้น ศาลปกครองก็ดูเหมือนจะไร้ความหมายสำหรับข้าราชการ

อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งศาลปกครองขึ้นย่อมให้ประโยชน์ในทางที่จะ ทำให้หน่วยงาน ของรัฐ และ เจ้าพนักงาน ของรัฐ มีความรอบคอบ และ ระมัด ระวัง ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และ จะ ช่วย แก้ไข ความ บกพร่อง ในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครองให้ดียิ่งขึ้น

๕. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลปกครอง

๑. มีปัญหา เบื้องต้น ที่จะต้องพิจารณาว่า จะสมควรให้ศาล ปกครอง อยู่ใน ความ รับผิดชอบของหน่วยงานใดของรัฐ

ศาลปกครองมีลักษณะเป็นองค์การฝ่ายบริหาร โดยสมควรอยู่ใน ความ รับผิดชอบ ของ

หน่วยงานฝ่ายบริหาร ซึ่งประเทศฝรั่งเศสก็ยึดหลักนี้โดยจัดให้ศาลปกครองสังกัดอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรี (Bureau du Premier ministre) แต่ในประเทศเยอรมันนักกฎหมายเยอรมันเกรงว่าฝ่ายบริหารจะเข้าไปแทรกแซงในการดำเนินงานของศาลปกครอง ทำให้ไม่มีอิสระในการพิจารณาคดีปกครอง จึงให้ศาลปกครองอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม และมีศาลสูงสุดของสหพันธ์รัฐเยอรมัน เป็น ศาลปกครองสูงสุด

สำหรับในประเทศไทย ฝ่ายหนึ่ง เห็นควร ให้ ศาล ปกครองอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา เพราะเป็นองค์การ ฝ่ายบริหาร ที่ขึ้นอยู่ กับสำนักนายกรัฐมนตรี และมีลักษณะ งาน เช่นเดียวกับ ศาลปกครองสูงสุด (le Conseil d'Etat) ของประเทศฝรั่งเศส อีกฝ่ายหนึ่ง เห็นว่าศาลปกครอง ควรสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม เพราะเป็นหน่วยงานสูงสุดของกระบวนการยุติธรรม ที่ปฏิบัติงาน โดยพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากการแทรกแซงของฝ่ายบริหาร คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบ กับ ความเห็นของฝ่ายหลัง จึงกำหนดให้ศาลปกครอง อยู่ใน ความ รับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม

ความจริงปัญหาดังกล่าวไม่ใช่เรื่องที่จะต้องถกเถียงกันใหญ่โต การจัดตั้งศาลปกครองให้อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน

ใดไม่เป็นปัญหาสำคัญ ความสำคัญ อยู่ที่ บุคลากร ที่ปฏิบัติงานในศาลปกครอง ซึ่งจะมีความรับผิดชอบในหน้าที่เพียงใด ไม่ยอมให้อำนาจใด หรือบุคคลใดเข้าไปแทรกแซงในการดำเนินงานของศาล และบุคลากรฝ่ายบริหารก็จะต้องเคารพต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ของบุคลากรนั้น

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล ปกครอง และวิธี พิจารณา คดีปกครองของกระทรวงยุติธรรม มีบทบัญญัติ ที่อาจ ทำให้ เห็นว่าศาลปกครองมีความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดีน้อยมาก เพราะนอกจากศาลปกครองตกอยู่ในความรับผิดชอบของศาลฎีกาที่เป็นศาลฝ่ายเอกชนและ ก.ต. แล้ววิธีพิจารณาคดีปกครองยังอ้างอิงบทบัญญัติ ประมวล กฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งที่เป็นกฎหมายเอกชนด้วย

ประเทศไทยไม่เคยมีศาลปกครองมาก่อน คำพิพากษาคดีปกครองบรรทัดฐานกิติ จาริต ประเพณีที่ให้อธิปไตยตามกิติ

ล้วนแต่ยังไม่มีทั้งสิ้น ดังนั้นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธี พิจารณา คดีปกครองจึงต้องบัญญัติให้ชัดเจน และมีรายละเอียดมากที่สุด โดยไม่ต้องอ้างอิงกฎหมายใด ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของศาลและการปฏิบัติตนในศาลของคู่กรณี

๓. คดี ปก ครอง มี ความหมายกว้างขวาง และมีอยู่จำนวนมากมาย เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานก็ยังไม่ค่อย มีความชำนาญงาน หากการจัดตั้งศาลปกครองโดยมีขอบเขตอำนาจกว้างขวางและไม่จำกัดคดีลงบ้างแล้ว ในชั้นแรกคดีปกครองก็จะมาสู่ศาลอย่างมากมาย แม้จะยึดถือวิธีพิจารณาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน รวดเร็วและประหยัด ก็คงไม่อาจพิจารณาพิพากษาให้เสร็จสิ้นไป ภายในเวลาอันสมควร ในที่สุดคดีปกครอง ก็ จะ ทั้บถม อยู่ใน ศาลปกครอง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณะประโยชน์

ในชั้นเริ่มจัดตั้ง ควรกำหนด

เขตอำนาจของศาลให้ศาลลง
เฉพาะแต่คดีที่มีกฎหมายระบุให้
นำคดีมาสู่ศาลปกครอง ต่อเมื่อ
บุคคลากรที่รับผิดชอบในการ
ดำเนินงานศาลปกครองมีจำนวน
มากพอ มีความรู้ความเข้าใจและ
ความชำนาญในงานเพียงพอแล้ว
จึงค่อยขยายอำนาจในการพิจารณา
ให้กว้างขวางขึ้น

๔. การแต่งตั้งให้ผู้พิพากษา
ซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการมาเป็นผู้พิพากษาศาล
ปกครองอาจเสี่ยงต่อการทำให้การ
พิจารณาพิพากษาคดีปกครองผิด
ไปจากแนวความคิดของกฎหมาย
มหาชนที่มุ่งต่อประโยชน์ของ
สาธารณชน เพราะผู้พิพากษา
ดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้อง
อยู่กับกฎหมายเอกชนมานานนับ
สิบปี และติดอยู่ในแนวความคิด
ของกฎหมายเอกชนที่เฟื่องเสียงแต่
ส่วนได้เสียของเอกชนเป็นประ-
มาณ จึงยากที่จะเปลี่ยนแนว
ความคิดได้ง่าย ๆ

โดยหลักผู้พิพากษาศาล
ปกครองต้องเป็นผู้มีความรู้ความ

ชำนาญทางกฎหมายโดยเฉพาะ
ในหลักกฎหมายมหาชน ซึ่งมีใช่
เป็นความรู้ในทางดำร่าเท่านั้น
แต่ต้องสามารถนำความรู้ความ
ชำนาญนั้นมาประยุกต์เข้ากับ
สภาพของสังคม และความเป็น
จริงในระบบราชการไทยด้วย
ดังนั้นผู้พิพากษาศาลปกครอง
จึงควรแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความ

*การจัดตั้งศาลปกครองขึ้นในระยะแรกเฉพาะกรุงเทพมหานคร
นั้น อาจเกิดปัญหายุ่งยากแก่ประชาชนในท้องถิ่นอื่น ๆ ในการ
นำคดีมาฟ้องยังศาลปกครอง*

ชำนาญทางกฎหมายมหาชน และ
มีประสบการณ์สูง เกี่ยวกับการ
ดำเนินงานของฝ่ายปกครอง
เข้าใจปัญหาและความจำเป็น
ของฝ่ายปกครองในฐานะผู้ใช้
อำนาจสาธารณะ หรือผู้จัด
บริการสาธารณะ

๕. ความเดือดร้อนของ
ประชาชนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ
งานที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายปกครอง
นั้นมีอยู่ทุกระดับ ทั้งในราชการ
บริหารส่วนกลาง ราชการบริหาร
ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ฉะนั้นถ้าจะให้มิระบบศาล
ปกครองที่ประชาชนจะได้รับ
ประโยชน์อย่างแท้จริงและถูกต้อง
ตามหลักการที่ว่า “ความยุติธรรม
ที่ดี จะต้องอยู่ใกล้ชิดกับประชา-
ชน” แล้ว ควรจะต้องจัดตั้งศาล
ปกครองในระดับจังหวัดด้วย

การ จัดตั้ง ศาลปกครองขึ้น
ในระยะแรกเฉพาะ กรุงเทพมหานคร

นครนั้น อาจเกิดปัญหายุ่งยาก
แก่ประชาชนในท้องถิ่นอื่น ๆ ใน
การนำคดีมาฟ้องยังศาลปกครอง
แต่ปัญหานี้ได้จัดมาตรการแก้ไข
ไว้แล้ว โดยให้ประชาชนยื่นฟ้อง
คดีปกครองยังศาลจังหวัดที่ตนมี
ภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจได้
และอาจส่งฟ้องคดีทางไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับได้อีกด้วย

สรุป

ศาลปกครองเป็นสถาบันที่
ควรจัดตั้งขึ้นอย่างแน่นอน เพราะ

จะช่วย ควบคุม ให้ การ ปฏิบัติงาน
ของฝ่าย ปกครอง เป็น ไปโดย ถูก
ต้องเหมาะสม ทำให้หน่วยงาน
ของรัฐ และเจ้าพนักงาน ของรัฐมี
ความ รอบคอบ และระมัดระวังใน
การปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น

การจัดตั้งศาลปกครองขึ้น
นั้นต้องมีปัจจัยหลายอย่าง แต่
การที่จะรอให้ทุกสิ่งทุกอย่างเพียบ
พร้อมสมบูรณ์นั้น เห็นที่จะต้อง
รอกัน อีก นาน กว่า จะ ตั้ง ศาล
ปกครองขึ้นมาได้

ในประเทศฝรั่งเศส ระยะ
แรกเริ่มของการจัดตั้งศาลปกครอง
รัฐบาล ฝรั่งเศสได้ประสบ ปัญหา
ยุ่งยากมากมาย แต่ประวัติศาสตร์
และวิวัฒนาการระบบศาลปกครอง
ที่ ได้ กระทำ ต่อเนื่อง กัน มา ชั่ว
ศตวรรษ ทำให้ประเทศฝรั่งเศส
ประสบผลสำเร็จ จนเรียกได้ว่า
เป็นประเทศแม่แบบที่มีระบบศาล
ปกครองดีเลิศตราบเท่าทุกวันนี้

สำหรับประเทศไทย หาก
แม้แต่ห้วง พะวง ถึงอุปสรรค ของ
การจัดตั้งศาลปกครอง และรอ
ให้ ทุก สิ่ง ทุก อย่าง เพียบ พร้อม
สมบูรณ์ แล้ว ตราบจนสิ้น
ศตวรรษนี้ ประเทศไทยคงไม่มี
วันจัดตั้งศาลปกครองขึ้นได้ เมื่อ
เป็นเช่นนี้ ประชาชนที่ได้รับ
ความเดือดร้อน จาก การ ปฏิบัติ
หน้าที่โดยมิชอบของฝ่ายปกครอง
และ ข้าราชการ ที่ไม่ได้ รับความ
เป็นธรรม จาก การ ปฏิบัติ ของผู้
บังคับบัญชา คง ต้อง ทนรับ
กรรม อยู่อย่าง เดิม โดยไม่มี ทาง
หลีกเลี่ยง หมดที่พึ่งและไม่รู้ว่า
จะไป ร้อง ขอความ ยุติธรรม จาก
ใคร ๑๖

ท้ายเล่ม

มีผู้อ่านหลายท่านแสดงความคิดเห็นมายังเราว่า โฆษณาในวารสารข้าราชการระยะหลัง ๆ มีมากเกินไป ทำให้เนื้อหาสาระของวารสารลดลงไปมาก อยากจะให้วารสารลดโฆษณาลงหรืออาจเพิ่มหน้ากระดาษขึ้นเพื่อให้เนื้อหาสาระคงเดิมจะได้หรือไม่

ผู้จัดทำเองก็มีความรู้สึกเช่นเดียวกับผู้อ่านเหมือนกันว่า เราเอาเปรียบท่านสำหรับเนื้อหาโฆษณามากกว่า ๆ นี้ ตั้งแต่วารสารข้าราชการฉบับพิเศษเดือนเมษายน ๒๕๒๓ เป็นต้นมา แต่ก็เพื่อความจำเป็นเพื่อความอยู่รอดของเราช่วงระยะหนึ่ง ซึ่งเราคิดว่าสมาชิกทั้งหลายคงเห็นใจในความจำเป็นข้อนี้ของเรา

และบัดนี้ ได้ครบวาระของการลงโฆษณาเหล่านี้แล้ว ในฉบับนี้เราก็กลับคืนมาสู่จำนวนเนื้อหาเท่าเดิมอีกครั้งหนึ่ง จึงเสนอเรื่องศาลปกครองด้วยเนื้อหาหลายสิบหน้าทั้งบทความและบทสัมภาษณ์อย่างจุใจ

ฉบับหน้าและฉบับต่อไป หากผู้อ่านสนใจเรื่องใดหรือมีความเห็นใดๆ ต่อการจัดทำวารสารข้าราชการ โปรดเขียนไปคุยกับทางกองบรรณาธิการได้เสมอ